

PROTOCOL LOCAL PER A L'ABORDATGE INTEGRAL DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

AJUNTAMENT DE SANT CUGAT DEL VALLÈS
2025

AJUNTAMENT DE
SantCugat

Equip de coordinació:

Marta Brau. Tècnica d'Igualtat.

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Pilar Marzábal. SIAD. Treballadora Social.

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Raquel Renes. SIAD. Psicòloga.

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Cristina Recasens. Cap de Secció Igualtat,

Feminismes i LGBTI.

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Maria Ferrer. Cap de Servei de Drets socials.

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Gemma Aristoy. Regidora de Drets Socials, Igualtat,

Feminismes i Cooperació.

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès.

Llistat de professionals que han intervingut en l'elaboració del protocol

Almazor, David. Servei d'atenció i recuperació
terapèutica per a infants i adolescents del SIAD.

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès.

Barba, Elena. Advocada Il·lustre

Col·legi d'Advocats de Barcelona

Bardés, Noèlia. Directora. Servei d'Intervenció

Especialitzada. SIE Terrassa - Vallès Occidental.

Bote, Montse. Treballadora Social. Serveis Socials.

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès.

Cabronero, Sol. Treballadora Social. Servei

d'Intervenció Especialitzada.

SIE Terrassa - Vallès Occidental.

Capeta, Mariona. Treballadora Social. EAP.

Departament d'Educació.

Generalitat de Catalunya.

Costas, Ona. Tècnica d'ocupació. Servei d'Ocupació

Municipal.

Español, Margarita. Metgessa. CAP Sant Cugat.

Fretes Cascos, Eva. Psicopedagoga. EAP

Departament d'Educació.

Generalitat de Catalunya.

Gómez Quiñones, Ma Carmen. Oficina de Treball

SOC.

González, Mercedes. Sergenta. Policia Local.

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès.

González, Nuria. Treballadora Social. Servei Socials.

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès.

Infante, Begoña. Treballadora social.

CAP Turó Can Mates.

López Arias, Carolina.

Servei d'assessorament jurídic (SIAD).

Pérez, Olga. Treballadora Social. CAP Sant Cugat.

Pujolar, Marta. Treballadora social.

CAP Valldoreix.

Rocamora, Gemma. Oficina de Treball SOC.

Salvado, Laia. Treballadora Social.

CAP Turó Can Mates.

Salvador, Mireia. Cap Treball Social. HUMT.

Serrano, Araceli. Agent 5786. GAV.

Mossos d'Esquadra.

Vázquez, Paula. Treballadora Social.

CAP Turó de Can Mates.

Assessorament tècnic

Maria Ferré Espín

Rosa Guillén i Ferrer

Novembre 2025

Ajuntament Sant Cugat del Vallès

Secció Igualtat i Feminismes

**Àmbit de Drets Socials, Igualtat,
Feminismes i Cooperació**

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL	5
2. INTRODUCCIÓ	7
3. OBJECTIUS DEL PROTOCOL	9
3.1. Objectius generals	9
3.2. Objectius específics	9
4. MARC LEGAL	10
4.1. Àmbit Estatal	10
4.2. Àmbit Autonòmic	22
5. MARC CONCEPTUAL	27
5.1 Conceptes bàsics	27
5.2. Formes de violències masclistes	29
5.3 Àmbits de les violències masclistes	31
6. MODEL D'ABORDATGE DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES	34
6.1. Diligència deguda	34
6.2. Abordatge multidimensional: les dimensions de la intervenció	35
6.3. Abordatge intersectorial	36
6.4. Treball en Xarxa	36
7. EIXOS D'INTERVENCIÓ	38
7.1. La prevenció	40
7.2. La reparació integral	41
8. PROTECCIÓ DE DADES	45
9. ACREDITACIÓ DE LA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE	46
10. LA XARXA D'ACTUACIÓ CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES DE SANT CUGAT	48
10.1. Circuit d'atenció municipal	48
10.2. Comissió Tècnica	49
10.3. Grups de Treball	51
10.4. Avaluació del protocol	54

11. PROTOCOLS D'ACTUACIÓ EN ELS ÀMBITS PROFESSIONALS	55
11.1. Cossos de seguretat	55
11.2. Salut	58
11.3. Igualtat i feminismes	66
11.4. Serveis socials	75
11.5. Serveis formatius i laborals	79
11.6. Educació	84
11.7. Joventut	86
11.8. Migració	89
11.9. Unitat Integrada d'atenció a infants i adolescents víctimes de violències sexuals. Barnahus	91
11.10. Àmbit Judicial	93
12. RECURSOS D'INTERVENCIÓ AMB HOMES	112
12.1. Plural	112
12.2. Conexus	113
12.3. Fundació Agi	115
12.4. Homes Igualitaris	116
12.5. Projecte Ethos (El Safareig)	117
13. GLOSSARI DE VIOLÈNCIA MASCLISTA	118
14. GLOSSARI D'ACRÒNIMS	127
15. ANNEXES	128
15.1. Protecció de dades	128
15.2. Valoració del Risc RVD- BCN	134
15.3. Acreditació de la situació de violència de gènere	139
15.4. Fitxa derivació a SIE	149
15.5. Fitxa derivació entre serveis	150
15.6. Guia Dones	152
15.7. Mesures d'autoprotecció	153
15.8. Violències masclistes digitals	154
15.9. Telèfons d'interès	157
15.10. Referències estadístiques	158

1. PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL

Malgrat tots els esforços i recursos que s'han anat desplegant els darrers anys per erradicar les violències vers les dones i els seus fills i filles, continuem vivint una realitat que és esfereïdora i que cal abordar a un nivell estructural, des de tots els àmbits i perspectives.

Davant una xacra com és la de les violències masclistes cal unir esforços i sumar sinergies, ja que el sistema patriarcal i capitalista en què se sustenten és un monstre massa ferotge per combatre des de les individualitats.

Per aquest motiu l'Ajuntament de Sant Cugat hem volgut elaborar un nou Protocol per a l'Abordatge Integral de les Violències masclistes, amb el suport de la Diputació de Barcelona i amb les aportacions d'una gran diversitat de professionals de Sant Cugat i de més enllà i també amb els participants de la Comissió per la lluita contra les violències masclistes del nostre municipi.

El document incorpora tant les novetats legislatives com les metodològiques i de mirada vers les violències masclistes. A nivell legal cal destacar principalment la Llei 17/2020 del dret de les dones a erradicar la violència masclista, que modifica l'anterior del 2008. I pel que fa a la mirada, és important destacar el Protocol marc per una intervenció amb diligència deguda en situacions de violències masclistes, del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat

de Catalunya, que obliga les institucions públiques a garantir el gaudiment efectiu dels drets específics que tenen les dones, infants i adolescents que viuen una situació de violència masclista.

El present Protocol vol ser una eina pràctica i útil per abordar les situacions de violència masclista al nostre municipi, siguin del tipus que siguin i es produeixin en l'àmbit que es produeixin. És una eina que ens permet fer un abordatge des d'un enfocament interseccional i feminista que ens permeti entendre les causes i els impactes, tot considerant les dones, infants i adolescents com a agents de canvi actius en els seus propis processos.

Ha de ser també una eina útil per a tots i totes les professionals que en algun moment han de poder donar una resposta ràpida i eficaç a les dones, infants i adolescents que pateixin o hagin patit violència masclista. Una resposta que ha de poder ser acurada i coordinada entre tots els serveis que formen part de la comissió.

Aquest document és un text viu, obert a incorporar-hi millores i totes les actualitzacions necessàries que puguin anar sorgint en un futur.

Per una Sant Cugat lliure de violències masclistes.

GEMMA ARISTOY I PUJOL

*Regidora de Drets Socials, Igualtat i
feminismes, i cooperació*

2. INTRODUCCIÓ

Als darrers anys s'han produït novetats bàsiques, a nivell legal i conceptual, que requereixen l'actualització del darrer Protocol local per a l'abordatge de les violències masclistes de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès aprovat el 2019.

El protocol implica l'establiment d'un model d'intervenció en les situacions de violències masclistes que afecta els diferents agents i serveis implicats en la problemàtica i que constitueix el que anomenem *circuit d'atenció en l'àmbit municipal*, un sistema articulat i homogeni en el qual cada agent implicat sap què cal fer i qui té les competències per fer-ho. A més, suposa posar en funcionament un mètode de treball que permet a cada agent implicat dissenyar o redefinir els procediments i els sistemes organitzatius existents o de nova creació, en funció de tot el sistema.

En aquest nou protocol es recullen principalment les aportacions de la Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista. I s'agafa com a guia el Protocol marc per a una intervenció amb diligència deguda en situacions de violència masclista, del Departament d'Igualtat i Feminismes, de

la Generalitat de Catalunya. S'incorporen, doncs, els avenços conceptuals, normatius i pràctics en els àmbits nacional, regional i internacional dels darrers anys i es presenta un nou paradigma d'abordatge de les violències masclistes (VM) que reconfigura el marc conceptual i el model d'intervenció a tot el territori català, incloent-hi el municipi de Sant Cugat del Vallès.

L'elaboració, la revisió i l'aplicació d'un protocol de coordinació, o el seguiment d'un circuit, són el resultat d'un treball en xarxa i d'un procés participatiu i consensuat entre les estructures dels serveis i les persones professionals que han d'intervenir-hi.

El treball en xarxa resulta fonamental per dotar d'efectivitat el protocol i complir amb els objectius de millorar la qualitat de la resposta dels serveis públics davant les situacions de violència, evitar les duplicitats inoperants i la consegüent victimització secundària de les dones.

Aquest nou protocol es planteja des de l'adopció d'una perspectiva de drets per tal de garantir una intervenció des dels drets i necessitats de les dones, infants i adolescents. S'aposta per un en-

focament feminista i interseccional com el marc teòric-polític-professional des del qual s'han de comprendre les violències masclistes, les seves causes estructurals i l'impacte que poden produir, qüestions de primer ordre per organitzar una intervenció coordinada i sense revictimització.

Cal recordar que la interseccionalitat, com a enfocament per a la intervenció, posa sobre la taula que els diferents eixos de desigualtats socials, com el gènere, la raça, l'ètnia, la classe social, l'orientació sexual, la discapacitat o l'edat, entre d'altres, estan relacionats entre si i configuren formes concretes de discriminació i desigualtat. La interseccionalitat és una proposta per comprendre com les desigualtats estructurals afecten de forma diferent a diferents grups socials, i el canvi passa necessàriament per transformar aquestes desigualtats estructurals.

Des dels feminismes s'ha fet un llarg camí per desnormalitzar les violències masclistes, per visibilitzar-les i per exigir polítiques públiques efectives per a la seva erradicació, com una condició bàsica perquè les dones puguem gaudir dels drets reconeguts.

El protocol municipal que presentem contempla aquest paradigma d'abordatge de les violències masclistes que parteix de la consideració d'aquestes com una vulneració dels drets humans i, en aquest sentit, assumeix els estàndards internacionals de prevenció i de reparació integral i situa els drets i les necessitats de dones, infants i adolescents com a fil conductor i al centre de tota la intervenció. ■

LA INTERSECCIONALITAT
ÉS UNA PROPOSTA PER
COMPRENDRE COM
**LES DESIGUALTATS
ESTRUCTURALS
AFECTEN DE FORMA
DIFERENT A DIFERENTS
GRUPS SOCIALS**

3. OBJECTIUS DEL PROTOCOL

3.1. OBJECTIUS GENERALS

- Dotar al municipi d'un instrument compartit, viu i consensuat que permeti millorar l'atenció a les dones i als seus fills i filles que es troben en situació de violència masclista.
- Facilitar la intervenció i el treball en xarxa coordinat entre els diferents agents socials implicats, i delimitar els àmbits d'actuació que poden intervenir en les diferents situacions de violències masclistes incloent la perspectiva interseccional.
- Fomentar la igualtat, la llibertat i la no-discriminació.
- Contribuir decisivament a l'erradicació de les violències masclistes a partir d'un model d'abordatge consensuat de forma col·lectiva i comunitària i en avaluació i millora constant.

3.2. OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Implicar activament a tots els serveis i els agents socials del territori rellevants per a l'abordatge actiu de les violències masclistes des de la prevenció i la reparació integral.
- Establir una xarxa coordinada de referents municipals segurs que vetllin pel desplegament i la millora d'un model d'intervenció integral, tot minimitzant la victimització secundària i considerant les dones subjectes actius.
- Establir els mecanismes de coordinació i cooperació que permetin una transmissió d'informació continuada i fluida entre els serveis implicats, definint els circuits de coordinació i els criteris de derivació accessibles al conjunt de la xarxa.
- Treballar per un model únic i consensuat de recollida de dades per tal de garantir el coneixement de la realitat.
- Generar un llenguatge compartit i fomentar una comprensió i una aproximació comunes al fenomen de les violències masclistes per part dels diversos agents municipals.
- Capacitar al conjunt de professionals amb formacions específiques i diversificades sobre el fenomen de les violències masclistes i promoure l'intercanvi d'experiències i bones pràctiques.
- Facilitar els recursos necessaris per a l'execució, l'avaluació i la continuïtat del protocol.

4. MARC LEGAL

4.1. ÀMBIT ESTATAL

4.1.1. Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere

Aquesta Llei suposa una fita sense precedents en el nostre ordenament jurídic. Implica el reconeixement legal de la violència de gènere com un problema social de gran rellevància i fa palès el compromís dels poders públics a intervenir de forma coordinada per la salvaguarda dels drets de les dones que en són víctimes. La llei estableix que totes les dones víctimes de violència de gènere han de rebre informació, assessorament i atenció integral adequada a la seva situació personal, i incloent-hi també l'atenció als/a les menors d'edat que es troben sota la pàtria potestat o la guarda i custòdia de la dona agredida.

La llei estableix que el subjecte passiu és la dona, però estableix la necessitat que es mantingui o s'hagi mantingut matrimoni o relació d'anàloga afectivitat, encara que sense convivència. L'Ordre de Protecció implica el reconeixement de la condició de víctima de violència de gènere a tots els efectes i permet a la dona gaudir de drets econòmics, laborals i de prestacions de la Seguretat Social previstos en la mateixa Llei:

a. Dret a la informació i a l'assessorament jurídic

La dona té dret a rebre plena informació i assessorament adequat a la seva situació personal, a través dels serveis, organismes o oficines que disposin les administracions públiques. Aquesta informació comprèn les mesures que recull la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, relatives a la seva protecció i seguretat, i els drets i ajuts previstos, així com el referent al lloc de prestació dels serveis d'atenció, d'emergència, de suport i de recuperació integral.

El telèfon de la Línia d'Atenció contra la Violència Masclista a Catalunya és el 900 900 120, actiu les 24 hores, els 365 dies de l'any.

b. Dret a l'assistència jurídica

En virtut de l'article 20 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre i de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta, les dones víctimes de violència de gènere tenen dret a l'assistència jurídica gratuïta, amb independència de l'existència de recursos per litigar, en aquells processos judicials i procediments administratius que tinguin causa directa o indirecta en la violència patida. Aquest dret assistirà també el dret en cas de mort de la víctima, sempre que no fossin partícips en els fets.

A l'efecte de la concessió del benefici de justícia gratuïta, la condició de víctima s'adquirirà quan es formuli denúncia o querella, o s'iniciï el procediment penal, i es mantindrà mentre romanguí en vigor el procediment penal o quan, després del seu acabament, es dicti sentència condemnatòria. El benefici de justícia gratuïta es perd en cas de sentència absolutòria ferma del procediment penal, sense l'obligació d'abonar el cost de les prestacions gaudides gratuïtament fins aquell moment.

c. Dret a l'assistència social integral

En virtut de l'article 19 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, les víctimes tenen dret a l'assistència social integral que inclou serveis socials d'atenció, d'emergència, de suport i acollida i de recuperació integral, que han de respondre als principis d'atenció permanent, actuació urgent, especialització de prestacions i multidisciplinarietat professional. La finalitat d'aquests serveis és donar cobertura a les necessitats derivades de la situació de violència, restaurar la situació en què es trobava la víctima abans de patir-la o, almenys, pal·liar els seus efectes.

A través dels mateixos es fa possible que les dones:

- Tinguin assessorament sobre les actuacions que poden emprendre i els seus drets.
- Coneguin els serveis als quals poden dirigir-se per obtenir assistència material, mèdica, psicològica i social.
- Accedeixin als recursos d'allotjament (emergència, acollida temporal, centres tutelats, etc.) en els quals està garantida la seva seguretat i cobertes les seves necessitats bàsiques.
- Recuperin la seva salut física i/o psicològica.
- Aconsegueixin la seva formació, inserció o reinserció laboral, i rebin suport psicosocial al llarg de tot l'itinerari de recuperació integral amb la finalitat d'evitar la doble victimització.

d. Drets laborals i de la Seguretat Social

En virtut de l'article 21 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, del Text Refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors, aprovat per Reial Decret Legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, del Text Refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat per Reial Decret Legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, les dones víctimes de violència de gènere treballadores per compte aliena o per compte propi tenen els següents drets en funció de la modalitat de treball que es realitzi, per compte d'altri o per compte propi:

- Dret a la reducció de la jornada de treball amb disminució proporcional del salari o a la reordenació del temps de treball, a través de l'adaptació de l'horari, de l'aplicació de l'horari flexible o d'altres formes d'ordenació del temps de treball que s'utilitzin en l'empresa, perquè la dona faci efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral.
- Dret a la mobilitat geogràfica quan es vegi obligada a abandonar el seu lloc de treball a la localitat on venia prestant els seus serveis, per fer efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral.

- Dret a la suspensió del contracte de treball per decisió de la treballadora que es vegi obligada a abandonar el seu lloc de treball com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere, amb reserva del lloc de treball.
- Dret a l'extinció del contracte de treball per decisió de la treballadora que es vegi obligada a abandonar definitivament el seu lloc de treball com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere.
- Dret a realitzar el seu treball total o parcialment a distància o a deixar de fer-ho si aquest fos el sistema establert.
- Les absències o faltes de puntualitat al treball motivades per la situació física o psicològica derivada de violència de gènere, acreditada pels serveis socials d'atenció o serveis de Salut, segons procedeixi, es consideraran justificades.
- Nul·litat de la decisió extintiva del contracte en el supòsit de les treballadores víctimes de violència de gènere per l'exercici dels drets de reducció o reordenació del seu temps de treball i mobilitat geogràfica, de canvi de centre de treball o de suspensió de la relació laboral en els termes i condicions reconeguts a l'Estatut dels Treballadors.
- Nul·litat de l'acomiadament disciplinari en el supòsit de les treballadores víctimes de violència de gènere per l'exercici dels drets de reducció o reordenació del seu temps de treball, de mobilitat geogràfica, de canvi de centre de treball o de suspensió de la relació laboral en els termes i condicions reconeguts a l'Estatut dels Treballadors.
- Dret a la pensió de jubilació anticipada per causa no imputable a la treballadora quan les dones extingeixin el seu contracte de treball com a conseqüència de ser víctimes de violència de gènere, i reuneixin els requisits exigits.
- Dret a la pensió de viduitat en els supòsits de separació, divorci o nul·litat matrimonial de les dones víctimes de violència de gènere que, encara que no siguin creditors de la pensió compensatòria, acreditin els requisits exigits.
- Per tenir dret a la prestació d'atur, a més de reunir els requisits exigits, es considera que la treballadora per compte aliena es troba en situació legal d'atur quan extingeixi o suspengui el seu contracte de treball de manera voluntària com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere.
- Per tenir dret a la protecció per cessament d'activitat, a més de reunir els requisits exigits, es considera que la treballadora autònoma es troba en situació legal de cessament d'activitat, quan cessi en l'exercici de la seva activitat, de manera temporal o definitiva, a causa de la violència de gènere.

e. Dret a la percepció d'ajuts socials

D'acord amb l'article 27 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, les dones víctimes de violència de gènere que reuneixin els següents requisits tenen dret a un ajut econòmic:

- No tenir rendes que, en còmput mensual, superin el 75 per cent del salari mínim interprofessional vigent exclosa la part proporcional de dues pagues extraordinàries.
- Tenir especials dificultats per obtenir una ocupació, atesa la seva edat, falta de preparació general o especialitzada o les seves circumstàncies socials, el que s'acredita mitjançant l'informe emès pel Servei Públic d'Ocupació corresponent.

D'acord amb el Reial Decret-Llei 2/2024, de 21 de maig, les dones víctimes de violència de gènere o violència sexual podran sol·licitar un subsidi per desocupació específic a partir de l'1 de novembre de 2024, amb una durada màxima de 30 mesos. Per accedir-hi, hauran de complir els següents requisits:

- No tenir dret a la prestació contributiva per desocupació.
- No haver estat beneficiàries de drets a la Renda Activa d'Inserció (RAI).
- Estar inscrites com a demandants d'ocupació i haver subscrit l'acord d'activitat.
- No disposar de rendes pròpies superiors al límit establert (indicador IPREM).
- Tenir reconeguda la condició de víctima de violència de gènere o sexual, incloent també casos de violència exercida pel pare o pel fill. Aquesta condició es pot acreditar mitjançant sentència, resolució judicial amb mesures cautelars o informe del Ministeri Fiscal.
- Presentar la sol·licitud de subsidi en el termini dels sis mesos següents des de la comissió del fet que ho acredita.

A més, es permetrà l'accés al subsidi a partir dels 16 anys i, de manera transitòria, fins al 31 de maig de 2025, el subsidi serà incompatible amb qualsevol treball per compte d'altri, llevat que sigui a temps parcial. A partir de l'1 de juny de 2025, serà compatible amb el treball per compte d'altri. Aquest subsidi és incompatible amb el treball per compte propi en qualsevol cas.

Si s'esgota la durada màxima, es podrà tornar a sol·licitar transcorreguts tres o més anys des del naixement del primer dret a la Renda Activa d'Inserció, sempre que es tornin a complir els requisits.

D'acord amb l'article 47 de la Llei 5/2008, del 24 d'abril del dret a les dones a erradicar les violències masclistes, les dones que com conseqüència de les formes de violència masclista especificades en aquesta llei, pateixin seqüeles, lesions corporals o danys en la seva salut física o psíquica de caràcter greu, tenen dret a percebre una indemnització de pagament únic, si reuneixen els següents requisits:

- Residir o treballar a Catalunya
- Aportar una sentència definitiva que acrediti que ha estat víctima de qualsevol de les formes de

violència masclista especificades en la Llei 5/2008 i que li ha generat seqüeles, lesions corporals o danys en la salut física o psíquica.

- Si la sentència no concreta l'abast de les seqüeles haurà d'aportar abast de les seqüeles: informe forense, informe mèdic o d'alta mèdica de la xarxa pública de salut o informe de Servei Especialitzat en violències masclistes.

f. Accés a l'habitatge i residències públiques per a majors

Les dones víctimes de violència de gènere tenen dret a protecció preferent en l'accés a l'habitatge:

- Possibilitat d'acollir-se a la suspensió dels llançaments sobre habitatges habituals, acordats en un procés judicial o extrajudicial d'execució hipotecària.
- Possibilitat d'accedir al Fons Social d'Habitatges de Lloguer de l'Institut de Majors i Serveis Socials.
- Tenen la consideració de «sector preferent» als efectes dels ajuts previstos en el Pla Estatal d'Habitatge.
- Programa d'ajuts a les víctimes de violència de gènere, per facilitar-los una solució habitacional immediata. La Comunitat Autònoma posarà a disposició de la persona beneficiària un habitatge de titularitat pública, o que hagi estat cedida per al seu ús a una administració pública, encara que mantingui la titularitat privada, adequada a les seves circumstàncies en termes de mida, serveis i localització, per ser ocupada en règim de lloguer, de cessió d'ús, o en qualsevol règim d'ocupació temporal admès en dret. Quan no es disposi d'aquest tipus d'habitatge, l'ajuda podrà aplicar-se sobre un habitatge adequat, de titularitat privada o sobre qualsevol allotjament o dotació residencial susceptible de ser ocupada per les persones beneficiàries, en els mateixos règims.

g. Dret a denunciar i a sol·licitar una ordre de protecció

En virtut dels articles 259 i següents de la Llei d'Enjudiciament Criminal, les dones tenen dret a denunciar les situacions de violència de gènere sofertes per posar en coneixement de les autoritats corresponents la comissió de fets que poden ser constitutius d'un delictes.

D'acord amb l'article 544 ter de la Llei d'Enjudiciament Criminal, les dones víctimes de violència de gènere poden sol·licitar que s'adopti una ordre de protecció. L'ordre de protecció és una resolució judicial que dicta l'òrgan judicial competent en els casos en què, existint indicis fundats de la comissió d'un delictes, aprecia l'existència d'una situació objectiva de risc per a la víctima que requereix l'adopció de mesures de protecció durant la tramitació del procés penal. L'ordre de protecció contempla en una única resolució mesures cautelars de naturalesa penal i civil a favor de la dona víctima de violència de gènere i, si s'escau, dels seus fills i filles.

4.1.2. Llei Orgànica 1/2015, de 30 de març, per la qual es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal

Aquesta Llei Orgànica introdueix algunes modificacions per reforçar la protecció específica a les víctimes de violència masclista i de tràfic d'éssers humans. Incorpora el gènere com a motiu de discriminació en l'agreujaent de comissió del delictes. Tipifica com a delictes lleus determinades faltes en casos de violència de gènere, com: la falta d'injúria o vexació injusta de caràcter lleu, la falta d'amenaça de caràcter lleu i la falta de coacció de caràcter lleu. També introdueix nous tipus penals relacionats amb la violència de gènere, com el delictes de fustigació (es castiga la conducta de qui assetja a una persona de forma insistent i reiterada), el delictes de "ciberassetjament" (consistent en difondre, revelar o cedir a tercers imatges o gravacions audiovisuals d'una persona, sense la seva autorització, obtingudes en un domicili o lloc privat) i el delictes de manipulació del funcionament normal dels dispositius tècnics utilitzats per controlar el compliment de penes, mesures cautelars o de seguretat, com a modalitat del delictes de trencament de condemna.

Aquesta llei orgànica pretén donar compliment a les obligacions globals en matèria de protecció dels drets humans de les dones i els infants davant les violències sexuals, integrant-se també en la política exterior espanyola. Alhora, seguint el mandat de l'article 9.2 de la Constitució, busca remoure els obstacles per prevenir aquestes violències i garantir una resposta adequada, integral i coordinada que proporcioni atenció, protecció, justícia i reparació a les víctimes. Per això, desenvolupa tots aquells aspectes preventius, d'atenció, de sanció, d'especialització o d'assistència integral que són vigents en altres violències i els estén a les violències sexuals. I, com a novetat, es desenvolupa el dret a la reparació com un dels eixos centrals de la responsabilitat institucional per a la completa recuperació de les víctimes i les garanties de no repetició.

4. 1.3. Marc normatiu en relació a les dones immigrades víctimes de violència de gènere

Reial Decret 1155/2024, de 19 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei Orgànica 4/2000, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, després de la seva reforma per Llei Orgànica 2/2009.

D'acord amb aquesta legislació, les dones estrangeres víctimes de violència de gènere i els seus fills i/o filles menors d'edat que es trobin a Espanya en situació irregular podran obtenir autorització de residència i treball per circumstàncies excepcionals (arts. 133 i ss).

Amb l'ordre de Protecció, dictada per l'autoritat judicial competent en el marc del procés penal o bé informe del Ministeri Fiscal que indiqui l'existència d'indis de violència de gènere, es concedirà d'ofici una autorització provisional de residència i treball. Per a la concessió definitiva

de l'autorització de residència temporal per circumstàncies excepcionals es requerirà la sentència condemnatòria o resolució judicial de la qual es dedueixi que la dona ha estat víctima de violència de gènere i amb la qual conclogui el procediment penal. El permís de residència per circumstàncies excepcionals tindrà una durada de 5 anys. En el cas que el procediment penal conclogui amb sentència no condemnatòria, es produirà l'automàtica pèrdua d'eficàcia de l'autorització provisional i, si s'escau, s'iniciarà o continuarà el procediment sancionador suspès.

4.1.4. Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima del delictes

Amb aquesta llei, el que es pretén és crear una legislació que estableixi l'estatut jurídic de la víctima del delictes, així com donar una resposta per part dels poders públics més àmplia a les víctimes amb una finalitat reparadora i de minimitzar la victimització secundària. Amb aquest fi, s'estableix un catàleg dels drets processals i extraprocessals de totes les víctimes, tenint especial atenció a les víctimes especialment vulnerables.

4.1.5. Reial Decret 1109/2015, d'11 de desembre, pel qual es desenvolupa la Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima del delictes, i es regulen les Oficines d'Assistència a les Víctimes del Delictes

Cal destacar els drets extraprocessals que preveu la Llei Orgànica 4/2015, de 27 d'abril, de l'estatut de la víctima del delictes, ja que regula mecanismes per a facilitar a la víctima l'exercici dels seus drets, agilitzant tràmits i informant en tot moment a la víctima. Es preveu també la notificació a la víctima de les resolucions de sobreseïment i arxiu del procés, amb possibilitat d'impugnar-les dins d'un termini de temps suficient des que li hagi estat comunicada la resolució. Finalment, entre altres mesures, també impulsa la tasca de les Oficines d'Assistència a les Víctimes del Delictes.

4.1.6. Llei Orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència

És una llei que modifica el sistema de protecció a la infància i adolescència i que augmenta la consideració vers la infància. Té en tot moment un paper central l'interès superior del i de la menor, un concepte que engloba una sèrie de criteris que cal mencionar i tenir presents:

- La satisfacció de les necessitats bàsiques;
- La consideració dels seus desitjos, sentiments i opinions;
- La conveniència que la seva vida i desenvolupament tingui lloc en un entorn familiar adequat i lliure de violència.

Aquests criteris van correlacionats directament amb l'edat i la maduresa de les persones menors;

la necessitat de garantir la igualtat i no discriminació tenint en compte l'especial vulnerabilitat; i l'estabilitat de les decisions que s'adoptin.

A més aquesta Llei remarca la importància de les garanties processals cap als i a les menors, en particular als drets a ser informada i escoltada en tot moment, i la intervenció de professionals ben formats/des i qualificats/des.

Concretament el dret de les persones menors a ser escoltades fa referència al fet que en tot moment la persona menor hagi de ser escoltada en l'àmbit familiar, judicial, sense discriminació d'edat, de diversitat funcional o qualsevol altra circumstància. Referent a això, es considerarà que el i la menor tindrà la maduresa suficient a partir dels 12 anys.

Pel que fa als i a les menors i la violència masclista, cal mencionar que aquesta llei modifica certs articles de la Llei Orgànica 1/2004. El més important a destacar és la modificació de l'article 1.2, el qual incorpora als fills i filles menors d'edat o menors sota la tutela de dones que han patit violència de gènere com a víctimes de la violència de gènere. I conseqüentment obliga els jutges i jutgesses a pronunciar-se sobre les mesures de protecció que afecten els menors. També es clarifica el sistema de la suspensió de la pàtria potestat, la custòdia i el règim d'estança de l'home inculpat pel delictes de violència de gènere.

Per altra banda, no sent una modificació relacionada amb la violència de gènere tal com l'entén la Llei Orgànica 1/2004 (violència física o psicològica exercida per la parella o exparella) però sí que entraria dins del concepte de violència masclista tal com l'entén la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, s'estableix l'obligació de totes les persones que tinguin coneixement d'una situació relacionada amb delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, tràfic d'éssers humans i explotació de menors de posar-ho en coneixement del Ministeri Fiscal.

4.1.7. Reial decret llei 9/2018, de 3 d'agost, de mesures urgents per al desenvolupament del Pacte d'Estat contra la violència de gènere

Aquest Reial decret llei modifica alguns preceptes de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, que no tenen l'esmentat rang de llei orgànica, així com altres textos normatius, la reforma dels quals és urgent a l'efecte de donar una resposta efectiva en relació amb l'assistència a les víctimes i als seus fills i filles menors.

Els principals canvis establerts són els següents:

- La designació urgent d'un lletrat o lletrada d'ofici en els procediments que se segueixin per violència de gènere.
- La designació urgent d'un procurador o procuradora en els procediments que se segueixin per violència de gènere quan la víctima es vulgui personar com a acusació particular.
- La possibilitat de les víctimes de personar-se com a acusació particular en qualsevol moment del

procediment, si bé això no permet retrotreure ni reiterar les actuacions ja practicades abans de la seva personació, ni pot suposar una minva del dret de defensa de l'acusat.

Es modifica l'article 23, que queda redactat d'aquesta manera:

Article 23. Acreditació de les situacions de violència de gènere

Les situacions de violència de gènere que donen lloc al reconeixement dels drets que regula aquest capítol s'acrediten mitjançant una sentència condemnatòria per un delictes de violència de gènere, una ordre de protecció o qualsevol altra resolució judicial que acordi una mesura cautelar a favor de la víctima, o bé per l'informe del Ministeri Fiscal que indiqui l'existència d'indícies que la demandant és víctima de violència de gènere. També es poden acreditar les situacions de violència de gènere mitjançant un informe dels serveis socials, dels serveis especialitzats o dels serveis d'acollida destinats a víctimes de violència de gènere de l'Administració pública competent, o per qualsevol altre títol, sempre que això estigui previst a les disposicions normatives de caràcter sectorial que regulin l'accés a cadascun dels drets i recursos.

El Govern i les comunitats autònomes, en el marc de la Conferència Sectorial d'Igualtat, han de dissenyar, de comú acord, els procediments bàsics que permetin posar en marxa els sistemes d'acreditació de les situacions de violència de gènere.

Modificació de l'article 156 del Codi Civil

S'afegeix un nou paràgraf segon a l'article 156 del Codi Civil amb la redacció següent:

«Dictada una sentència condemnatòria, i mentre no s'extingeixi la responsabilitat penal, o iniciat un procediment penal contra un dels progenitors per atemptar contra la vida, la integritat física, la llibertat, la integritat moral o la llibertat i indemnitat sexual dels fills o filles comuns menors d'edat, o per atemptar contra l'altre progenitor, **és suficient el consentiment** d'aquest per a l'atenció i l'assistència psicològica dels fills i filles menors d'edat, i el primer n'ha de ser informat prèviament. Si l'assistència s'ha de prestar als fills i filles de més de 16 anys, es requereix en tot cas el consentiment exprés d'aquests.»

4.1.8. Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i a l'adolescència davant de la violència (LOPIVI)

La llei té per objecte garantir els drets fonamentals dels infants i els/les adolescents pel que fa a la seva integritat física, psíquica, psicològica i moral davant de qualsevol forma de violència, assegurant el lliure desenvolupament de la seva personalitat i establint mesures de protecció integral que incloguin la sensibilització, la prevenció, la detecció precoç, la protecció i la reparació del dany en tots els àmbits en què es desenvolupa la seva vida.

A l'efecte d'aquesta llei, s'entén per violència tota acció, omissió o tracte negligent que priva les persones

menors d'edat dels seus drets i benestar, que amenaça o interfereix el seu ordenat desenvolupament físic, psíquic o social, amb independència de la seva forma i mitjà de comissió, inclosa la realitzada a través de les tecnologies de la informació i la comunicació, especialment la violència digital.

En qualsevol cas, s'entendrà per violència el maltractament físic, psicològic o emocional; els càstigs físics, humiliants o denigrants; la negligència o el tracte negligent; les amenaces, les injúries i les calúmnies; l'explotació, inclosa la violència sexual; la corrupció; la pornografia infantil; la prostitució; l'assetjament escolar, l'assetjament sexual i el ciberassetjament; la violència de gènere; la mutilació genital; el tràfic d'éssers humans amb qualsevol finalitat; el matrimoni forçat; el matrimoni infantil; l'accés no sol·licitat a la pornografia; l'extorsió sexual i la difusió pública de dades privades, així com la presència de qualsevol comportament violent en el seu àmbit familiar.

S'entén per bon tracte, als efectes d'aquesta llei, aquell que, respectant els drets fonamentals d'infants i adolescents, promou activament els principis de respecte mutu, dignitat de l'ésser humà, convivència democràtica, solució pacífica de conflictes, dret a igual protecció de la llei, igualtat d'oportunitats i prohibició de discriminació d'infants i adolescents.

La Llei estableix com a drets:

- El **dret a la informació i l'assessorament**, des de les administracions públiques i d'acord amb la seva situació personal, edat i grau de maduresa, garanteix que els infants i adolescents víctimes de violència, així com les seves persones de confiança o representants legals, rebin informació clara, accessible i comprensible sobre els seus drets, els recursos disponibles i els mecanismes de denúncia, en la llengua oficial o cooficial que triïn i en formats adaptats a les seves necessitats.
- El **dret a ser escoltats** assegura que tots els infants i adolescents, sense limitació d'edat, siguin escoltats en condicions adequades i amb totes les garanties en qualsevol procediment administratiu o judicial relacionat amb la seva situació de violència, amb l'objectiu de respectar el seu interès superior i evitant la utilització de teories sense base científica com la síndrome d'alienació parental.
- El **dret a l'atenció integral** reconeix que els infants i adolescents víctimes de violència tenen dret a rebre mesures coordinades de protecció, suport emocional, educatiu, sanitari i judicial, amb especial atenció a la prevenció de la victimització secundària, en espais adaptats i amb un enfocament inclusiu, així com accés a l'atenció precoç en cas de trastorns o risc de patir-los.
- El **dret a la defensa judicial** dels seus drets i interessos permet que els infants i adolescents víctimes de violència participin en procediments judicials a través dels seus representants legals o, si hi ha conflicte d'interessos, mitjançant la designació d'un defensor judicial, i preveu la seva derivació als serveis especialitzats quan ho exigeixi la gravetat del cas o la voluntat expressa de la víctima.
- El **dret a l'assistència jurídica gratuïta** garanteix que tots els infants i adolescents víctimes de violència disposin de representació i defensa lletrada i gratuïta, amb professionals formats

específicament en drets de la infància i violència infantil, assegurant-ne la designació urgent i la seva presència immediata en els procediments, i permetent la seva personació com a acusació particular en qualsevol moment del procés.

4.1.9. Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual

Aquesta llei orgànica pretén donar compliment a les obligacions globals esmentades en matèria de protecció dels drets humans de les dones, les nenes i els nens enfront de les violències sexuals, integrant-se també en la política exterior espanyola; i, seguint el mandat de l'article 9.2 de la Constitució, remoure els obstacles per prevenir aquestes violències, així com garantir una resposta adequada, integral i coordinada que proporcioni atenció, protecció, justícia i reparació a les víctimes. Per això, aquesta llei orgànica estén i desenvolupa per a les violències sexuals tots aquells aspectes preventius, d'atenció, sanció, especialització o assistència integral que, estant vigents per a altres violències, no comptaven amb mesures específiques per poder abordar de manera adequada i transversal les violències sexuals. A més, com a novetat, es desenvolupa el dret a la reparació, com un dels eixos centrals de la responsabilitat institucional per aconseguir la completa recuperació de les víctimes i les garanties de no repetició de la violència.

La Llei Orgànica 1/2015, de 30 de març, per la que es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal, introdueix modificacions substancials al Codi Penal per reforçar la protecció davant les violències sexuals, ajustant la resposta penal als principis de dignitat i llibertat de les víctimes. Elimina la distinció entre abús i agressió sexual: qualsevol acte sense consentiment s'entén com a agressió, definint el consentiment com una manifestació lliure i clara de la voluntat de la persona.

Les penes per agressions sexuals s'han reconfigurat: per a majors de 16 anys, oscil·len entre 1 i 4 anys de presó, ampliables fins a 15 anys en casos de violació amb agreujants; per a menors de 16 anys, poden arribar fins a 15 anys de presó.

Es tipifica l'assetjament sexual en l'àmbit laboral, docent o de prestació de serveis, amb penes que poden incloure presó i inhabilitació, i es reconeix la responsabilitat penal de les persones jurídiques per aquests delictes.

S'estableixen mesures com la retirada de la pàtria potestat en casos de delictes sexuals contra menors i la clausura d'establiments utilitzats per cometre aquests delictes. També s'introdueix el delictes de difusió no consentida d'imatges íntimes, penalitzant tant qui les obté com qui les comparteix sense autorització.

Es modifica l'article 36 per establir que, en delictes relacionats amb agressions sexuals, especialment quan les víctimes són menors, els condemnats no podran accedir al tercer grau penitenciari fins al compliment de la meitat de la pena i sempre amb un informe específic sobre la participació en

programes de tractament.

L'article 83 s'ajusta per permetre la imposició de prohibicions com l'aproximació a la víctima o als seus familiars, la prohibició de residir o acudir a determinats llocs i l'obligatorietat de participar en programes formatius.

L'article 172 bis introdueix la declaració de nul·litat o dissolució del matrimoni en casos de matrimonis forçats, així com la filiació i fixació d'aliments.

L'article 172 ter amplia l'abast de l'stalking, incloent la penalització de l'ús de la imatge d'una persona sense consentiment en anuncis o perfils falsos a les xarxes socials.

L'article 173 incorpora la responsabilitat penal de les persones jurídiques que s'adrecin a una altra persona amb expressions, comportaments o proposicions de caràcter sexual.

Finalment, **l'article 184** fa referència al delictes d'assetjament sexual que provoqui una situació objectiva i greument intimidatòria, hostil o humiliant que s'adrecin a una altra persona amb expressions, comportaments o proposicions de caràcter sexual.

4.1.10. Llei 4/2023, de 28 de febrer, per la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGTBI+

L'objectiu d'aquesta llei és desenvolupar i garantir els drets de les persones lesbianes, gais, bisexuals, trans i intersexuals, erradicant les situacions de discriminació, per assegurar que es pugui viure l'orientació sexual, la identitat sexual, l'expressió de gènere, les característiques sexuals i la diversitat familiar amb plena llibertat.

4.2. ÀMBIT AUTONÒMIC

4.2.1. Llei 5/2008 del dret de les dones per a l'erradicació de la violència masclista

La Llei vol contribuir a fer visibles totes les formes en què s'exerceix la violència masclista i tots els àmbits en què es pot produir, tot abordant-la de manera integral. Dona molta importància a la prevenció i estableix noves mesures adreçades a la sensibilització i la detecció precoç, per impulsar els canvis necessaris en la societat. Es tracta d'una llei de drets que, alhora, defineix i ordena la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral així com les competències dels diferents organismes públics, algunes d'especial interès pel món local i per a la cooperació i coordinació indispensables per a l'abordatge integral que es proposa.

Totes les dones que es troben en situacions de violència masclista, i també llurs fills i filles dependents, que visquin o treballin a Catalunya i amb independència del veïnatge civil, la nacionalitat o la situació administrativa i personal, tenen garantits els drets que aquesta llei els reconeix, sens perjudici del que estableix la legislació en matèria d'estrangeria i de l'exigència de determinats requisits per a les diferents prestacions i serveis. Les referències a les dones incloses en aquesta llei s'entén que inclouen també les nenes i les adolescents, llevat que s'indiqui altrament. Aquests drets es concreten en:

- **Dret a la protecció integral, real i efectiva tant per mitjans tecnològics com per serveis policials o per qualsevol altre mitjà.**
- **Dret a l'atenció i a l'assistència jurídiques.**
- **Dret a l'atenció i l'assistència sanitàries.**
- **Drets econòmics.**
- **Dret a la recuperació social integral.**

El nou Reglament General de Protecció de Dades (RGPD) que va entrar en vigor el mes de maig de 2016 i serà aplicable a tots els països de la UE a partir del 25 de maig de 2018, recull el **Dret d'informació i consentiment de la dona en situació de violència masclista**.

Pel que fa als municipis, la llei estableix les següents competències:

- Programar, prestar i gestionar els serveis d'informació i atenció a les dones** i efectuar la derivació als diferents serveis en els termes especificats per aquesta llei.
- Prestar o gestionar altres serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral**, d'acord amb el que s'estableixi per mitjà d'un conveni amb l'Administració de la Generalitat.
- Col·laborar en la **gestió de les prestacions econòmiques i les subvencions** que aquesta llei estableix.

- d. Complir totes les altres funcions establertes per aquesta llei que, per raó de les competències respectives, els correspongui assumir amb relació a les dones que pateixen o han patit violència masclista.
- e. Complir les altres competències atribuïdes per disposició legal.

Els municipis amb una població inferior a 20.000 habitants poden delegar llurs competències a una mancomunitat de municipis o a altres ens locals.

4.2.2. La Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència

Aquesta llei dedica el títol IV a desenvolupar els drets relacionats amb la protecció davant els maltractaments a infants i adolescents. Aquesta Llei regula:

- El dret a la protecció efectiva davant els maltractaments.
- El dret a l'atenció física, psicològica i social en casos de maltractament.
- El dret a la coordinació institucional mitjançant plans de col·laboració i protocols específics.
- El dret a la permanència en un entorn familiar lliure de violència.
- El dret a un tractament informatiu respectuós i responsable sobre els maltractaments.
- El dret a la inclusió en un registre unificat de maltractaments infantils per a garantir-ne la detecció i seguiment.
- El dret a la protecció davant la victimització secundària.
- El dret a una atenció especialitzada per part de la Policia de la Generalitat–Mossos d'Esquadra.
- El dret a la protecció sanitària específica davant els maltractaments.
- El dret a la protecció educativa i a la prevenció de violències a l'entorn escolar.
- El dret a la defensa col·lectiva mitjançant l'exercici de l'acció popular per part de l'advocacia de la Generalitat.

Adicionalment, els infants i adolescents tenen dret a disposar d'un servei d'atenció immediata mitjançant recursos telefònics i telemàtics, així com d'un servei d'atenció especialitzada en casos d'abús sexual. També tenen dret a beneficiar-se de programes de detecció i atenció al maltractament promoguts per entitats públiques o socials, i a rebre una atenció especialitzada si conviuen amb situacions de violència masclista. A més, tenen dret a ser reconeguts com a víctimes de maltractament per tal de gaudir d'un accés prioritari a serveis de salut mental, educatius, de formació i inserció laboral, d'habitatge i a ajuts públics.

4.2.3. Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia

L'objectiu d'aquesta llei és desenvolupar i garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals (LGBTI) i evitar-los situacions de discriminació i violència, per assegurar que a Catalunya es pugui viure la diversitat sexual i afectiva en plena llibertat.

4.2.4. Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes

La Llei 17/2015, de 21 juliol, d'igualtat efectiva entre homes i dones és una llei la qual pretén assolir una igualtat efectiva real, reconeixent que avui en dia encara hi ha una sèrie de desigualtats de drets, de polítiques, econòmiques i culturals entre homes i dones per raó de sexe. A més, com a l'article 1.2 apartat f. de la mateixa llei preveu, una de les finalitats de la norma és "abordar, prevenir i erradicar, d'acord amb el que disposa la normativa vigent en la matèria, tot tipus de violència masclista contra dones i infants", establint aquest objectiu com a principi rector de les actuacions dels poders públics.

La llei d'igualtat també recull la voluntat d'impulsar i fomentar la prevenció i accions de prevenció vers la violència masclista.

Una altra de les mesures que recull aquesta llei és la incorporació obligatòria d'activitats i actuacions dirigides a prevenir la violència masclista en l'àmbit educatiu.

4.2.5. Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista

Aquesta llei s'inspira, principalment, en el Conveni d'Istanbul, que s'aplica a totes les formes de violència contra les dones i comprèn tots els actes de violència basats en el gènere que impliquin o puguin implicar danys o patiments de naturalesa física, sexual, psicològica o econòmica, incloses les amenaces de fer aquests actes, la coacció i la privació arbitrària de llibertat, en la vida pública o privada. A més, el Conveni obliga a adoptar les mesures necessàries per a prevenir la violència contra les dones i donar-hi resposta. En particular, insta a fer que les mesures que es prenguin s'adrecin, si escau, a tots els actors implicats, com les agències governamentals, els parlaments i les autoritats nacionals, regionals i locals, i promou la dedicació dels recursos financers i humans adequats per a aplicar correctament polítiques integrades i mesures i programes adreçats a prevenir i combatre totes les formes de violència incloses en l'àmbit d'aplicació del Conveni.

La llei té la vocació d'ampliar, reforçar i actualitzar la Llei 5/2008, i també de protegir els drets de les dones transgènere, cisgènere i de les persones no binàries, amb la finalitat de respectar la diversitat de gènere. Del resultat del treball parlamentari i de les modificacions i novetats introduïdes en són un

exemple el tractament de qüestions com la violència contra les dones en la vida política, que pot tenir l'efecte de descoratjar la participació política de les dones i restringir llur capacitat d'influència en la vida pública. Una altra novetat és la regulació de la violència institucional com a àmbit, amb la definició de la diligència deguda i l'especificació que la dita violència es pot causar tant per acció com per omissió.

També s'introdueix la regulació de les violències digitals, ateses les nombroses agressions masclistes que es produeixen amb l'ús de les xarxes socials o de tota mena de dispositius electrònics o digitals, com les suplantacions d'identitat, la publicació de fotografies o vídeos sense consentiment, o els insults i les amenaces.

Entre les modificacions més significatives resulta rellevant la inclusió d'una definició de consentiment sexual, en la qual es fixa com a requisit essencial la necessitat de voluntat expressa. I, a l'últim, s'introdueixen modificacions en el sentit d'ampliar els tipus de violència en l'àmbit social i comunitari, les formes de violència masclista i la necessitat de la formació de professionals.

Les referències a les dones incloses en aquesta llei s'entén que inclouen les nenes i les adolescents, i, per tant, també les dones, nenes i adolescents transgènere.

Les mesures que aquesta llei estableix tenen com a **finalitats**:

- a. Complir amb la diligència deguda les obligacions de sensibilització, prevenció, investigació, atenció, protecció, recuperació, reparació i sanció de la violència masclista, i també garantir la no repetició i la remoció de les estructures i pràctiques socials que l'origenen i perpetuen, d'acord amb les competències atorgades a les administracions de Catalunya.
- b. Reconèixer els drets de les dones que pateixen violència masclista a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació, la reparació integral i la garantia de no revictimització.
- c. Garantir la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, l'autonomia de les dones, i la llibertat i l'efectivitat dels drets de les dones.
- d. Establir mecanismes per a fer recerca sobre violència masclista i difondre'n els resultats, i també establir mecanismes per a la sensibilització social i la informació destinada a les dones.
- e. Dotar els poders públics de Catalunya de recursos suficients i d'instruments eficaços per a erradicar la violència masclista en els àmbits preventiu, educatiu, de salut, formatiu, de justícia i execució penal, de participació política, dels mitjans de comunicació, digital, laboral, social i esportiu, i en la vida política i l'esfera pública de les dones.
- f. Establir el catàleg de drets de les dones que es troben en situació de violència masclista, exigibles davant les administracions públiques, i també per a llurs fills i filles, a més d'assegurar l'accés gratuït de les dones als serveis públics que s'estableixin.
- g. Garantir drets econòmics per a les dones que es troben en situació de violència masclista, amb la

finalitat de facilitar-los el procés de recuperació i reparació integrals.

- h.** Avaluar cada dos anys la xarxa d'atenció i recuperació integral per a les dones que pateixen violència masclista, integrada per un conjunt de recursos i serveis públics per a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació integrals.
- i.** Establir mecanismes per a una intervenció integral i coordinada contra la violència masclista, i crear-ne d'específics per a abordar la violència de segon ordre, per mitjà de la col·laboració de les administracions públiques de Catalunya i de la participació de les entitats de dones, de professionals i d'organitzacions ciutadanes que actuen contra la violència masclista.
- j.** Assegurar la formació especialitzada, obligatòria i periòdica de tots els col·lectius professionals que intervenen en l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació destinades a les dones que pateixen violència masclista, a llurs fills i filles i a llur entorn familiar i comunitari, i també espais de reciclatge i supervisió.
- k.** Garantir el principi d'adequació de les mesures, per tal que a l'hora d'aplicar-les es tinguin en compte les necessitats i les demandes específiques de totes les dones que pateixen la violència masclista. El disseny i aplicació de les mesures ha de posar al centre els drets de les dones i ha de fomentar llur autonomia decisòria i la promoció de l'empoderament personal.

5. MARC CONCEPTUAL

Conceptualització segons la Llei 17/2020, del 22 de desembre, del dret de les dones a erradicar la violència masclista i el Protocol marc per a una intervenció amb diligència deguda en situacions de violència masclista del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya.

5.1 CONCEPTES BÀSICS

A Catalunya, la Llei 17/2020, del dret de les dones a erradicar la violència masclista inclou les seves definicions:

Violència Masclista: violació dels drets humans a través de la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

Sensibilització: el conjunt d'accions educatives, pedagògiques i comunicatives encaminades a generar canvis i modificacions en l'imaginari social que permetin avançar cap a l'erradicació de la violència masclista.

Prevenció: el conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència de la problemàtica de la violència masclista per mitjà de la reducció dels factors de risc, i impedir-ne així la normalització, i les encaminades a sensibilitzar la ciutadania en el sentit que cap forma ni manifestació de violència no és justificable ni tolerable.

Detecció: la posada en funcionament de diferents instruments teòrics i tècnics que permetin identificar i fer visible la problemàtica de la violència masclista, tant si apareix de forma esporàdica com de forma estable, i que permetin també conèixer les situacions en les quals s'ha d'intervenir, per tal d'evitar-ne el desenvolupament i la cronicitat.

Atenció: el conjunt d'accions destinades a una persona perquè pugui superar les situacions i les conseqüències generades per la violència masclista en els àmbits personal, familiar, laboral i social, tot garantint-ne la seguretat i facilitant-li la informació necessària sobre els recursos i els procediments.

Recuperació: el procés de desvictimització en els àmbits afectats, realitzat per les mateixes dones i llurs fills i filles. Aquest procés comporta un cicle vital personal i social de la dona centrat en el restabliment de tots els àmbits danyats per la situació de violència masclista viscuda.

Reparació: el conjunt de mesures jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives i similars, preses pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència

masclista, que contribueixen al restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda, garantint l'acompanyament i l'assessorament necessaris.

Diligència deguda: l'obligació dels poders públics d'adoptar mesures legislatives i de qualsevol altre ordre per a actuar amb l'agilitat i eficiència necessàries i assegurar-se que les autoritats, el personal, els agents, les entitats públiques i els altres actors que actuen en nom d'aquests poders públics es comportaran d'acord amb aquesta obligació, amb vista a prevenir, investigar, perseguir, castigar i reparar adequadament els actes de violència masclista i protegir-ne les víctimes.

Victimització secundària o revictimització: el maltractament addicional exercit contra les dones que es troben en situacions de violència masclista i llurs fills i filles, com a conseqüència directa o indirecta dels dèficits quantitatius i qualitatius de les intervencions dutes a terme pels organismes responsables, i també per les actuacions desencertades o negligents provinents d'altres agents implicats.

Consentiment sexual: la voluntat expressa, emmarcada en la llibertat sexual i en la dignitat personal, que dona pas a l'exercici de pràctiques sexuals i l'avalua. La prestació del consentiment sexual s'ha de fer des de la llibertat, ha de romandre vigent durant tota la pràctica sexual i està acotada a una persona o diverses persones, a unes determinades pràctiques sexuals i a unes determinades mesures de precaució, tant davant d'un embaràs no desitjat com d'infeccions de transmissió sexual. No hi ha consentiment si l'agressor crea unes condicions o s'aprofita d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense comptar amb la voluntat de la dona.

Interseccionalitat o intersecció d'opressions: concurrència de la violència masclista amb altres eixos de discriminació, com l'origen, el color de la pell, el fenotip, l'ètnia, la religió, la situació administrativa, l'edat, la classe social, la precarietat econòmica, la diversitat funcional o psíquica, les addiccions, l'estat serològic, la privació de llibertat o la diversitat sexual i de gènere, que fa que impactin de manera agreujada i diferenciada. La interacció d'aquestes discriminacions ha d'ésser tinguda en compte a l'hora d'abordar la violència masclista.

Precarietat econòmica: la situació d'una persona que percep uns ingressos iguals o inferiors a l'indicador de renda de suficiència de Catalunya.

5.2. FORMES DE VIOLÈNCIES MASCLISTES

La violència masclista es configura per una continuïtat de situacions en què interactuen cadascuna de les formes de violència masclista amb els diferents àmbits en què es produeixen.

La violència masclista es pot exercir de manera puntual o de manera reiterada d'alguna de les formes següents:

- a. **Violència física:** comprèn qualsevol acte de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany.
- b. **Violència psicològica:** comprèn tota conducta o omissió que produeix en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaques, humiliació, vexacions, menysteniment, menyspreu, exigència d'obediència o submissió, coerció verbal, insults, aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat. La violència masclista també es pot dur a terme amb l'amenaça o la causació de violència física o psicològica contra l'entorn afectiu de la dona, especialment els fills i filles o altres familiars que hi convisquin o hi tinguin una relació directa, quan es dirigeixi a afligir la dona. També inclou la violència ambiental, que es duu a terme per mitjà de l'exercici de la violència sobre béns i propietats de la dona, amb valor econòmic o sentimental, o sobre els animals amb els quals té un vincle d'afecte, amb la finalitat d'afligir-la o de crear un entorn intimidatori.
- c. **Violència sexual:** comprèn qualsevol acte que atempti contra la llibertat sexual i la dignitat personal de la dona creant unes condicions o aprofitant-se d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense tenir el consentiment ni la voluntat de la dona, amb independència del vincle que hi hagi entre la dona i l'agressor o agressors. Inclou l'accés corporal, la mutilació genital o el risc de patir-ne, els matrimonis forçats, el tràfic de dones amb finalitat d'explotació sexual, l'assetjament sexual i per raó de sexe, l'amenaça sexual, l'exhibició, l'observació i la imposició de qualsevol pràctica sexual, entre altres conductes.
- d. **Violència obstètrica i vulneració de drets sexuals i reproductius:** consisteix a impedir o dificultar l'accés a una informació veraç, necessària per a la presa de decisions autònomes i informades. Pot afectar els diferents àmbits de la salut física i mental, incloent-hi la salut sexual i reproductiva, i pot impedir o dificultar a les dones prendre decisions sobre llurs pràctiques i preferències sexuals, i sobre llur reproducció i les condicions en què es duu a terme, d'acord amb els supòsits inclosos en la legislació sectorial aplicable. Inclou l'esterilització forçada, l'embaràs forçat, l'impediment d'avortament en els supòsits legalment establerts i la dificultat per a accedir als mètodes contraceptius, als mètodes de prevenció d'infeccions de transmissió sexual i del VIH, i als mètodes de reproducció assistida, i també les pràctiques ginecològiques i obstètriques que no respectin les decisions, el cos, la salut i els processos emocionals de la dona.

- e. **Violència econòmica:** consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i, si escau, de llurs fills o filles, en l'impagament reiterat i injustificat de pensions alimentàries estipulades en cas de separació o divorci, en el fet d'obstaculitzar la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella i en l'apropiació il·legítima de béns de la dona.
- f. **Violència vicària:** consisteix en qualsevol tipus de violència exercida contra els fills i filles amb la finalitat de provocar dany psicològic a la mare.
- g. **Violència digital:** actes de violència masclista i misogínia en línia comesos, instigats, amplificats o agreujats, en part o totalment, amb l'ús de tecnologies de la informació i de la comunicació.
- h. **Violència de segon ordre:** consisteix en la violència física o psicològica, les represàlies, les humiliacions i la persecució exercides contra les persones que donen suport a les víctimes de violència masclista. Inclou els actes que impedeixen la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació de les dones en situació de violència masclista.

S'entén que les diverses formes de violència masclista són també violència contra la dona quan s'exerceixin amb l'amenaça o la causació de violència física o psicològica contra el seu entorn afectiu, especialment contra els fills i filles o altres familiars, amb la voluntat d'afligir la dona.

Formes de violències masclistes

Violència
vicària

Violència
física

Violència
obstètrica

Violència
digital

Violència
sexual

Violència
econòmica

Violència
psicològica

Violència
de segon
ordre

5.3 ÀMBITS DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

La violència masclista es pot manifestar en alguns dels àmbits següents:

- a. **Violència en l'àmbit de la parella:** consisteix en la violència física, psicològica, digital, sexual o econòmica exercida contra una dona i perpetrada per l'home que n'és o n'ha estat el cònjuge o per la persona que hi té o hi ha tingut relacions similars d'afectivitat.
- b. **Violència en l'àmbit familiar:** consisteix en la violència física, digital, sexual, psicològica o econòmica exercida contra les dones i els menors d'edat en el sí de la família i perpetrada per membres de la mateixa família o per membres del nucli de convivència, en el marc de les relacions afectives i dels lligams de l'entorn familiar. Inclou els matrimonis forçats. No inclou la violència exercida en l'àmbit de la parella.
- c. **Violència en l'àmbit laboral:** consisteix en la violència física, sexual, econòmica, digital o psicològica que es pot produir en l'àmbit públic o privat durant la jornada de treball, o fora del centre i de l'horari establert si té relació amb la feina. Pot adoptar els tipus següents:
 - **Assetjament per raó de sexe:** consisteix en qualsevol comportament no desitjat, verbal o físic, relacionat amb el sexe o gènere de la dona, realitzat amb el propòsit o efecte d'atemptar contra la dignitat, la indemnitat o les condicions de treball de les dones pel fet d'ésser-ho, creant un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest que dificulti llur promoció, ocupació de funcions, accés a càrrecs directius, remuneració i reconeixement professional, en equitat amb els homes.
 - **Assetjament sexual:** consisteix en qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'índole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat i la llibertat d'una dona o de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.
 - **Discriminació per embaràs o maternitat:** consisteix en tot tracte desfavorable a les dones relacionat amb l'embaràs o la maternitat, existent o potencial, que comporti una discriminació directa i una vulneració dels drets fonamentals a la salut, a la integritat física i moral i al treball.
- d. **Violència en l'àmbit social o comunitari:** comprèn les manifestacions següents:
 - **Agressions sexuals:** ús de la violència física i sexual contra les dones determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar poder i abusar-ne.
 - **Assetjament sexual** (veure definició en l'apartat anterior c).
 - **Tràfic de dones** amb finalitat d'explotació sexual i amb altres finalitats amb dimensió de gènere.
 - **Mutilació genital femenina** o risc de patir-ne: inclou qualsevol procediment que impliqui o pugui implicar una eliminació total o parcial dels genitals femenins o que hi produeixi lesions, encara

que consti el consentiment exprés o tàcit de la dona.

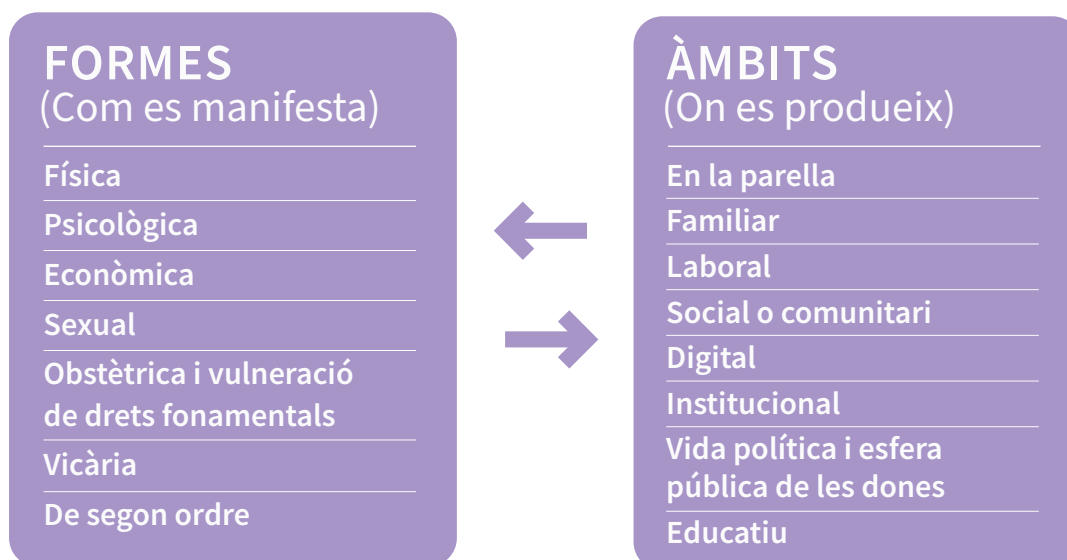
- **Violència derivada de conflictes armats:** inclou totes les formes de violència contra les dones que es produeixen en aquestes situacions, com l'assassinat, la violació, l'esclavatge sexual, l'embaràs forçat, l'avortament forçat, l'esterilització forçada, la infecció intencionada de malalties, la tortura o els abusos sexuals.
 - **Violència contra els drets sexuals i reproductius** de les dones, com els avortaments selectius i les esterilitzacions forçades.
 - **Feminicidis:** els assassinats i homicidis de dones per raó de gènere, les induccions al suïcidi i els suïcidis com a conseqüència de la pressió i violència exercida cap a la dona.
 - **Agressions per raó de gènere:** accions o comportaments violents, intimidatoris o discriminatoris que es dirigeixen contra una persona a causa del seu gènere.
 - **Vexacions, tractes degradants, amenaces i coaccions en l'espai públic.**
 - **Restriccions o privacions de llibertat** a les dones, o d'accés a l'espai públic o als espais privats, o a activitats laborals, formatives, esportives, religioses o lúdiques, i també restriccions a l'expressió en llibertat pel que fa a llur orientació sexual o expressió i identitat de gènere, o a llur expressió estètica, política o religiosa.
 - **Represàlies pels discursos i expressions individuals i col·lectius** de les dones que reclamen el respecte de llurs drets, i també expressions i discursos públics que fomentin, promoguin o incitin directament o indirectament l'hostilitat, la discriminació o la violència envers les dones.
- e. Violència en l'àmbit digital:** violència masclista que es produeix a les xarxes de comunicació digitals, enteses com a nova àgora d'interacció, participació i governança per mitjà de les tecnologies de la informació i la comunicació. Entre altres pràctiques, inclou el ciberassetjament, la vigilància i el seguiment, la calúmia, els insults o les expressions discriminatòries o denigrants, les amenaces, l'accés no autoritzat als equips i comptes de xarxes socials, la vulneració de la privacitat, la manipulació de dades privades, la suplantació d'identitat, la divulgació no consentida d'informació personal o de continguts íntims, el dany als equips o canals d'expressió de les dones i dels col·lectius de dones, els discursos d'incitació a la discriminació envers les dones, el xantatge de caràcter sexual per canals digitals i la publicació d'informació personal amb la intenció que altres persones agredeixin, localitzin o assetgin una dona.
- f. Violència en l'àmbit institucional:** accions i omissions de les autoritats, el personal públic i els agents de qualsevol organisme o institució pública que tinguin per finalitat retardar, obstaculitzar o impedir l'accés a les polítiques públiques i a l'exercici dels drets que reconeix aquesta llei per a assegurar una vida lliure de violència masclista, d'acord amb els supòsits inclosos en la legislació sectorial aplicable. La manca de diligència deguda, quantitativa i qualitativa, en l'abordatge de la violència masclista,

si és coneguda o promoguda per les administracions o esdevé un patró de discriminació reiterat i estructural, constitueix una manifestació de violència institucional. Aquesta violència pot provenir d'un sol acte o pràctica greu, de la reiteració d'actes o pràctiques de menor abast que generen un efecte acumulat, de l'omissió d'actuar quan es conegui l'existència d'un perill real o imminent, i de les pràctiques o omissions revictimitzadores. La violència institucional inclou la producció legislativa i la interpretació i aplicació del dret que tingui per objecte o provoqui aquest mateix resultat. La utilització de la síndrome d'alienació parental també és violència institucional.

- g. Violència en l'àmbit de la vida política i l'esfera pública de les dones:** la violència masclista que es produeix en espais de la vida pública i política, com les institucions polítiques i les administracions públiques, els partits polítics, els mitjans de comunicació o les xarxes socials. Quan aquesta forma de violència masclista ocorre en les institucions polítiques o les administracions públiques i és tolerada i no sancionada, esdevé també una forma de violència institucional.
- h. Violència en l'àmbit educatiu:** qualsevol tipus de violència que es produeix en l'entorn educatiu entre els membres de la comunitat educativa. Es pot produir entre iguals, de major d'edat a menor d'edat o viceversa. Inclou l'assetjament, l'abús sexual i el maltractament físic, sexual, psíquic o emocional. Entre aquestes violències n'hi ha que es produeixen per raó de gènere o d'identitat sexual.

Qualsevol altres formes anàlogues que lesionin o puguin lesionar la dignitat, la integritat o la llibertat de les dones.

VIOLÈNCIA MASCLISTA | Formes i Àmbits d'expressió

6. MODEL D'ABORDATGE DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

6.1. DILIGÈNCIA DEGUDA

El **Protocol marc per una intervenció amb diligència deguda en situacions de violències masclistes** (Departament d'Igualtat i Feminismes. Generalitat de Catalunya), és un document de bases que conté un nou paradigma d'intervenció i, per tant, reconfigura el marc conceptual des del qual comprenem les violències masclistes. Aquest paradigma posa les dones, infants i adolescents al centre. Per això, té com a fil conductor els seus **drets i necessitats**, els quals han d'orientar en tot moment la intervenció de manera que garanteixi l'accés efectiu.

D'acord amb la *Recomanació General 35* de la Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona (CEDAW) tractat internacional de l'ONU aprovat el 1979, tot l'abordatge de les violències masclistes s'ha d'organitzar i s'ha d'orientar des de la **responsabilitat de garantir els drets de les dones, infants i adolescents en situació de violències masclistes** i aquests s'han de posar al centre de tota la intervenció.

El Protocol Marc recull els drets fonamentals de dones, infants i adolescents que viuen o estan en risc de viure Violències Masclistes (VM), així com els drets que els concreten i amplien, emfatitzant en algunes de les característiques que s'han de treballar especialment per les vulneracions detectades en el seu exercici. Recull també drets específics d'infants i adolescents que viuen VM. Cadascun d'aquests drets comporta obligacions per part de les administracions públiques de garantir el seu gaudiment efectiu, i de fer-ho amb **diligència deguda**. Així mateix, compromet la responsabilitat institucional i patrimonial dels poders públics i la disciplinària i professional del personal de les administracions públiques.

La diligència deguda és l'obligació dels poders públics d'adoptar mesures legislatives i de qualsevol altre ordre per a actuar amb l'agilitat i eficiència necessàries amb vista a prevenir, investigar, perseguir, castigar i reparar adequadament els actes de violència masclista i protegir-ne les víctimes. (Art. 3.h Llei 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista).

És imprescindible que institucions, serveis i professionals dels diferents sectors d'intervenció ens preguntem, en tot moment, quins drets estan sent vulnerats, com i per qui, amb l'objectiu d'adoptar respostes concordants que evitin la revictimització i assoleixin tant la reparació com la prevenció.

La llei és clara en assenyalar la importància de l'estàndard de la diligència deguda en el compliment de les obligacions: la manca de diligència deguda en l'abordatge de la violència masclista, si és coneguda o promoguda per les administracions o esdevé un patró de discriminació reiterat i estructural, constitueix una manifestació de **violència institucional**. Claus per afrontar les violències institucionals:

Claus per afrontar les violències institucionals:

1. Garantir i desenvolupar el model, les pautes i els criteris que estableix el Protocol marc i els seus documents operatius o capítols complementaris: específicament hi haurà un document operatiu sobre violències institucionals.
2. Mantenir espais de coordinació intersectorial on es puguin analitzar conjuntament les omissions, mancances i pràctiques inadequades que acaben comportant possibles vulneracions de drets de les dones, infants i adolescents ateses. Aquests espais han de treballar per la permanent millora i construcció de bones pràctiques comunes.
3. Detectar i registrar, amb les eines de treball disponibles, les accions i omissions revictimitzants que es detectin. Aquest registre ha de fer-se tenint en compte els drets afectats i l'impacte en les dones, infants i adolescents, amb enfocament interseccional.
4. Informar les dones, infants i adolescents que la detecció i el registre està al servei de les seves necessitats i drets i que, per tant, poden accedir a la seva informació quan ho demanin.
5. Construir circuits adients d'abordatge i derivació en relació a les diferents violències institucionals, i també les mesures de prevenció i reparació vinculades.

6.2. ABORDATGE MULTIDIMENSIONAL: LES DIMENSIONS DE LA INTERVENCIÓ

Les intervencions, a nivell municipal, en relació amb les violències masclistes han de desenvolupar-se equilibradament en les següents dimensions:

- **Dimensió política i tècnica:** s'ha de fer una intervenció integral, respectuosa de la privacitat i dels drets de les dones, adolescents i infants; ha de poder dedicar-s'hi el temps suficient, amb enfocament feminista i interseccional, garantir la no-revictimització i s'han de considerar els mitjans suficients per a aquesta adequació.
- **Dimensió individual i social-comunitària:** s'ha d'implicar a tota la societat en la prevenció, la construcció de la seguretat en sentit positiu i la recuperació integral davant les violències masclistes.
- **Dimensió sectorial i intersectorial:** aprofundir en els espais de coordinació intersectorial, a través del treball en xarxa i en circuits d'abordatge, però també hi ha una responsabilitat de no oblidar i treballar coordinadament i articuladament dins de cada sector professional.

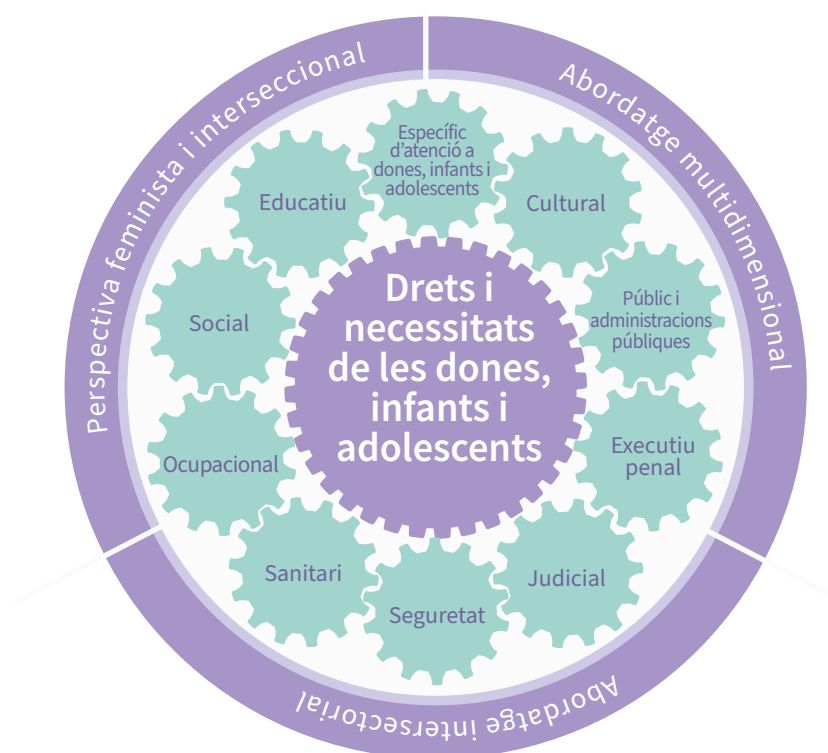
6.3. ABORDATGE INTERSECTORIAL

L'abordatge intersectorial pren com a punt de partida l'esmentat model de centralitat en els drets i les necessitats de les dones, infants i adolescents, per organitzar les intervencions destinades a garantir-ne els drets.

Al municipi els sectors d'intervenció que intervenen directament o indirectament en l'atenció i la recuperació de les dones, o en els nivells de prevenció i detecció, i que formen, o haurien de formar, part de la xarxa local d'abordatge de les violències masclistes són els que recull la següent figura.

Així mateix, sabem que les dones no s'adrecen exclusivament al sector formal per demanar informació o ajut, sinó que sovint compten amb el suport d'associacions o d'altres membres de la comunitat que podrien estar legitimades per participar en el circuit o en un procés de protocol·lització.

Figura: Abordatge interseccional.

Font: Protocol Marc per una intervenció amb diligència deguda en situacions de violències masclistes. Departament d'igualtat i feminisme. Generalitat de Catalunya.

6.4. TREBALL EN XARXA

Garantir els drets de les dones a una vida lliure de violències exigeix del treball en xarxa permanent entre diferents sectors que intervenen en l'abordatge de les Violències Masclistes i d'una perspectiva d'intervenció comunitària.

Cal aclarir que les responsabilitats dels actors institucionals i dels actors socials i comunitaris no seran les mateixes. Els actors institucionals, a més de tenir la responsabilitat sobre la intervenció individual amb les dones, adolescents i infants, també han de tenir en compte i promoure la participació de la seva xarxa de proximitat per construir de forma col·lectiva la garantia de drets i no-revictimització.

Així mateix, hi ha serveis que tenen competències específiques d'intervenció, però tots els serveis i recursos tenen competències generals en matèria de prevenció i reparació davant les violències masclistes.

Tal i com s'assenyala al Protocol Marc el treball en xarxa ha de tenir les següents claus:

Claus per garantir el treball en xarxa:

1. **Fer un pacte previ per treballar des d'aquest model.** És important donar un pas més enllà del coneixement i les trobades entre professionals i serveis i plantejar-se el significat i les possibilitats del treball en xarxa.
2. **Acceptar un compromís i un posicionament ètic** davant les violències masclistes, que passa per no negar les dificultats i per reconèixer l'agència de dones, adolescents i infants, i la centralitat de les seves necessitats i del seu accés a drets.
3. També implica un **reconeixement del valor i la importància de les xarxes comunitàries** de les persones en la prevenció i en el procés de reparació integral, més enllà dels propis serveis, com a palanca de canvi. Per tant, s'ha de tenir en compte la perspectiva comunitària des del moment de la detecció i durant tot l'acompanyament.
4. **Elaborar un pla de treball conjunt** que impliqui als diferents serveis (incloent els serveis que proporcionen les entitats especialitzades) que estan intervenint i acompanyant les dones, infants i adolescents, que posi en el centre les seves autonomies, necessitats i drets.
5. Quan calgui, fer **derivacions de manera responsable**, acompanyada i àgil.
6. **Tenir professionals de referència** dins dels serveis.
7. Treballar de la mà amb les entitats que defensen els drets de les dones, adolescents i infants que viuen violències masclistes.
8. **Implicar serveis comunitaris**, que estan més a prop de la ciutadania i de les dones, infants i adolescents. Cal tenir en compte que la intervenció pot planificar-se també en l'àmbit comunitari, i amb altres membres de la família, sempre que això no posi en risc les dones, infants i adolescents, i es tracti d'intervencions proposades o acceptades per les persones afectades per les violències masclistes.

7. EIXOS D'INTERVENCIÓ

El Protocol de Sant Cugat del Vallès s'articula a partir de dos eixos d'intervenció fonamentals: la prevenció i la reparació integral, en línia amb el que estableix el Protocol Marc. Aquests eixos no s'han d'entendre com a fases separades ni com a processos lineals, sinó com a dimensions interconnectades, que funcionen de manera circular, en permanent retroalimentació i entrecreuament.

Així, per exemple, quan s'intervé en l'àmbit de la reparació, no es tracta només de promoure la recuperació individual de les persones afectades, sinó també de desplegar estratègies que contribueixin a evitar la repetició de la violència. Això ens situa de ple en l'eix de la prevenció, concretament en la construcció de garanties de no repetició.

Dins aquesta nova manera d'entendre la intervenció, la prevenció adquireix un paper central, que es desplega a través d'un triple objectiu:

- Prevenció estructural: mitjançant accions de sensibilització, formació especialitzada, difusió i promoció de drets, recerca i foment de masculinitats antimasclistes i igualitàries, entre d'altres.
- Prevenció individual: activació de mesures específiques d'acompanyament a les dones, sovint en interrelació directa amb l'eix de reparació integral.

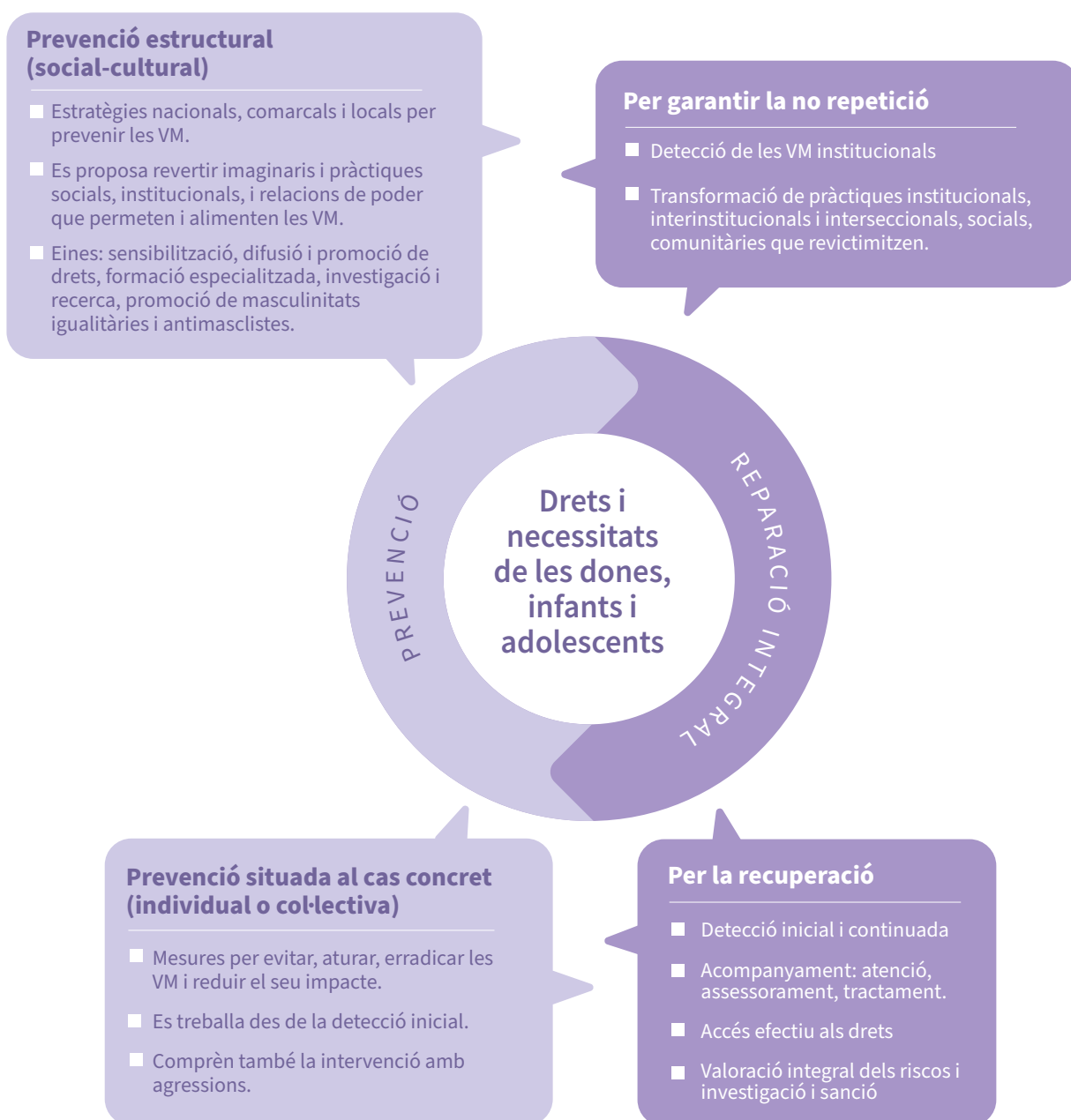
Per la seva banda, la reparació integral inclou les següents actuacions:

- Detecció.
- Acompanyament integral davant d'una situació de violència masclista, amb una perspectiva centrada en la garantia de drets.
- Valoració integral dels riscos.
- Investigació i sanció.
- Reparació comunitària.

D'aquesta manera, s'estableixen dues finalitats específiques per a cadascun dels eixos d'intervenció:

- Prevenció amb:
 - Finalitat estructural.
 - Finalitat individual.
- Reparació integral amb:
 - Finalitat de no repetició (que també actua com a forma de prevenció).
 - Finalitat de recuperació individual.

Aquest enfocament implica un canvi respecte a models anteriors, que vinculaven els serveis a un únic eix. El nou protocol destaca la necessitat que tots els sectors, recursos i serveis treballin tant en l'eix de la prevenció com en el de la reparació integral, tot mantenint present la naturalesa circular i interrelacionada dels dos àmbits (vegeu la següent figura).

Font: Protocol marc per a una intervenció amb diligència deguda en situacions de violència masclista. Departament d'igualtat i Feminisme. Generalitat de Catalunya

7.1. LA PREVENCIÓ

Aquest eix d'intervenció és definit per la Llei 5/2008 com el *conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència de la problemàtica de la violència masclista per mitjà de la reducció dels factors de risc, i impedir-ne, així, la normalització, i les encaminades a sensibilitzar la ciutadania en el sentit que cap forma ni manifestació de violència no és justificable ni tolerable* (art. 3.c).

La prevenció fa referència, d'una banda, a les mesures per promoure la transformació social feminista per l'erradicació de les causes estructurals de les violències masclistes (**prevenció estructural**). Però també fa referència, d'altra banda, a la prevenció que s'organitza davant un cas concret, d'una forma concreta de violència masclista, per evitar noves expressions d'aquesta violència, la seva cronicitat o impacte.

Aquest eix té una fonamentació estructural molt important. És la primera eina que tenim per a fer realitat el dret de les dones, infants i adolescents a una vida lliure de violències masclistes. Per això ha de planificar-se i desenvolupar-se amb les dones, de qualsevol edat, nenes, adolescents, joves i grans i, en general, amb infants i adolescents, situant-les com agents transformadors, sense que el seu protagonisme sigui exclouent en cap cas de la responsabilitat dels poders públics.

7.1.1. La prevenció estructural

Es desenvolupa amb l'objectiu de generar canvis institucionals, socials i culturals. Comprèn les polítiques públiques de prevenció integral de totes les formes de violència masclista.

El Govern de la Generalitat ha de garantir l'estratègia general de prevenció dins del Programa d'intervenció integral contra la violència masclista (en endavant PIIVM) vigent, que estableix els principis i les línies de treball (art. 84, Llei 5/2008). Tota la resta de poders públics, també l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès, en els seus àmbits de competència, han d'articular la intervenció per a prevenir les violències masclistes alineades amb l'estratègia general del país. Per tant, el municipi en relació a la prevenció exigeix el compromís de tots els sectors i de tota la comunitat.

Aquest eix s'entrecreu amb l'eix de reparació perquè es nodreix de les necessitats, els patrons de repetició i els àmbits d'incidència prioritaris identificats per la realitat dels casos. A més, com s'ha apuntat, la finalitat de no-repetició en l'eix de la reparació requereix desenvolupar estratègies preventives estructurals que garanteixin els canvis identificats com a necessaris. Finalment, les activitats de prevenció estructurals són reparadores per a les dones, infants i adolescents que viuen o han viscut violències masclistes.

La prevenció té una fonamentació estructural molt important, és la primera eina que tenim per a fer realitat el dret de les dones, infants i adolescents a una vida lliure de violències masclistes. Per això ha de planificar-se i desenvolupar-se amb les dones, de qualsevol edat, nenes, adolescents, joves i

grans, i en general, amb infants i adolescents, situant-les com agents transformadors, sense que el seu protagonisme sigui excloent en cap cas de la responsabilitat dels poders públics.

Entre les eines fonamentals de prevenció estructural destaquem: la sensibilització, la difusió i promoció de drets, la formació especialitzada, la recerca i la promoció de masculinitats antimasclistes i igualitàries i l'acció comunitària.

7.1.2. La prevenció en un cas concret

Es desenvolupa davant de cada situació concreta de violències viscudes, sigui una vivència individual o que afecti un grup de dones, infants i adolescents (col·lectiva).

Fa referència a totes les mesures que les persones en situació de violències masclistes posen en marxa, amb l'acompanyament dels serveis, institucions i comunitats, per evitar, aturar, erradicar les violències i reduir el seu impacte. Aquest eix s'entrecreu amb el de reparació per la recuperació, ja que la finalitat de prevenir danys està present des del moment en què les violències masclistes es detecten, i és fonamental per tot el procés de recuperació.

7.2. LA REPARACIÓ INTEGRAL

Està constituïda pel conjunt de mesures jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives i similars, adoptades pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència masclista, que tenen per objecte garantir els drets reconeguts, per restablir tots els àmbits danyats, sense revictimització i garantint-ne la no-repetició.

La reparació integral s'orienta pel model de centralitat de les dones, infants i adolescents, i a partir dels seus drets vulnerats o en risc de vulneració i les seves necessitats. Implica la necessitat d'identificar tots els àmbits i drets afectats per les violències masclistes. A vegades no es tracta només de tornar a l'estat previ a la violència, sinó de garantir integralment els drets de les persones en situació de violència masclista i promoure les transformacions personals, socials, comunitàries, institucionals necessàries per a que tals formes de VM no tornin a succeir.

7.2.1. La reparació per a la no-repetició

Comprèn les polítiques públiques per garantir el dret a una vida lliure de violències masclistes, encaminades a garantir la no-repetició d'aquestes violències. L'instrument de planificació de la política pública és el Programa vigent d'Intervenció integral contra les violències masclistes (art. 84).

Aquesta finalitat pren com a punt de partida la detecció de les violències masclistes institucionals, tant les vinculades a omissions com a males pràctiques que vulneren drets de les dones, infants i

adolescents o no tenen en compte les seves necessitats. Així, tenen per finalitat erradicar les pràctiques institucionals, interinstitucionals i intersectorials, socials o comunitàries que revictimitzen i impedeixen l'erradicació de les violències masclistes.

L'eix de reparació per la no-repetició s'entrecreu amb l'eix de prevenció estructural, ja que les polítiques públiques destinades a erradicar les violències masclistes institucionals són polítiques que generen canvis estructurals en les institucions que treballen per garantir el dret a una vida lliure de violències masclistes.

7.2.2. La reparació per a la recuperació

Aquesta finalitat orienta la intervenció des de la detecció inicial i continuada i tot l'acompanyament (que inclou l'atenció, assessorament i tractament) a les dones, infants i adolescents, per garantir l'accés efectiu als drets reconeguts.

La investigació i la sanció dels fets, en l'àmbit jurisdiccional i competencial que correspongui, pot ser part o no del procés de recuperació. Aquest procés acaba quan s'aconsegueix el restabliment de totes les àrees i àmbits danyats per la situació viscuda, és per tant, un procés de desvictimització realitzat per les mateixes dones, infants i adolescents, el qual comporta un cicle vital personal i social de les mateixes.

L'eix de reparació per la recuperació s'entrecreu amb l'eix de prevenció individual, ja que és essencial treballar la prevenció de danys majors quan es planteja la intervenció i com a part de la pròpia recuperació.

Les eines per aconseguir la reparació són:

I) Detecció

Es fa amb la posada en funcionament d'instruments teòrics i tècnics per identificar i fer visible les violències masclistes, tant si apareixen de forma esporàdica com de forma estable, i per conèixer les situacions en les quals s'ha d'intervenir, per tal d'evitar-ne el desenvolupament i la cronicitat (art. 3.d. Llei 5/2008 de 24 d'abril).

És important remarcar que no és una fase inicial i tancada de la intervenció, sinó una pràctica conjunta i contínua entre les professionals i les dones, infants i adolescents, necessària per a la garantia de drets, i que requereix una mirada integral quant a formes i àmbits de les violències masclistes. Les persones professionals que treballen en l'atenció directa saben que, encara que les dones, infants i adolescents explicitin algunes formes de violències masclistes en un àmbit concret, habitualment altres formes més invisibilitzades, ocultes i normalitzades poden estar donant-se, haver-se donat en el passat o activar-se amb el propi procés de recuperació i sortida. És essencial abordar-les totes durant la intervenció.

Cal valorar i avaluar no només els riscos sinó també les necessitats de les dones, infants i adolescents en cada situació i en tots els àmbits que les envolten, per garantir un acompanyament integral i alhora reparador.

Així, la detecció s'ha de mantenir activa al llarg de tot el procés de recuperació perquè permet organitzar l'acompanyament, les prioritats, avaluar els riscos actuals, donar resposta a les noves necessitats i garantir els drets vulnerats o amenaçats. Tot això és el que coneixem com a seguiment i actualització de la detecció.

II) L'acompanyament integral

És la principal eina d'intervenció amb dones, infants i adolescents. Fa referència al conjunt d'accions destinades a una persona per a que pugui superar les situacions i les conseqüències generades per la violència masclista en els àmbits personal, familiar, laboral i social, tot garantint-ne la seguretat i facilitant-li la informació necessària sobre els recursos i els procediments (art. 3.e).

S'ha de garantir la coordinació necessària per a fer efectiu el dret a l'atenció jurídica (art. 41) i a l'assistència jurídica gratuïta (art 42) a les dones, infants i adolescents que pateixen o han patit qualsevol de les formes de violència masclista reconegudes.

Tots els espais que fan detecció, atenció-acompanyament i/o tractament han de poder proporcionar a les dones, infants i adolescents, si així ho requereixen, un informe en els termes acordats per a cada servei. Cal garantir el dret d'accés a la informació produïda a partir de la intervenció professional i institucional. Es garanteix, d'aquesta manera, el dret d'accés a la informació produïda a partir de la intervenció professional i institucional. Es considera una bona praxis avançar a les dones aquests informes i consensuar amb elles el contingut dels mateixos.

Els equips professionals que hagin d'elaborar aquests informes a petició de les dones, infants i adolescents han de rebre l'acompanyament de la institució o del servei, amb l'assessorament jurídic necessari que s'ha d'estendre a la compareixença possible en judicis, en relació amb la seva funció professional.

L'acompanyament amb diligència deguda implica també acompanyar les dones, infants i adolescents en l'expressió i la clarificació de les situacions de violència viscuda, personalitzant l'atenció a partir de la comprensió de les seves demandes, expectatives i de la seva autonomia, treballant molt especialment la noció d'autonomia progressiva i interès superior d'infants i adolescents.

És important també defugir de la reinterpretació dels fets i facilitar elements en el discurs que ajudin a la reformulació i a la reflexió conjunta. Cal evitar actituds paternalistes i judicis de valor sobre les actuacions i decisions de les dones, infants i adolescents, tot i que rebutgin els recursos i serveis oferts i decideixin utilitzar els seus propis recursos.

La detecció, que pot fer-se des de recursos socials, sanitaris, de seguretat, judicials, laborals, d'assessorament a dones, educatius i comunitaris, requereix d'una immediata valoració del cas i de la situació de risc, mitjançant indicadors específics que poden ser força diferents segons quina sigui la casuística (formes i àmbits de violència masclista compromesos, interseccions presents, etc.).

III) La valoració integral dels riscos

La noció de risc ha de concretar-se amb relació a l'especificitat de les intervencions que siguin necessàries en un moment determinat. El punt de partida és que el risc de patir violències masclistes és generalitzat i té a veure amb les conseqüències de viure en una societat patriarcal i no igualitària.

Aquest context de risc es concreta en les situacions en les quals intervenim, per això és important disposar d'eines que permetin identificar, per exemple, el risc que succeeixin a curt termini actes violents greus per part de la seva parella o exparella, com fa el Protocol de valoració del risc de violència de parella contra la dona (RVD-BCN).

Però també cal tenir en compte les limitacions d'aquestes eines i, per tant, la necessitat de treballar i de desenvolupar diferents recursos que millorin la capacitat per fer valoracions de risc més ajustades.

8. PROTECCIÓ DE DADES

El capítol VIII, sobre protecció de dades personals en els circuits territorials (Protocol marc per a una intervenció coordinada contra la violència masclista, elaborat per l'Institut Català de les Dones, de la Generalitat de Catalunya), estableix unes instruccions que permeten i afavoreixen el treball en xarxa amb les garanties necessàries per a dones, adolescents i infants, en relació amb el tractament de les seves dades personals.

La Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, disposa a l'article 11.1 que «totes les persones professionals, especialment les dels àmbits de la salut, dels serveis socials i de l'educació, han d'intervenir obligatòriament quan tinguin coneixement d'una situació de risc o d'una evidència fonamentada de violència masclista, d'acord amb els protocols específics i en coordinació amb els serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral».

L'article 78 de la mateixa llei regula que «les administracions públiques competents s'han de cedir mútuament les dades de caràcter personal necessàries, amb la finalitat de gestionar adequadament els serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral i les prestacions econòmiques que preveu aquesta llei, i també d'altres que s'estableixin per llei i que estiguin relacionades amb la violència masclista».

També l'article 85, que regula els protocols per a una intervenció coordinada contra la violència masclista, i concretament el punt 2.b, recull l'obligació d'establir els mecanismes de coordinació i cooperació que permetin una transmissió d'informació continuada i fluida entre els organismes implicats.

El model de comunicació de dades per als circuits territorials requereix la definició dels criteris que han de regir la cessió que esmenta l'article 78 de la Llei 5/2008: agents (persones físiques i jurídiques) que intervenen en la comunicació de dades en els circuits, persones destinatàries d'aquestes dades, finalitats i funcions d'aquestes comunicacions de dades i dades concretes que es comunicaran.

A l'Annex 15.1 de Protecció de dades es pot trobar un desplegament de mesures en relació a la protecció de dades.

9. ACREDITACIÓ DE LA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

L'acreditació de la condició de dona en situació de violència de gènere s'ha de fer amb els mitjans de prova qualificats, que preveu la Llei 5/2008, de 24 d'abril i que actualitza la Resolució de 2 de desembre de 2021, de la Secretaria d'Estat d'Igualtat i contra la Violència de Gènere, per la qual es publica l'Acord de la Conferència Sectorial d'Igualtat, d'11 de novembre de 2021, relatiu a l'acreditació de les situacions de violència de gènere.

L'acreditació de naturalesa administrativa de les situacions de violència de gènere objecte dels procediments bàsics d'acreditació a què es refereix aquest acord podrà ser sol·licitada per les dones que es trobin en les situacions següents:

- Víctimes que es trobin en procés de presa de decisió de denunciar.
- Víctimes respecte de les quals el procediment judicial hagi quedat arxivat o sobresegut.
- Víctimes que han interposat denúncia i el procediment penal s'estigui instruint.
- Víctimes amb sentència condemnatòria ferma amb pena o penes ja extingides per prescripció, mort del penat, compliment de la condemna, entre altres causes, o ordre de protecció que hagi quedat inactiva (les mesures imposades ja no estan en vigor), per sentència absolutòria o qualsevol altra causa que no declari provada l'existència de la violència.
- Víctimes a què s'hagi denegat l'ordre de protecció, però hi hagi diligències penals obertes.
- Quan hi hagi antecedents previs de denúncia o retirada de la mateixa.

El procediment s'iniciarà amb la sol·licitud de la interessada via instància genèrica a l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès de l'acreditació administrativa de la situació de violència de gènere, a la qual, amb caràcter general, es podrà requerir que aportï la documentació següent:

- Sol·licitud en model oficial establert per cada administració pública competent, signada per la sol·licitant, en què es faci constar la seva sol·licitud d'emissió de l'acreditació administrativa de la situació de violència de gènere.
- Còpia del DNI/NIE/passaport de la sol·licitant, llevat que la sol·licitant autoritzi o consenti expressament a l'Administració pública la consulta.
- Autorització de comunicació i tractament de dades personals signada per la sol·licitant, de conformitat amb la legislació vigent de protecció de dades de caràcter personal.

Si es tracta de víctimes de violència de gènere amb sentència condemnatòria, quan la pena o penes imposades en aquesta (per exemple, pena d'allunyament, prohibició de residència, prohibició de comunicació, prohibició

de port d'armes) estiguin extingides per prescripció, mort del penat, compliment de la condemna o altres causes, o si en el seu moment es va dictar ordre de protecció a favor seu, però les mesures imposades ja no es troben en vigor, s'aportarà còpia de la sentència, interlocutòria, ordre de protecció o resolució que sigui procedent.

La sol·licitant podrà autoritzar l'Administració pública competent perquè la sentència i l'ordre de protecció siguin sol·licitades per aquesta als punts de coordinació de les ordres de protecció que tenen accés a les dades de SIRAJ (Ministeri de Justícia).

En cas que els fets provats de la sentència continguin extrems especialment sensibles per a la intimitat de la víctima la utilització dels quals pugui suposar la seva revictimització, es pot aportar una certificació de la decisió testimoniada pel jutjat.

L'acreditació administrativa de la situació de violència de gènere serà lliurada a la dona que ho sol·liciti juntament amb un document en què consti que ha estat informada dels seus drets com a víctima, dels recursos existents, de la possibilitat de denúncia, i del dret a la justícia gratuïta conforme al model recollit a l'Annex 15.3.

Els organismes, recursos i serveis que, d'acord amb allò previst a l'article 23 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, acrediten les situacions de violència de gènere són:

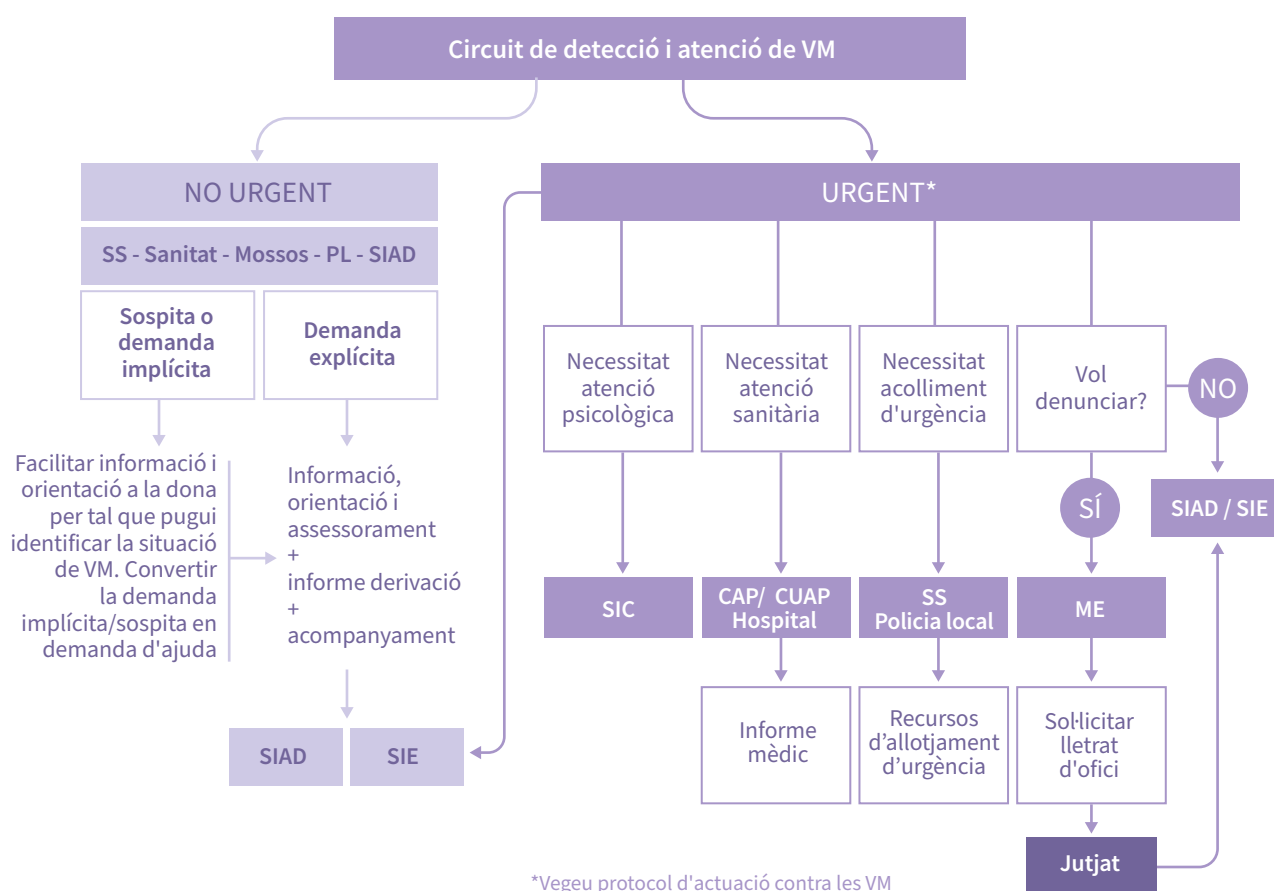
- Oficines de l'Institut Català de les Dones (ICD), serveis socials i serveis de la Direcció General per a l'erradicació de les violències masclistes.
- Serveis d'intervenció especialitzada (SIE).
- Serveis d'informació i atenció a les dones (SIAD).
- Oficina d'atenció a la víctima del delicte (OAVD).
- Recursos públics d'acolliment i entitats subvencionades per una administració pública concreta per a l'atenció de dones víctimes de la violència de gènere.

10. LA XARXA D'ACTUACIÓ CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES DE SANT CUGAT

La xarxa d'actuació contra les violències masclistes està formada per tots els serveis que poden intervenir, en qualsevol dels nivells que operen en l'abordatge integral amb major o menor grau d'implicació i que, conjuntament, conformen el circuit d'actuació i contribueixen a la prevenció i al procés de reparació de les violències masclistes.

10.1. CIRCUIT D'ATENCIÓ MUNICIPAL

CIRCUIT D'ATENCIÓ MUNICIPAL EN SITUACIONS DE VIOLÈNCIES MASCLISTES

RECUPERACIÓ						
Recursos atenció especialitzada	Recursos socials	Recursos sanitaris	Recursos laborals	Recursos seguretat	Altres recursos	Recursos atenció homes exerceixen violència

***Protocol de dol contra les VM**

10.2. COMISSIÓ TÈCNICA

La xarxa d'actuació contra les violències masclistes de Sant Cugat del Vallès es fa operativa mitjançant la Comissió Tècnica, que representa l'òrgan tècnic responsable de dinamitzar la xarxa i de fer el seguiment del funcionament del protocol, així com d'impulsar les millores necessàries perquè tant la xarxa com el protocol s'adaptin a les necessitats i a la realitat canviant del municipi. La Comissió tècnica és, doncs, el nucli impulsor i organitzatiu de la xarxa, responsable de mantenir la voluntat de cooperació interdepartamental i interinstitucional.

10.2.1. Objectius de la Comissió Tècnica

La Comissió Tècnica té els següents objectius:

1. Coordinar accions de manera periòdica, adaptant-se als recursos disponibles i al grau d'implicació dels diferents serveis i institucions en l'abordatge de les situacions de violència masclista.
2. Vetllar pel compliment i seguiment dels acords establerts en el marc de la Comissió, i contribuir de manera activa a la revisió i millora contínua del protocol d'actuació.
3. Avaluar l'eficàcia de la xarxa en la implementació del protocol i disposar d'un coneixement actualitzat i acurat sobre la situació de la violència masclista al municipi
4. Fomentar l'ús dels formularis consensuats de coordinació i derivació, per tal d'agilitzar la comunicació entre professionals i garantir una transmissió d'informació eficient, d'acord amb el model establert a l'annex.
5. Promoure la formació específica i la capacitació dels equips professionals, per assegurar una aplicació rigorosa i efectiva del protocol en tots els àmbits d'intervenció.
6. Desenvolupar plans o circuits d'atenció específics, en funció de les necessitats detectades, que complementin el protocol general. Per exemple, establir circuits d'urgència operatius tant en horari laboral com fora d'aquest.

10.2.2. Eixos d'actuació de la Comissió Tècnica

La comissió Tècnica es vertebrada en quatre eixos d'actuació:

Coordinació entre serveis

La Comissió Tècnica és un espai de trobada de serveis i institucions del municipi que treballen en l'àmbit de les VM, on es generen espais de coordinació que, més enllà del seguiment de casos concrets, aborden les interaccions de la xarxa. En el treball que es fa en el marc d'aquest eix, és especialment significativa la prevenció de la revictimització, i l'actuació amb diligència deguda.

Abordatge de casos compartits

Mitjançant fitxes de seguiment per a la presentació de casos, els diferents agents de la comissió podran proposar, eventualment, revisió de casos concrets amb el focus en el funcionament del circuit d'atenció a les Violències Masclistes de Sant Cugat.

Realització, avaluació i seguiment dels protocols en matèria de violències masclistes

La Comissió Tècnica és l'òrgan responsable d'elaborar els protocols d'abordatge de les violències masclistes, així com fer-ne l'avaluació i el seguiment.

La Comissió Tècnica avaluarà el bon funcionalment dels protocols vigents per tal d'identificar àrees de millora i garantir que els procediments siguin accessibles i efectius tant a nivell institucional, com de serveis i de les persones ateses. Veure apartat 10.4. Avaluació del protocol.

La cura i els drets de les persones professionals de la xarxa de Sant Cugat

La Comissió Tècnica Local ha de vetllar per la cura i el benestar del personal professional que intervé en l'atenció a les violències masclistes, com a part essencial de l'acompliment de la diligència deguda. Aquesta responsabilitat implica garantir la formació específica, continuada i amb perspectiva feminista i de drets humans, per tal de sostenir una xarxa professional atenta, cuidada i capacitada.

És imprescindible que la Comissió Tècnica asseguri les condicions adequades per a l'exercici professional, tenint en compte les necessitats emocionals, laborals i institucionals dels equips que treballen directament amb dones, infants i adolescents en situació de violència masclista. La cura i el suport d'aquests equips no només és un dret laboral, sinó una condició indispensable per garantir una atenció de qualitat i respectuosa amb els drets de les persones ateses.

En el marc de la mateixa Comissió, es treballaran tant els aspectes relacionats amb la prevenció com els relacionats amb la recuperació integral, d'acord amb el que estableix el Protocol marc per a una intervenció amb diligència deguda, del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya.

10.2.3. Coordinació i funcionament de la Comissió Tècnica

La Comissió Tècnica es reunirà bimensualment amb caràcter ordinari. Aquestes reunions seran preferentment integrades pels i per les professionals dels serveis que formen part de la xarxa d'atenció a dones en situació de violència masclista.

Addicionalment, es podran convocar reunions específiques de seguiment de casos, sempre que la situació ho requereixi. Aquestes reunions seran gestionades per una subcomissió de professionals, constituïda expressament per abordar situacions concretes o d'urgència. L'objectiu d'aquestes trobades és garantir una intervenció coordinada i eficient davant casos d'alta complexitat o que requereixin una resposta immediata.

La coordinació de la Comissió Tècnica recau en la Secció d'Igualtat i Feminismes, que tindrà les funcions següents:

- Gestionar les convocatòries i proposar l'ordre del dia de les reunions.
- Conduir i dinamitzar les sessions de treball.
- Assegurar un espai de trobada adequat.
- Facilitar la informació i els recursos necessaris per tractar els temes acordats.
- Representar el Protocol de Sant Cugat del Vallès a les reunions del circuit comarcal, com a part de l'equip comarcal.
- Recollir les necessitats i propostes sorgides a la Comissió i traslladar-les als organismes competents, incloent altres institucions implicades en l'abordatge de les violències masclistes.

10.3. GRUPS DE TREBALL

Quan la Comissió estigui consolidada, es preveu la creació de dos subgrups de treball especialitzats, un en prevenció i l'altre en reparació, per aprofundir en aquests àmbits de forma específica.

10.3.1. Grup de treball de prevenció

Els Objectius referencials del treball en relació a la prevenció són:

- Establir un pla de treball anual.
- Planificar estratègies preventives.
- Analitzar i dissenyar estratègies de millora en la detecció de situacions de violència.
- Elaborar plans de formació i actualització professional, en funció de les necessitats detectades.
- Proposar campanyes de sensibilització adreçades a la ciutadania.
- Analitzar els factors de risc segons les característiques de les poblacions ateses en cada municipi.
- Facilitar el coneixement de les formes i àmbits de la violència, per tal d'afavorir-ne la identificació i el rebuig social.
- Difondre i promoure els drets de les dones, joves i infants.
- Promoure la coeducació, les relacions igualitàries i la resolució de conflictes sense violència.
- Treballar per l'ampliació de les polítiques públiques orientades a la prevenció integral de totes les formes de violència masclista.

10.3.2. Grup de treball de reparació integral

Pel que fa als objectius referencials en relació a la reparació integral són:

- Dissenyar un pla de treball anual específic.
- Determinar els plans de formació adaptats a les necessitats dels equips professionals del territori.
- Revisar i optimitzar el treball en xarxa, les coordinacions i els protocols de derivació.
- Compartir i/o dissenyar eines i documents de treball comuns.
- Consensuar la metodologia per al treball de casos.
- Fer el seguiment de casos d'alta complexitat.
- Establir sistemes d'informació que permetin actualitzar coneixements i procediments dels professionals implicats.
- Elaborar materials de suport, com ara guies d'intervenció.
- Crear grups de treball específics, segons les necessitats detectades.
- Desenvolupar protocols específics segons les diferents formes de violència.
- Evitar la revictimització o victimització secundària de les dones ateses.
- Recollir i analitzar les dificultats detectades en la pràctica quotidiana del circuit i del treball en xarxa, així com formular propostes de millora i optimització del sistema d'intervenció.

10.3. GRUPS DE TREBALL

Quan la Comissió estigui consolidada, es preveu la creació de dos subgrups de treball especialitzats, un en prevenció i l'altre en reparació, per aprofundir en aquests àmbits de forma específica.

10.3.1. Grup de treball de prevenció

Els Objectius referencials del treball en relació a la prevenció són:

- Establir un pla de treball anual.
- Planificar estratègies preventives.
- Analitzar i dissenyar estratègies de millora en la detecció de situacions de violència.
- Elaborar plans de formació i actualització professional, en funció de les necessitats detectades.

- Proposar campanyes de sensibilització adreçades a la ciutadania.
- Analitzar els factors de risc segons les característiques de les poblacions ateses en cada municipi.
- Facilitar el coneixement de les formes i àmbits de la violència, per tal d'afavorir-ne la identificació i el rebuig social.
- Difondre i promoure els drets de les dones, joves i infants.
- Promoure la coeducació, les relacions igualitàries i la resolució de conflictes sense violència.
- Treballar per l'ampliació de les polítiques públiques orientades a la prevenció integral de totes les formes de violència masclista.

10.3.2. Grup de treball de reparació integral

Pel que fa als objectius referencials en relació a la reparació integral són:

- Dissenyar un pla de treball anual específic.
- Determinar els plans de formació adaptats a les necessitats dels equips professionals del territori.
- Revisar i optimitzar el treball en xarxa, les coordinacions i els protocols de derivació.
- Compartir i/o dissenyar eines i documents de treball comuns.
- Consensuar la metodologia per al treball de casos.
- Fer el seguiment de casos d'alta complexitat.
- Establir sistemes d'informació que permetin actualitzar coneixements i procediments dels professionals implicats.
- Elaborar materials de suport, com ara guies d'intervenció.
- Crear grups de treball específics, segons les necessitats detectades.
- Desenvolupar protocols específics segons les diferents formes de violència.
- Evitar la revictimització o victimització secundària de les dones ateses.
- Recollir i analitzar les dificultats detectades en la pràctica quotidiana del circuit i del treball en xarxa, així com formular propostes de millora i optimització del sistema d'intervenció.

10.4. AVALUACIÓ DEL PROTOCOL

L'avaluació del Protocol, així com dels projectes i actuacions que se'n derivin, es durà a terme mitjançant l'aplicació d'un conjunt d'indicadors quantitatius i qualitatius, amb l'objectiu de mesurar tant l'abast com l'impacte de les intervencions realitzades.

Per garantir la fiabilitat i la comparabilitat de les dades, és imprescindible el compromís actiu de tots els serveis implicats per tal de registrar i compartir la informació de manera sistemàtica i coordinada.

Indicadors quantitatius:

- a. Nombre de reunions portades a terme per la xarxa.
- b. Nombre de professionals que han participat en les reunions.
- c. Nombre d'activitats de sensibilització i prevenció realitzades.
- d. Nombre de víctimes ateses per serveis, amb dades desagregades per la variable de gènere.
- e. Nombre de casos treballats en xarxa.
- f. Nombre d'activitats de formació realitzades.
- g. Nombre de professionals que han participat en les formacions dutes a terme, amb dades desagregades per la variable de sexe/gènere.

Indicadors qualitatius

- a. Grau de satisfacció de les i dels professionals amb el funcionament del protocol i les coordinacions establertes (a través d'enquestes, per exemple)
- b. Percepció de les dones ateses sobre la qualitat de l'atenció rebuda i el respecte dels seus drets (recollida mitjançant entrevistes o qüestionaris anònims).
- c. Valoració de la capacitat del protocol per donar resposta a situacions complexes o d'urgència.
- d. Qualitat i efectivitat dels espais de coordinació (avaluació per part dels equips tècnics implicats).
- e. Grau d'adequació dels recursos i serveis existents a les necessitats detectades en el territori.
- f. Grau d'integració del protocol en els procediments habituals dels serveis implicats.
- g. Impacte percebut de les accions de sensibilització i prevenció en la comunitat.

L'avaluació es durà a terme amb caràcter anual, i es materialitzarà en una memòria tècnica que recollirà les activitats realitzades, els resultats assolits i les possibles àrees de millora. Aquesta memòria serà presentada i validada per tots els membres de la xarxa, amb l'objectiu de garantir la transparència, la rendició de comptes i la millora contínua del protocol i del circuit d'atenció.

11. PROTOCOLS D'ACTUACIÓ EN ELS ÀMBITS PROFESSIONALS

A continuació cada un dels serveis i segons en el sector professional ubicat fa la descripció de les seves competències i actuacions:

11.1. COSSOS DE SEGURETAT

11.1.1. Policia Local

SERVEI: POLICIA LOCAL

Adreça: Comissaria de Policia Local, plaça de la Vila, 2.

Telèfon: 93.565.70.92

Correu electrònic: atestats@santcugat.cat; josefernandezgarcia@santcugat.cat; mercedesgonzalez@santcugat.cat

Professional referent: Mercedes González /Sergenta S70), Jose Fernandez (Caporal C133)

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA, la Policia Local de Sant Cugat, normalment actua en situació de crisi, quan hi ha un episodi de violència o esclat de violència.

Ens dona avís el veïnat, familiars, testimonis o inclús la mateixa víctima.

Es recullen les dades imprescindibles i es deté a l'autor dels fets, s'acompanya a la víctima al centre mèdic d'urgències (en cas de lesions lleus) o gestionem ambulància i trasllat a l'Hospital de referència (en cas de lesions greus). Després d'acompanyar a la víctima al CUAP, l'acompanyem a la Comissaria del Cos de Mossos d'Esquadra per interposar la denúncia penal.

La Policia Local de Sant Cugat, no pot recollir la denúncia d'una víctima de VIDOGEN per no tenir-ho acordat en el Conveni de Col·laboració de l'Ajuntament de Sant Cugat amb la PGME.

Per tant, s'intenta extreure les dades mínimes possibles per intentar evitar la segona victimització.

D'altra banda es fan les gestions necessàries amb els Serveis Socials de l'ajuntament, amb el SIAD, amb la Protectora d'animals, o qualsevol altre departament necessari, en cas d'haver de gestionar serveis específics per la víctima, infants, animals domèstics o el que sigui necessari segons la problemàtica suscitada.

En cas que es tingui coneixement de VIDOGEN ja sigui per familiars o testimonis, però no hi hagi situació d'esclat de violència, és a dir informin o demanin consell de què fer, s'informa dels serveis disponibles i es deriva al departament corresponent, i si fos el cas, amb les dades que disposem informem al Jutjat en diligències informatives del que hem detectat.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenció » Assistir a les Comissions de VIDOGEN

RECURSOS

Treball en xarxa.

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació / derivació amb... » Serveis Socials, al SIAD, qualsevol altre departament de l'ajuntament que sigui necessari en cada cas.

Recollida d'informació

Documentació

Protecció dades

Acreditació

Valoració del risc

» Tota la informació que tenim la passem a Serveis Socials i al SIAD, (darrerament) cada vegada que tenim notícia o actuem en algun incident.

11.1.2. Mossos d'Esquadra

SERVEI: GRUP D'ATENCIÓ A LA VÍCTIMA DE MOSSOS D'ESQUADRA SANT CUGAT

Adreça: c/Alfons d'Aragó, núm. 3 Sant Cugat del Vallès.

Telèfon: 935-835-000 (ext. 40705) i 935-441-954 (directe)

Correu electrònic: itpg31712@mossos.cat

Professional referent: Araceli Serrano, agent amb TIP 5786

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

El Grup d'Atenció a la Víctima és la unitat de la PG-ME amb formació especialitzada per realitzar atenció i seguiment a víctimes de violència masclista, domèstica i d'altres víctimes vulnerables. Realitzen atenció, informació i assessorament a les víctimes sobre els drets que tenen i les accions que poden emprendre, així com els organismes on poden acudir per exercir els seus drets.

ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

- Preservar la integritat física de la víctima i acompanyar-la a un centre sanitari o gestionar l'assistència sanitària quan sigui necessari.

- Si la víctima desitja denunciar els fets a comissaria se la informarà dels seus drets i s'activarà de manera immediata i obligatòria l'assistència jurídica del torn d'ofici especialitzat i se l'informarà del dret a sol·licitar una Ordre de Protecció.
- Si la víctima no desitja denunciar els fets, es posaran en coneixement de l'autoritat judicial competent d'ofici i s'informarà a la víctima d'aquest fet i del procediment a seguir en aquests casos.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenió	» Accions de sensibilització a la ciutadania a través de presentacions o xerrades adreçades a la comunitat, programes per a joves, escoles, associacions, entitats assistencials.» Revisió i anàlisi dels incidents de sala del municipi per detectar possibles conflictes i noves víctimes.» Participació en la comissió local de lluita contra la violència de gènere.
Reparació	» Escoltar, informar i assessorar a les víctimes sobre els drets que tenen i les accions que poden emprendre.» Seguiment telefònic durant el procés de la denúncia i/o mentre hi hagi una ordre de protecció en vigor o incidents.

RECURSOS

INTERNS	» Una agent al Grup d'Atenció a la víctima.» Diferents agents de l'Oficina d'Atenció al Ciutadà per agafar les denúncies i/o atendre les diferents consultes en cas d'absència de l'agent del GAV.» Instrucció de les diligències (recollida de la denúncia) i sol·licitud de l'ordre de protecció adreçada al jutjat.
EXTERNS	» TOTS

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació/ derivació amb...	» TOTS ELS SERVEIS, via telefònica o per correu.
Recollida d'informació	» El GAV treballa amb l'aplicació del SIIV (exclusiva del GAV) on es recull tota la informació de les víctimes que tenen domicili a Sant Cugat. A la pròpia denúncia, es recull tota la informació necessària.

Documentació	» Recollida de la denúncia
Protecció dades	» En la denúncia se'ls recull el consentiment explícit de la cessió de dades o no.
Acreditació	» No
Valoració de risc	» Amb la recollida de la denúncia, es fa el qüestionari intern de la Valoració del risc (risc no apreciat, baix, mitjà, alt o molt alt)

11.2. SALUT

11.2.1 Centres d'Atenció Primària (CAP) i Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR)

SERVEI: Centre d'Atenció Primària

CAP SANT CUGAT

Adreça: C/ de la Mina n2

Telèfon: 935 89 11 22

Correu electrònic: operez@mutuaterrassa.es

Professional referent: Olga Pérez

CAP VALLDOREIX

Adreça: Passeig d'Olabarria 115

Telèfon: 93 583 74 00

Correu electrònic: martapujolar@mutuaterrassa.es

Professional referent: Marta Pujolar

CAP CAN MATES

Adreça: Carretera Vallvidrera 38

Telèfon: 93 561 80 80

Correu electrònic: lsalvado@mutuaterrassa.cat / pvazquez@mutuaterrassa.cat / binfante@mutuaterrassa.cat

Professional referent: Laia Salvado / Begoña Infante

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

L'actuació a dur a terme es troba emmarcada dins del Procediment d'actuació en casos de Violència Masclista (VM) en l'àmbit de l'Atenció Primària, CUAP, ASSIR i de l'atenció especialitzada en Salut Mental de Sant Cugat del Vallès.

L'objectiu principal del procediment és el de garantir una correcta detecció i atenció a les víctimes de VM. Davant d'una sospita de VM, el professional sanitari (medicina, infermeria, treball social i altres professionals) haurà de detectar si hi ha evidències d'indicadors durant l'exploració física o bé, en l'entrevista amb la víctima.

A l'ASSIR aquesta detecció es fa mitjançant un cribratge universal amb el qüestionari PVS (*Partner Violence Screen*) que consta de tres preguntes i que s'ha de realitzar un cop per trimestre tot i que no s'identifiquin factors inicialment de risc.

Les preguntes serien les següents:

1. *Ha estat vostè colpejada, ha rebut alguna puntada de peu, o cop de puny, o ha patit alguna altra lesió, per alguna persona durant l'últim any? De ser així, per part de qui?*
2. *Se sent segura en la seva relació actual?*
3. *Se sent vostè actualment insegura per alguna relació prèvia?*

En cas de detecció de possible situació de risc, previ consentiment de la dona, es deriva a treball social.

En el programa informàtic ECAP es registrarà a la història clínica de la pacient, l'anamnesi realitzada i es codificarà el codi del diagnòstic T74.11XA (Violència Masclista), i es validarà si es tracta de sospita o confirmat.

Posteriorment, s'ha de registrar tota la informació del cas que sigui rellevant per garantir un contínuum assistencial. En el registre cal detallar: descripció de la situació de violència, dades de la visita, descripció de les lesions, exploració física i psíquica minuciosa. Exploracions complementàries i, per últim, dades a nivell social.

Durant la intervenció i després de detectar els indicadors de VM, cal realitzar la valoració de risc real que pateix la dona. Per aquest fet, es realitzarà el RVD que es troba disponible en el programa ECAP.

Per últim, quan la situació de violència, independentment del risc, condiona que la víctima no pugui retornar al domicili i no disposi de xarxa familiar o social que la pugui acollir, és indispensable activar els recursos d'atenció a dones maltractades d'urgències. Caldrà avisar al treballador/a social del centre i en cas de no trobar-se podem activar Mossos d'Esquadra que seran els responsables de buscar el recurs d'acollida (nits i caps de setmana o festius).

Si la víctima no desitja denunciar els fets, es posaran en coneixement de l'autoritat judicial competent d'ofici i s'informarà a la víctima d'aquest fet i del procediment a seguir en aquests casos.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

- » Sessions formatives anuals adreçades al personal sanitari per repassar el procediment a seguir davant de casos de sospita de VM i com es registra en el programa informàtic ECAP.
- » Actualització del protocol d'atenció VM davant de canvis legislatius i normatius.
- » Taulells informatius durant la setmana del 25N en els Centres d'Atenció Primària.
- » Cartells i tríptics informatius durant tot l'any adreçats a la ciutadania en els Centres d'Atenció Primària.
- Prevenició**
 - » Participació en la Comissió General de Violència Masclista de la Fundació Assistencial Mútua Terrassa.
 - » Participació Comissió Violència Masclista de l'Atenció Primària del municipi de Sant Cugat del Vallès.
 - » Col·laboració en l'elaboració del Protocol municipal d'abordatge de les Violències Masclistes.
 - » Formació continuada en l'àmbit de Violències Masclistes.
 - » Servei Tarda Jove (ASSIR).
- Reparació**
 - » Acompanyament i tractament dels efectes que la VM produeix a la salut de les dones.

RECURSOS

- INTERNS**
 - » Des d'atenció primària es pot fer detecció precoç, atenció i seguiment individual de la víctima.
 - » El centre d'atenció primària disposa d'un circuit d'atenció i rebuda a la víctima, que garanteix el seu acompanyament des que entra al centre fins que és atès per un professional sanitari. Durant aquest procés es realitza una entrevista individual, un cribratge físic i psicològic i, si és necessari, un comunicat de lesions que es notifica a les forces d'ordre públic. També es tramita l'acompanyament i atenció de menors, si les circumstàncies ho requereixen.
- EXTERNOS**
 - » SIE, SIAD i Serveis socials municipals.

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació/ derivació amb...	» A l'Atenció Primària no hi ha una fitxa específica de derivació de casos de VM. Quan un/a professional detecta una possible situació de VM, activa el protocol intern del centre i fa una derivació a Treball Social per iniciar intervenció. Aquestes coordinacions amb els serveis externs les realitza treball social i es poden fer via telemàtica, telefònica o amb una reunió presencial si el cas és tipificat com a risc elevat.
Recollida d'informació	» La informació recollida en les entrevistes realitzades a les dones ateses per VM es troba en el programa informàtic del CATSALUT anomenat ECAP. Dins d'aquest programa hi ha un apartat per les agressions físiques on es pot realitzar el comunicat de lesions.
Documentació	» Des de Treball Social es pot realitzar un informe social si el cas ho requereix, però no s'emet l'acreditació de violència. » Des de Medicina familiar es realitza comunicat de lesions si s'escau.
Protecció dades	» En l'àmbit de consentiment informat, hi ha un full que tots els ciutadans signen quan els hi assignen un Centre d'Atenció Primària. No hi ha document específic que la víctima signi durant l'entrevista per la recollida de dades, però sempre es demana de manera verbal el consentiment per poder dur a terme les posteriors intervencions i coordinacions amb serveis externs.
Acreditació	» No
Valoració de risc	» Es realitza RVD-BCN i si s'escau, el comunicat de lesions

11.2.2 Urgències hospitalàries

SERVEI: Servei General d'Urgències Hospitalàries

Adreça: Plaça Dr. Robert, 5 (Terrassa)

Telèfon: 937 365 050

Correu electrònic: ptobaruela@mutuaterrassa.es; ebornia@mutuaterrassa.cat; esanchezauret@mutuaterrassa.cat

Professional referent: Paquita Tobaruela (matí), Elsa Bernia (tarda) i Elisabeth Sánchez (caps de setmana).

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

Servei General d'Urgències Hospitalàries Mútua Terrassa

El Servei General d'Urgències Hospitalàries compta amb un equip especialitzat per a l'atenció immediata i integral de persones víctimes de violència masclista. Aquest servei implementa protocols interns específics que garanteixen la detecció precoç, l'atenció integral adequada i la protecció de les víctimes des del primer contacte.

A més, està integrat en una xarxa de coordinació a nivell de ciutat que permet articular accions amb serveis socials, policials i judicials, assegurant una resposta multidisciplinària i eficaç. Els protocols contemplen la recollida confidencial d'informació, el consentiment informat i l'acompanyament als recursos interns i externs necessaris per a la protecció i recuperació de la persona afectada.

Aquest enfocament garanteix una atenció segura, respectuosa i adaptada a les necessitats específiques de les víctimes de violència masclista, contribuint a la seva protecció i benestar integral.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

	» Es fa escolta activa i s'ofereix un espai de confiança a les dones que poden estar vivint situacions de violència masclista.
Prevenció	» Es participa en comissions internes i externes relacionades amb l'abordatge de les violències masclistes.
	» Es realitza formació continuada específica sobre gènere i violències masclistes.
	» Acompanyament i tractament dels efectes que la VM produeix a la salut de les dones
Reparació	» Informar sobre drets, recursos disponibles .
	» Fomentar l' autonomia, autoestima i la presa de decisions .

RECURSOS

INTERNS	» Recursos Humans:
Treballadors/es socials.
Infermeres
Metges
	» Des de Treball Social es facilita l'acompanyament necessari per a garantir que la víctima disposa i coneix els recursos i serveis específics d'atenció a dona.
EXTERNOS	» Activació de serveis de salut mental per crisi emocional o risc suïcida
	» Derivació al servei d'informació i atenció a la Dona (SIAD o SIE amb suport jurídic especialitzat.
	» Coordinació amb Serveis Socials, Cossos policials si hi ha menors desemparats o altres situacions d'urgències o a nivell legal.

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació/ derivació amb...

- » En l'atenció a urgències, quan arriba un dona amb episodi de VM o per algun altre motiu i es detecta una possible situació de VM s'activa el protocol intern de maltractament a la dona. En aquest context s'activa la intervenció de Treball Social.
- » Les coordinacions amb serveis externs les realitza Treball social per diferents vies (telefònica, correu electrònic, fitxa de derivació, entre d'altres).

Recollida d'informació

- » La recollida d'informació de les entrevistes que es realitza amb les dones es registren al programa intern de l'hospital (HCIS) i a la història social de cada dona. Dins la història social d'aquell episodi queda registrat que s'ha activat el protocol de VM.
- » L'equip mèdic realitza l'exploració física de la dona i complimenta el document de maltractament a la dona on s'especifiquen les lesions i realitza el comunicat de lesions per al Jutjat.

Documentació

- » Des de Treball Social es pot realitzar un informe social en els casos que es requereixi i/o es valori.

Protecció dades

- » No hi ha un document específic que la dona signi durant l'entrevista i recollida de dades, però en tots els casos es demana de manera verbal el consentiment per poder dur a terme les posteriors intervencions i coordinacions amb serveis externs.

Acreditació

- » No

Valoració de risc

- » Sempre es realitza per part de l'equip mèdic comunicat de lesions per al Jutjat. Des de Treball Social durant l'entrevista es valora la situació de risc de la dona i en funció de la vulnerabilitat es deriva al servei / recurs corresponent.

11.2.3. Centre d'Atenció i Seguiment a les drogodependències i Centre Salut Mental Adults

SERVEI: CAS i CSMA

CAS ST CUGAT

Adreça: C/ de la mina s/n

Telèfon: 935 893 204

Professional referent: Laura Martínez

Correu electrònic: lmartinez@mutuaterra.es

CSMA ST CUGAT

Adreça: C/ de la Mina s/n

Telèfon. 935 816 103

Professional referent: Laura Martínez

Correu electrònic: lmartinez@mutuaterrassa.es

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

L'actuació a dur a terme es troba emmarcada dins del Procediment d'actuació en casos de Violència Masclista (VM).

L'objectiu principal del procediment és el de garantir una correcta detecció i atenció a les víctimes de VM ateses al servei per altres patologies mentals i/o addiccions. Davant d'una sospita de VM, el professional sanitari (psiquiatria, psicologia, infermeria, treball social i altres professionals) haurà de detectar si hi ha evidències d'indicadors durant les intervencions.

Posteriorment, s'ha de registrar tota la informació del cas que sigui rellevant per garantir un contínuum assistencial. En el registre cal detallar: descripció de la situació de violència, dades de la visita, descripció de les lesions i estat psicològic i social de la víctima.

Es parla en equip i s'alerta a la treballadora social i aquesta fa la derivació el cas a primària o urgències en funció de l'estat de les lesions i de la gravetat de la situació social.

Quan la situació de violència, independentment del risc, condiona que la víctima no pugui retornar al domicili i no disposi de xarxa familiar o social que la pugui acollir, és indispensable activar els recursos d'atenció a dones maltractades d'urgències. Caldrà avisar al treballador/a social del centre i en cas de no trobar-se podrem activar Mossos d'Esquadra que seran els responsables de buscar el recurs d'acollida (nits i caps de setmana o festius).

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenció	» Actualització del protocol d'atenció VM davant de canvis legislatius i normatius.» Taulells informatius durant la setmana del 25N en els Centres d'Atenció Primària on també està el CAS i el CSMA.» Cartells i tríptics informatius durant tot l'any adreçats a la ciutadania en els Centres d'Atenció Primària.» Participació en la Comissió General de Violència Masclista de la Fundació Assistencial Mútua Terrassa.» Participació Comissió Violència Masclista de l'Atenció Primària del municipi de Sant Cugat del Vallès.» Col·laboració en l'elaboració del Protocol municipal d'abordatge de les Violències Masclistes.» Formació continuada en l'àmbit de Violències Masclistes.
Reparació	» Acompanyament i tractament dels efectes que la VM produeix a la salut de les dones.

RECURSOS

INTERNS	» Des del CAS/CSMA es pot fer detecció precoç, atenció i seguiment individual de la víctima a nivell de psiquiatria, psicologia, infermeria i treball social.
EXTERNOS	» SIE, SIAD i Serveis socials municipals

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació/
derivació amb...	» Al servei CAS / CSMA no hi ha una fitxa específica de derivació de casos de VM. Quan un professional detecta una possible situació de VM, activa el protocol intern del centre i fa una derivació a Treball Social per iniciar intervenció.
Aquestes coordinacions amb els serveis externs les realitza treball social i es poden fer via telemàtica, telefònica o amb una reunió presencial si el cas és tipificat com a risc elevat.
Recollida
d'informació	» La informació recollida en les entrevistes realitzades a les dones ateses per VM es troba en el programa informàtic del CATSALUT anomenat HCIS.
Documentació	» Des dels diferents professionals del CAS i CSMA es posen informes si el cas ho requereix.

Protecció dades	» En l'àmbit de consentiment informat, hi ha un full que tots els ciutadans signen quan els hi assignen un Centre d'Atenció Primària.
	» No hi ha document específic que la víctima signi durant l'entrevista per la recollida de dades, però sempre es demana de manera verbal el consentiment per poder dur a terme les posteriors intervencions i coordinacions amb serveis externs.
Acreditació	» No
Valoració de risc	» No

11.3 IGUALTAT I FEMINISMES

11.3.1. Servei d'informació i atenció a les dones (SIAD)

SERVEI: Servei d'informació i atenció a les dones (SIAD)

Adreça: Avinguda de Gràcia, 50 (Casa Mònaco)

Telèfon: 935 657 000

Correu electrònic: siad@santcugat.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

El SIAD de Sant Cugat té com a objectiu oferir una atenció personalitzada i integral a les dones des de la perspectiva de gènere amb la finalitat de donar resposta a les seves necessitats, fent incidència especialment en les situacions de vulnerabilitat que puguin estar vivint pel simple fet de ser dones, entre elles, les violències masclistes.

El servei compta amb atenció social, legal i psicològica a les dones del municipi, i els fills i filles que hagin patit situacions de violència en l'àmbit familiar. Així mateix, ofereix a nivell grupal teràpia per a dones que han patit violència masclista.

ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

En situacions de violència es dona una resposta integral i coordinada entre els diferents agents de la xarxa professional del municipi. Es treballa de forma coordinada amb el SIE de Terrassa. En cas de necessitat d'allotjament urgent s'activa el pis d'urgència de Rubí.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenció

- » Sensibilització a les escoles i coeducació: Tallers de formació per primària i secundària en temes d'igualtat i prevenció de relacions abusives.
- » Acció comunitària: Commemoració de les diades significatives en l'àmbit: Dia Internacional de les Dones (8 març), Dia Internacional per a l'eliminació de la violència envers les dones (25 de novembre).
- » Formació especialitzada: Càpsules informatives sobre les característiques del Servei i formacions en violències masclistes.
- » Coordinació de la comissió del Protocol Local per a l'Abordatge Integral de les Violències Masclistes.
- » Col·laboració en el Protocol municipal d'abordatge de les violències sexuals als espais públics d'oci.
- » Col·laboració municipal d'actuació en situacions de risc i/o violència vers la infància i l'adolescència.

Reparació

- » Detecció de casos de violència i intervenció continuada i coordinada en xarxa.
- » Acompanyament integral de les dones des d'una perspectiva feminista i interseccional.
- » Acompanyament integral de les dones amb diligència deguda.
- » Valoració dels riscos i danys, així com la gravetat de la violència en els diferents àmbits (laboral, social, econòmic, psicològic).

RECURSOS

INTERNS

- » Atenció social, primera acollida i acompanyament
- » Atenció jurídica
- » Atenció psicològica
- » Atenció grupal per a dones que han patit violències masclistes
- » Servei d'atenció i recuperació terapèutica per a infants i joves que han patit violència en l'àmbit familiar

EXTERNOS

- » SIE de Terrassa
- » Serveis municipals: CAP, MMEE, Policia Local, centres educatius, SOM, SSB, SOC/ SEPE etc.
- » Serveis residencials d'acolliment per a dones amb els seus fills i filles, que viuen situacions de violència masclista.
- » Fundacions, Associacions de Dones i ONG's, especialitzades en l'àmbit de dones i les violències masclistes.

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació/ derivació amb...

- » Les dones arriben als SIAD per iniciativa pròpia o bé per derivació d'un altre servei, mitjançant la Fitxa de derivació del SIAD entre serveis.
- » Des dels serveis d'atenció del SIAD, es realitzen les coordinacions necessàries, tant en l'arribada de la demanda com durant l'acompanyament en el procés de recuperació, amb tots els serveis que es considerin necessaris.

Recollida d'informació

- » Gestió documental de l'expedient a través del programa informàtic Hèstia.

Documentació

- » S'emet:
Elaboració d'informes a petició de les dones, d'ofici, per ordre judicial, etc.
Acreditació de violència.
Faig constar d'atenció rebuda i vinculació amb el servei.
Justificant d'assistència al servei.
- » S'aporta (en funció de cada situació):
Denúncies, sentències, convenis reguladors, Ordres de protecció, dictàmens i informes de salut, escolars, judicials, etc.
Qualsevol altra documentació que es valori necessària per a la dona i llurs fills i filles.

Protecció dades

- » Totes les dones ateses al SIAD signen el consentiment d'utilització de dades personals.

Acreditació

- » El SIAD pot emetre l'acreditació de la situació de violència de gènere, segons la Llei orgànica 1/2004 de 28 de desembre, art. 23, de Mesures de Protecció Integral contra de la Violència de Gènere.

Valoració de risc

- » Valoració de risc a través de RVD-BCN, mitjançant exploració realitzada a través d'entrevista personal.
- » Tramitació ATENPRO, si s'escau.

11.3.2. Servei d'atenció a la diversitat sexual i de gènere (SAI LGTBI+)

SERVEI: SERVEI D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT SEXUAL I DE GÈNERE (SAI LGTBI+)

Adreça: Avinguda del Pla del Vinyet, 81 – 85, 08172 Sant Cugat del Vallès

Telèfon: 935 441 965

Correu electrònic: sailgbti@santcugat.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

El SAI LGTBI+ és un servei integral per informar, acompanyar i sensibilitzar a persones i entitats sobre l'orientació sexual, l'expressió i la identitat de gènere i per prevenir l'LGBTI-fòbia. Atén tant persones LGTBI+ com al seu entorn i a professionals que treballen en àmbits sensibles.

Aquest recurs ofereix una atenció integral en tots els àmbits de la vida de les persones i es posa en funcionament per donar resposta a aquestes situacions de discriminació, i també, a qualsevol necessitat d'acompanyament, suport o informació que tingui la ciutadania en relació a la diversitat sexual i de gènere, i consolidar-se com un referent local LGTBI. En alguns àmbits concrets ofereix atenció psicològica, assessorament jurídic, acompanyament a les víctimes de LGTBI-fòbia, és l'encarregat de tramitar les incidències i denúncies administratives per fets LGTBIfòbics i de derivar a les persones LGTBI+ als recursos corresponents. A més a més també s'encarrega de tramitar el canvi de nom de les persones trans* en la documentació d'àmbit català i d'assessorar sobre els tràmits necessaris per canviar-lo en la documentació d'àmbit estatal.

A banda dels seus recursos específics, la Xarxa també s'encarrega de derivar als diferents serveis d'àmbit local o autonòmic que la persona pugui necessitar i d'actuar de manera transversal i coordinada amb ells perquè ofereixin una atenció adaptada a les necessitats específiques de les persones LGTBI+.

A més a més, la Xarxa SAI LGTBI+ també participa en l'elaboració de les polítiques públiques LGTBI+ locals.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

- » El SAI fa sensibilització ciutadana envers les violències LGTBI-fòbiques a través de:
- » Tallers i xerrades de sensibilització ciutadana (alumnat, professorat i agents municipals).
- Prevenició** » Celebració de diades internacionals (17 de maig contra la LGTBI-fòbia, dia contra la LGTBI-fòbia a l'esport, 28 de juny dia de l'orgull LGTBI+, Octubre Trans*)
- » Atenció directa a persones i el seu entorn per qüestions relacionades amb la diversitat sexual i de gènere (discriminacions, acompanyament personal).
- » Polítiques transversals dintre de l'àmbit institucional.

Reparació	» Des del SAI es fa acompanyament a les persones que han patit alguna situació de violència LGBTI-fòbica ja sigui dintre de l'àmbit familiar, educatiu, laboral i es deriva als serveis que siguin adients per l'acompanyament de la persona (psicològic, judicial, salut...).

RECURSOS

INTERNS	» El servei fa atenció Individual, familiar i grupal (si s'escau) des d'una perspectiva d'acompanyament socioemocional i de detecció de necessitats i derivació a serveis especialitzats.
-
EXTERNIS	» Els tràmits que s'acostumen a gestionar són:
» Canvi de nom Targeta sanitària.(Salut)
» Servei d'atenció psicològica (Àrea LGBTI+ - Generalitat).
» Derivació Servei Trànsit (Salut).
» Servei d'atenció judicial (Àrea LGBTI+ - Generalitat i Oficina d'igualtat de tracte i no discriminació). |
|-----------------|--|

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació/
derivació amb...	» Si, hi ha fitxa de derivació de casos, ens arriben de qualsevol servei i normalment per via mail.
-
Recollida
d'informació | » La informació queda recollida a través de la fitxa d'atenció física.
» Actualment els serveis SAI, no disposen d'un programa de recollida de dades. |
|-----------------------------------|--|
-
Documentació	» Actualment el servei no té sistematitzat una forma per emetre informes. Es valora en funció de cada cas i la necessitat.
-
Protecció dades	» Sí
-
Acreditació	» No
-
Valoració de risc	» No

11.3.3. Servei d'intervenció especialitzada (SIE)

SERVEI: SIE

Adreça: C/ Cremat 24 3r 1a, 08221 TERRASSA

Telèfon: 931 190 693

Correu electrònic: bustia.sievoccterrassa@gencat.cat

Professional referent: Noèlia Bardés i Llorenç

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

El SIE és un servei d'Atenció i Acompanyament a dones¹ i llurs filles i fills afectats per a situacions de violències masclistes.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenició

- » Xerrades, jornades i participacions en formacions en diferents àmbits (educatius, pre-laborals, laborals, etc.)

Atenció i acompanyament a dones, adolescents i criatures²

Reparació

Atenció i Acompanyament

- » **Atenció i acompanyament sòcio-jurídic**
 - **Programa jurídic:** assessorament jurídic en processos civils (processos de divorci, separació de béns, convenis reguladors, custòdies, etc)
 - **Programa social:** assessorament social en tramitació d'ajudes econòmiques, derivació a serveis d'inserció laboral i SOC, acreditació de la situació de la violència (MAC), acompanyament en tràmits i gestions i acompanyament a la situació de vulnerabilitat sòcio-econòmica a través de la vinculació amb els recursos de la xarxa.
- » **Atenció i acompanyament terapèutic**
 - **Programa sòcio-educatiu:** seguiments terapèutics individuals i grupals en l'àmbit socioeducatiu (afectacions de la violència que afecten de manera significativa la quotidianitat)
 - **Programa psicològic:** seguiments terapèutics individuals i grupals en l'àmbit psicològic (acompanyament informat del trauma i acompanyament a la revisió de la història de vida i els nusos).

¹Quan diem dones fem referència a totes aquelles que s'hi senten cridades

RECURSOS

El SIE compta amb un espai al centre de Terrassa, amb quatre estances d'atenció individual (una de les quals pensada per a infants) i una estança grupal. Totes elles amb intencionalitat terapèutica que generen espais segurs i de cura.

Així mateix, el SIE compta amb deu professionals, vuit de les quals configuren l'**Equip d'Acompanyament**:

- Una Jurista.
- Una Treballadora Social.
- Una Educadora Social d'acompanyament a adults.
- Una Educadora Social d'acompanyament infanto-juvenil.
- Dues Psicòlogues d'acompanyament a adults.
- Una Psicòloga d'acompanyament infanto-juvenil.
- Una Psicòloga d'acompanyament familiar.

Les altres dues professionals, Directora i Administrativa, són l'**Equip de Gestió**.

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació/ derivació amb...

- » Les dones poden arribar al SIE o bé per demanda directa o bé per derivació d'un altre servei mitjançant la Fitxa de Derivació del SIE.
- » Des del SIE entenem el treball en xarxa com una part imprescindible en els processos de recuperació de les violències.
- » Les coordinacions necessàries durant l'acompanyament en un procés de recuperació, les pot realitzar qualsevol de les professionals del SIE.

Recollida d'informació

- » En el SIE la informació de les persones ateses queda recollida en el Programa VIMAS de la Generalitat de Catalunya.
- » La tramesa d'informació amb els ens locals ha d'ésser a través de l'EACAT.

Documentació

- » Fitxa de derivació: fitxa que han de complimentar les professionals que deriven una dona per a ser atesa al SIE, sempre amb el coneixement i la voluntarietat d'aquesta.
- » Fitxa demanda directa: Fitxa que recull la informació de la dona.

Protecció dades

- » Pel que fa a la protecció de dades, les persones majors de 16 anys signen el document de LOPD i pel que fa a les menors de 16 anys ha de ser el seu tutor/tutora qui signi aquest document.

² Criatures a partir de 6 anys.

Acreditació

- » El SIE pot expedir el Model comú acreditatiu de la situació de violència de gènere que preveu en l'article 23 de la Llei orgànica 1/2004 de 28 de desembre de Mesures de Protecció Integral contra de la Violència de Gènere.

Valoració de risc

- » En el SIE es fa una primera valoració de risc combinada amb una valoració de prioritat en el moment en què la dona sol·licita atenció o és derivada.
- » Una vegada inicia el procés, en l'acollida, s'explora més profundament mitjançant l'RVD i l'entrevista personal.

11.3.4. Servei d'intervenció en crisis greus (SIC)

SERVEI: SIC

Telèfon: 900 900 120

Correu electrònic: 900900120@gencat.cat

Lloc web: <https://igualtat.gencat.cat/ca/ambits-dactuacio/violencies-masclistes/servei-dintervencio-en-crisis-greus/>

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

Es tracta d'un servei d'assistència psicològica d'emergència, limitada a la situació de crisi com a conseqüència de les violències masclistes.

Aquest servei ofereix suport i atenció a les víctimes amb un alt impacte emocional, al lloc on s'han viscut crisis greus de violència masclista, amb la màxima immediatesa possible.

És un servei activable en qualsevol moment, les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any, a tot Catalunya.

S'adreça a persones afectades per la situació de crisi:

- Dones i els seus infants, si en té.
- Persones del seu entorn (familiar, laboral, social, etc.).
- Professionals implicades.
- Els objectius del servei són:
- Mobilitzar els recursos de les persones afectades per influir positivament en el funcionament psicològic durant el període de crisi, de dol i de patiment extrem.

- Atenuar l'esdeveniment estressant i alleujar l'impacte immediat mitjançant una primera ajuda emocional.
- Limitar els trastorns psicològics a mitjà i llarg termini, especialment la patologia de l'estrès posttraumàtic.
- Enfortir els recursos naturals de les persones per fer front a l'esdeveniment traumàtic, activant les seves capacitats manifestes i latents

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenió	» La intervenció del SIC també contribueix a sensibilitzar sobre les diferents formes de violència masclista i ajuda les dones a identificar situacions de violència.
Reparació	» Suport i atenció a les víctimes al lloc on s'han viscut crisis greus de violència masclista, amb la màxima immediatesa possible. » El SIC actua com a porta d'entrada a altres serveis especialitzats, com els serveis socials, els centres d'acollida o els serveis jurídics, garantint un suport integral que contribueix a la protecció i la recuperació de la dona.

ALTRES CONSIDERACIONS

Les situacions que poden motivar l'activació:	
Observacions	» Feminicidis: és a dir, homicidis de dones per violència masclista o per raó de gènere, siguin consumats o en grau de temptativa. » Suïcidis o induccions al suïcidi, a conseqüència de la pressió exercida cap a la dona, en el marc de la violència masclista. » Situacions de violències sexuals amb potencial traumàtic elevat per a les víctimes. » Situacions de violències masclistes (en tots els àmbits i les formes que recull la Llei 5/2008, actualitzada amb la Llei 17/2020), amb un potencial traumàtic per a les víctimes. » Altres casos, prèvia valoració de la Direcció General per a l'Eradicació de les Violències Masclistes (DGEVM).
Recursos del servei	» Equip professional: psicòlogues expertes en violències masclistes i intervenció en situacions de crisi i en mètodes de reparació de les seqüeles greus/traumes de la violència en les víctimes i el seu entorn familiar i social.

El servei s'activa trucant a un telèfon d'ús restringit, reservat per atendre emergències psicològiques. El número de telèfon el tenen totes les persones activadores del servei qualificades:

- » Línia d'atenció a les dones en situació de violència: 900 900 120.
- » Cossos policials.
- » Direccions dels serveis territorials.
- » Serveis especialitzats en violències masclistes (SIE i SIAD).
- » Responsables dels serveis socials.
- » Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM) o altres professionals de la salut acordats al Protocol de salut.
- » Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte.
- » Alcaldesses i alcaldes.
- » Direcció General per a l'Eradicació de les Violències Masclistes (DGEVM), sempre que no hi hagi una altra persona intermediària.
- » SIC d'un altre territori

Coordinacions

11.4. SERVEIS SOCIALS

SERVEI: SERVEIS SOCIALS

Adreça: Casa Mònaco - Avda. Gràcia, 50

Telèfon: 935 657 000

Correu electrònic: serveissocials@santcugat.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

Els serveis bàsics d'atenció social són una porta d'entrada a la xarxa de serveis públics que ofereixen atenció a tota la ciutadania i representen un dels serveis clau que atenen i poden detectar situacions de violència masclista.

L'atenció que s'ofereix des del servei és:

- Informació, orientació, assessorament, atenció i acompanyament social a les dones i les seves fills/es, així com dones grans, per donar resposta a dificultats socioeconòmiques, relacionals i d'autonomia.

- Atenció immediata o preferent a les dones i a les seves fills/es, així com dones grans, que es troben en una situació d'urgència social que posa en perill la cobertura de les seves necessitats bàsiques així com la seva integritat personal.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenió	» A través de la intervenció individual sensibilitzant i facilitant la identificació de les diferents formes i àmbits de violència masclista que les dones que poden estar vivint. » Donant l'acompanyament i el suport necessari a la dona, els infants i adolescents per tal de prevenir l'empitjorament i evitar la cronicitat i la normalització de la violència. » A través de la intervenció grupal, introduint temes en relació a les diferents violències masclistes, que també ajudin a identificar-les. » Formació continuada a les tècniques de serveis socials sobre VM (supervisions, càpsules formatives, reunions de servei, etc).
Reparació	» La reparació passa per donar una resposta social que actuï sobre els drets vulnerats (econòmics, d'habitatge, de salut, de relació, entre altres) de la dona, infants i adolescents. I el reconeixement d'aquests drets, i les accions que es realitzaran per garantir-los activant els recursos de suport necessaris, que són els que porten a la recuperació. Destaquem l'acompanyament integral, atenció, assessorament i tractament social, valoració integral de riscos, activació de recursos i treball en xarxa.

RECURSOS

Els Serveis Bàsics d'Atenció Socials es troben ubicats en diferents punts d'atenció al Municipi: Sant Cugat nucli amb dos punts d'atenció, Valldoreix, la Floresta, Les Planes, Turó de Can Mates - Mirasol.

S'estructuren en dos equip, formats per treballadores socials i educadores socials:

INTERNS	» Equip de Primeres Atencions: atén a les dones que s'adrecen per primera vegada al servei, o que havent-lo fet abans el seu expedient es troba tancat.» Equips de Seguiment i Tractament: atén i acompanya a les dones i les seves fills/es, en els seus processos de millora i recuperació.

També comptem amb una psicòloga que fa suport als equips i que també fa atenció directa

En relació als recursos propis i que podem activar des dels serveis socials, destaquem:

- » Servei d'acompanyament digital.

- INTERNS**
- » Recursos socioeducatius (Centre Obert i Taller Jove Natura) i de lleure (extraescolars, casals d'estiu, esplais, etc.)
 - » Prestacions socials de caràcter econòmic per cobertura de necessitats bàsiques i/o d'urgència social.
 - » Serveis de proximitat (serveis d'atenció a domicili) .
 - » Recursos d'habitatge: Mediació en temes d'habitatge. Allotjament alternatiu d'urgència.
 - » Assessorament amb EAIA.
 - » Activació acreditació per violència masclista. (en determinats supòsits).

En relació als recursos externs que podem activar des de serveis socials, destaquem:

- EXTERNES**
- » Derivacions a SIAD/SIE Terrassa
 - » Servei d'atenció i recuperació terapèutica per infants i joves (SARTIA).
 - » SAI (Servei d'atenció integral a la diversitat sexual i de gènere).
 - » Centre d'urgències i emergències socials de Barcelona (CUESB)- es pot activar en l'horari en que no hi ha atenció social.
 - » Prestacions de la Generalitat: Renda Garantida.
 - » Subsidis SEPE per a víctimes de violència de gènere o sexual (DA 58 a LGSS, vigent des de l'1/11/2024)
 - » RAI (només règim transitori): per expedient sol·licitats/reconeguts/suspesos abans de l'1/11/2024, fins a extinció
 - » Recursos habitatge: PEEUU, Mesa d'emergències.
 - » Serveis residencials per violències masclistes de la Generalitat.

ALTRES CONSIDERACIONS

- Coordinació/
derivació amb...**
- » Qualsevol persona es pot adreçar de forma directa presencialment o per mitjans electrònics (telèfon o correu electrònic) als SBAS per comunicar una situació de violència.
 - » Qualsevol servei que detecti una situació de violència masclista ho pot derivar a serveis socials mitjançant els diferents fulls de derivació que hauran d'anar adreçats a les caps de secció.
 - Full de notificació a Serveis Socials Bàsics (situació de risc d'infants)
 - Full derivació als serveis socials municipals

Recollida d'informació	» Les dades, informacions i documentació de les persones ateses per serveis socials queden recollides en el programa Hestia. » La tramesa de documentació i informació amb altres serveis/ administracions es fa a través de l'EACAT.
Documentació	Documentació que podem emetre des dels Serveis bàsics d'atenció social: » “Faig constar”, per acreditar l'atenció i vinculació de la persona al servei. » Informes socials (demanats per instància per la pròpia persona interessada), per requeriments judicials, o per altres serveis de la xarxa (en coordinació amb serveis socials i amb petició formal).
Protecció dades	» Totes les persones ateses per serveis socials han de signar el Consentiment de dades, que és un document d'autorització per a la recollida i tractament de dades personals, amb finalitats socials. Aquest document quedarà recollit a la fitxa de la persona dins l'expedient Hestia.
Acreditació	» Acreditació pels supòsits reconeguts per serveis socials: Model comú acreditatiu de la situació de violència de gènere, adoptant en compliment del previst en el paràgraf segon de l'article 23 de la L.O 1/2004, de 28 de desembre de Protecció integral contra la violència de gènere. (reconeixement, de drets econòmics, laborals, de seguretat social)
Valoració de risc	Eines de valoració de risc emprades pels serveis socials: » RVD-BCN » Eina de cribratge de situacions de risc i desemparament d'infants i adolescents de la Generalitat.

11.5. SERVEIS FORMATIUS I LABORALS

11.5.1. Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC)

SERVEI: SERVEI D'OCUPACIÓ DE CATALUNYA (SOC)

Adreça: Carrer de la Creu, 2

Telèfon: 900 800 046

Correu electrònic: otg_santcugat.soc@gencat.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

La Xarxa d'atenció a les a dones en situació de violència masclista de les Oficines de Treball és un dispositiu d'acompanyament a la inserció laboral específic per a dones en situació de violència masclista.

- **Objectiu:** Fomentar la participació de les dones en situació de violència masclista en les polítiques actives d'ocupació i en els processos de selecció per a la cobertura de vacants i accions ocupacionals.
- **Descripció:** Atenció i acompanyament individualitzat. Les demandants d'ocupació en situació de violència masclista acreditada tenen assignada una persona de referència a la seva Oficina de Treball. Confidencialitat i protecció de la situació de víctima de violència masclista per garantir a la usuària que la seva situació només està a l'abast de les persones referents de violència masclista. Ajut en la tramitació del "Subsidi per a persones víctimes de violència de gènere o sexual" (SEPE).

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenió » No se'n fa

Reparació » Acompanyament en el tràmit de prestacions.

» Suport en el procés de recerca de feina.

RECURSOS

INTERNS

- » Referent a l'Oficina de Treball per tal d'acompanyar a la dona en el seu procés de recerca de feina i/o millora d'ocupabilitat.
- » Formació Ocupacional.
- » Cursos d'alfabetització digital.
- » Treball i Formació línia Dones (contractes per treballar amb l'Ajuntament).
- » Itineraris Personalitzats de recerca de feina (Orienta).

INTERNS	» Assessorament Acredita't (acreditació dels coneixements professionals adquirits mitjançant l'experiència o per vies no formals de formació).
	» Altres acords amb entitats que ofereixen formació i/o orientació per la recerca de feina.
EXTERNES	» Sol·licitud al SEPE del subsidi per a persones víctimes de violència de gènere o sexual.

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació/ derivació amb...	» En coordinació amb Serveis Socials.
	» En coordinació amb el SEPE.
	» En coordinació amb el SIAD.
Recollida d'informació	» Realitzem una primera entrevista ocupacional per introduir les dades al nostre sistema informàtic.
	» Posteriorment es realitzen entrevistes d'orientació / seguiment per avaluar evolució persona i atendre les seves necessitats en matèria d'ocupació.
Documentació	» No
Protecció dades	» A les oficines de treball codifiquem al nostre sistema a les VVM. Aquesta situació només pot ser visualitzada per personal acreditat a les oficines de treball.
	» Cal aportar documentació actual que acrediti la situació de VVM; en el cas que la documentació tingui una data anterior als 3 mesos, cal que a més s'aporti l'informe actualitzat de VVM.
Acreditació	» Aquesta documentació és imprescindible per accedir al subsidi.
Valoració de risc	» No

11.5.2. Servei d'Ocupació Municipal (SANT CUGAT FEINA)

SERVEI: Servei d'Ocupació Municipal (SOM)

Adreça: Plaça de la Vila 1

Telèfon: 935 657 000

Correu electrònic: som@santcugat.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

El servei d'ocupació municipal (SOM) promou la plena ocupació de qualitat al municipi. Per això, es despleguen serveis d'informació, orientació, acompanyament, formació i experiència laboral i es facilita la trobada entre l'oferta i la demanda d'ocupació.

Les dones VVM són un col·lectiu prioritari, entre altres, donada la seva vulnerabilitat i la importància de tenir feina per poder refer el seu projecte de vida.

La prioritat de les VVM, en les accions que es realitzen per a la inserció laboral, és un dret recollit en la Llei 5/2008 "Dret de les dones a eradicar la violència masclista", article 38 i 39.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenió

- » En cas de detecció de possible cas de VM es promou la derivació al SIAD i SS.
- » Acompanyament al procés d'inserció en coordinació amb SS i SIAD

Reparació

- » **Acompanyament i suport** per afavorir el seu procés de millora de l'ocupabilitat i/o inserció laboral, el SOM ofereix, de manera interrelacionada, els següents serveis:
- » **Orientació:** Atenció de dones que es troben en situació de poder iniciar la recerca de feina i/o formació, a partir de derivació del SIAD.
- » **Projectes:** Inserció laboral amb acompanyament i entorns protegits, amb línies de programes específics per a dones víctimes de VM i línies generalistes amb accés prioritari de dones en situació de VM.
- » **Borsa de treball:** intermediació en ofertes de feina prioritzant a dones víctimes de VM, reforçant les seves competències professionals a l'empresa.
- » **Formació:** dones en VM com a col·lectiu amb accés prioritari per la formació per la millora de l'ocupabilitat. La formació és un element clau per propiciar l'adequació al mercat laboral.

RECURSOS

INTERNS

- » **Projectes i programes d'ocupació** destinats a la inserció laboral de dones, on es prioritza col·lectiu específic dones víctimes VM (TRFO línia Dona/ Plans Ocupació) o bé generalistes.
- » **Programes en executió** (darrer trimestre del 2024): Programa TRFO 2023 i Programa TRFO 2024, Línia DONA, del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC).
- » **Col·lectiu destinatari:**
 - a. Dones en situació d'atur inscrites com a demandants d'ocupació no ocupades (DONO), en situació de violència masclista.
 - b. Dones en situació d'atur de llarga durada no perceptores de prestació per desocupació. S'entén per dones en situació d'atur de llarga durada, les dones inscrites al SOC com a demandants d'ocupació no ocupades (DONO), com a mínim 6 mesos durant els 18 mesos anteriors a la data de la presentació de la corresponent oferta d'ocupació.
- » **Recursos específics:** coordinació amb SIAD i Oficina de Treball. També amb el Servei de Prevenció de Riscos Laborals de l'Ajuntament, en cas de detectar situacions d'assetjament laboral, sexual o per raó de sexe, per activar, si escau, el protocol per a la Prevenció, l'actuació i la resolució de situacions d'assetjament laboral, sexual o per raó de sexe.
- » ***Ofertes de feina** (Borsa de Treball) específiques per persones en "Risc d'Exclusió Social", incloent els casos de dones VVM, acreditant la seva situació mitjançant certificat de SS (coordinació des del servei d'orientació amb SS per obtenir el certificat si s'escau)
- » ***Orientació laboral** a dones supervivents de VM que es trobin en disposició d'iniciar la recerca de feina, definició de projecte professional acompanyament en accions per a la millora de la seva ocupabilitat, inserció laboral i manteniment de la feina.

EXTERNS

- » Informe SS per a ofertes específiques d'inserció per a col·lectius vulnerables

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació/ derivació amb...	» Coordinacions i derivacions principalment amb el SIAD, Serveis Socials, Oficina de Treball (SOC), AMB i Consell Comarcal » Els casos per a orientació arriben en coordinació directa amb les tècniques orientadores del servei. » Contacte: • Sant Cugat Feina C/ Vallès 18, ext 2800 (per a dones a partir de 29 anys) recercadefeina@santcugat.cat • Ocupació Juvenil Casal Torreblanca, 667 470 466 soj@santcugat.cat
Recollida d'informació	» Recollida informació: a partir d'entrevistes individuals i coordinacions amb altres serveis que facin derivació. » Instrument principal de recollida és el software propi del servei – SPIN. » Recollida informació qualitativa en el registre de les actuacions. » La informació sensible es configura per tal que sigui visible només per al personal tècnic autoritzat. » Codificació per a la identificació de dones que són ateses pel SIAD .
Documentació	» Faig Constar amb accions relatives a la recerca de feina. » Certificats de formacions pròpies del servei. » Altres que puguin derivar-se de la participació en programes de formació i contractació.
Protecció dades	» Protecció de Dades: la base de dades del servei d'ocupació emmagatzema totes les dades i l'itinerari de les persones ateses, es gestiona a través de l'aplicació informàtica SPIN i s'allotja en els seus servidors, compleix amb tots els requisits de la LOPD i del RGPD i conté un espai de dades "reservades" on només hi pot accedir el personal tècnic del Servei que té permisos específics. » En els programes de contractació: les dades personals de les dones que participen als programes del SOC i que estan protegides per aquest, no s'introdueixen a les aplicacions de gestió del programa, CTR i GIA. En el cas de l'aplicació GALILEU les sessions que es realitzen amb aquestes dones s'han d'introduir fora de procés, no assignades a cap DNI en concret i indicant en observacions que es tracta de sessions amb dona amb dades protegides.
Acreditació	» No
Valoració de risc	» No

11.6. EDUCACIÓ

11.6.1. Servei d'orientació i assessorament (EAP)

SERVEI: EAP

Adreça: Carrer Esperanto 2, 08172, Sant Cugat del Vallès

Telèfon: 935 898 534

Correu electrònic: a8900419@xtec.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

L'EAP és un servei d'orientació i assessorament del Departament d'Educació, que dona suport als centres educatius i a les famílies en la detecció, valoració i intervenció en situacions que afecten el desenvolupament educatiu dels infants i adolescents. En casos de violències masclistes, la treballadora social té un paper clau en la detecció, l'atenció i la coordinació amb altres serveis socials i especialitzats per garantir el benestar dels infants i les seves mares.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenció	» Participació en protocols escolars de detecció de situacions de violència.» Coordinació amb el centre per establir mesures de protecció a l'aula.» Formació suport als equips docents sobre l'impacte emocional i educatiu.
Reparació	» Valoració psicosocial dels infants exposats a violència masclista.» Acompanyament a les mares i coordinació amb serveis especialitzats.» Propostes de mesures específiques per a l'àmbit educatiu.

RECURSOS

INTERNS	» Equip multidisciplinari (psicòleg/a, pedagoga, treballadora social).» Coneixement del context escolar i social de l'infant o adolescent.» Detecció de possibles casos a través de l'observació o la derivació del centre educatiu.» Entrevistes amb mares, infants i docents.» Elaboració d'informes de situació.» Derivació i coordinació amb serveis externs.

EXTERNIS

- » Derivació a Serveis Socials o EAIA.
- » Derivació a SIE en cas de violència masclista.
- » Coordinació amb CSMIJ si es detecta afectació emocional.
- » Derivació a serveis jurídics o d'habitatge si es considera necessari.

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació/ derivació amb...

- » Els casos arriben principalment des dels centres educatius públiques i concertades. S'utilitza documentació pròpia del Departament d'Educació i, en cas necessari, models compartits amb altres serveis.

Recollida d'informació

- » Tota la recollida d'informació dels casos, tant per part de les treballadores socials com de les psicopedagogues es registra en una fitxa de seguiment de cada cas individual. Des de l'EAP treballem amb el Drive i tenim carpetes compartides només entre nosaltres.

Documentació

- » Informes socials i educatius per derivacions.(TS)
- » Valoracions psicosocials.(psicopedagogues)

Acreditació

- » No

Valoració de risc

- » No

11.7. JOVENTUT

11.7.1. Servei de Joventut. Oh! Oficina Jove

SERVEI: Servei de Joventut: Oh!FICINA JOVE (servei d'assessories especialitzades),
Territori OhJ i Espais Joves de La Floresta i Les Planes

Adreça: Casal Torreblanca - Av. Pla del Vinyet 81-85

Telèfon: 93 544 19 65 o bé 667 410 731

Correu electrònic: joventut@santcugat.cat i oficinajove@santcugat.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

L'Oh!FICINA JOVE (OhJ) és el servei municipal d'informació, orientació i assessorament, dirigit als i les joves de la ciutat, d'entre 12 i 29 anys (i les seves famílies).

Està ubicada al Casal Torreblanca i compta amb diferents programes i projectes específics. L'horari d'atenció al públic és de dilluns a dijous de 10 a 14h i de 15.30 a 19h, i els divendres de 10 a 14h.

Té per objectiu proporcionar un conjunt de serveis i recursos dissenyats per als i les joves, per ajudar-los a abordar les diverses qüestions i reptes que s'enfronten durant la transició cap a l'edat adulta, i dotar-los d'eines que els permeti desenvolupar els seus projectes de futur.

Disposen d'un servei d'Assessories Especialitzades (un conjunt de recursos que ofereixen un suport detallat i específic, adaptant l'atenció a les necessitats individuals de cada jove atès). Cada una de les assessories les atén un/a professional especialista en cada matèria, permetent així una atenció integral a cada necessitat concreta.

Les assessories es duen a terme de forma individual o en grup (segons el tipus de demanda), són gratuïtes, i confidencials. En funció de la demanda de cada assessoria, s'establirà una periodicitat d'atenció o una altra.

Les assessories les dividim segons les temàtiques ateses:

- **Assessoria acadèmica:** té com a objectiu principal orientar i acompanyar els i les joves, per tal de resoldre qualsevol dubte relacionat amb el procés formatiu i educatiu. Pot atendre dubtes sobre les opcions d'estudis, proves d'accés, processos de preinscripció, matrícula, homologació, beques, entre d'altres.
- **Assessoria en mobilitat internacional:** aquesta assessoria té per objectiu donar eines per planificar una estada a l'estranger, ja sigui per estudis, treball o altres raons.
- **Escolta Jove:** té com a objectiu l'acompanyament emocional dels joves en el desenvolupament del seu projecte de vida per tal de millorar en el seu benestar. Aquesta assessoria aborda temes

relacionats amb el benestar emocional i d'altres aspectes psico-socials. Ofereix una atenció i orientació individual davant processos personals diversos garantint un espai segur.

- **Assessoria per a pares i mares d'adolescents:** té per objectiu oferir un espai d'escolta on poder expressar aquells neguits que apareixen durant l'adolescència dels fills i filles. Acompanyament a les famílies del municipi que tenen fills/es adolescents i suport en la resolució de conflictes domèstics i familiars.
- **Programa Suport a l'Ocupació Juvenil:** té per objectiu promoure i mantenir la continuïtat formativa de les persones joves, oferint orientació i suport en la presa de decisions i acompanyament en el retorn a l'àmbit educatiu o formatiu. Facilitar i acompanyar les persones joves en la transició i incorporació al mercat laboral, oferint orientació laboral, informació dels recursos més adients en cada cas i moment vital de la persona i formació en competències transversals i de recerca de feina per la millora de la seva ocupabilitat.

A més a més, l'OhJ promou el projecte "Territori OhJ", realitzant un catàleg de tallers als centres d'educació secundària de la ciutat (a través del Pla de Dinamització Educativa) dirigit als i les joves dels centres. Tots els tallers tenen a veure amb les assessories especialitzades.

Per altre banda gestionem l'**Espai Jove de La Floresta** i l'**Espai Jove de Les Planes**, són dos serveis juvenils dirigits a joves de 12 a 17 anys dels respectius barris i la resta del municipi. Tenen per objectiu oferir un espai relacional i de trobada entre els i les joves, així com d'estudi i de treball. Ofereixen una programació híbrida, de suport a les tasques acadèmiques, així com una programació d'activitats d'oci, basada en els interessos dels i les joves. Promouen també la participació de les persones joves a la vida del barri.

Compten amb un acompanyament socio-educatiu d'una coordinadora i dos dinamitzadors juvenils.

L'horari d'atenció és de dilluns a divendres de 17 a 20h.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenció

- » Des de Joventut participem a diferents Taules i Comissions específiques de caràcter municipal:
 - Taula de Salut Mental
 - Comissió de seguiment del protocol municipal d'actuació en situacions de risc i/o violència vers la infància i l'adolescència
 - Comissions socials (de seguiment de casos) amb Serveis Socials i Educació
 - Pla Educatiu d'Entorn
 - Xarxa Noves Oportunitats Educatives
 - Xarxa d'Orientació als Joves (EAP Sant Cugat)
 - Grup Motor de Nits de Qualitat
 - Disseny Pla d'Igualtat Municipal

Prevenció

- » Des de Joventut hem creat el programa “Va x Tu” (en coordinació amb el SAI), catàleg d’activitats dirigits a joves que ofereix una programació trimestral estable d’activitats, tallers, xerrades i formacions. Les activitats tenen a veure amb l’emancipació juvenil i el foment de la reflexió i el pensament crític.
- » Coordinació amb la secció de Ciutadania per oferir els Punts Liles i Punts Grocs a la Festa Major, i formacions específiques en temes de gènere i prevenció.

Reparació

- » Es detecten els casos en les primeres acollides o bé en les sessions d’assessorament individual
- » Fem la derivació pertinent al SIAD o bé contactem amb serveis socials
- » Són els serveis especialitzats els que fan aquest acompanyament, des de l’Oh!FICINA JOVE, donem suport en aquells àmbits en els quals podem aportar per afavorir el procés, ja sigui des de l’assessorament acadèmic per temes de millora formativa, des d’ocupació juvenil per l’àmbit laboral o bé des de l’assessorament familiar o l’escolta jove.
- » Només fem seguiment d’aquells casos que hem derivat des del nostre servei i que requereixen de coordinació amb els serveis als quals hem derivat o viceversa.

RECURSOS

L’equip de Joventut està format per:

INTERNS

- » Personal municipal: 3 tècniques mitjanes (A2) de joventut amb dedicació exclusiva (35h)
- » Personal externalitzat:
 - 1 coordinadora de projectes encarregada dels programes d’informació, orientació i assessorament juvenil - 37,5 h
 - 1 coordinadora de projectes encarregada dels programes de dinamització juvenil, Territori OhJ i Consell de Joves 12/17- 37,5h
 - 1 coordinadora de projectes encarregada de la dinamització multimèdia del servei de Joventut i OhJ - 37,5 h
 - 1 coordinadora dels espais joves dels barris i de l’OhJ als barris - 37,5 h
 - 2 dinamitzadors dels Espais Joves - 25 h cadascun
 - 1 psicòloga que fa l’atenció de l’assessoria per a famílies d’adolescents i suport a l’Escolta Jove, i té una dedicació de 4h setmanals.

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació/ derivació amb...	» Derivats d'altres serveis ja siguin municipals o bé externs
	» Tenim una fitxa pròpia d'acollida de casos i de derivació
	» Habitualment, la persona encarregada dels programes d'informació, orientació i assessorament juvenil ja sigui via telefònica, per correu electrònic o bé en trobades presencials amb la resta de professionals
Recollida d'informació	» Actualment no disposem de cap sistema informatitzat per a la recollida de dades, tenim unes taules d'excel per a registrar a les usuàries i fer la pertinent recollida de dades.
	» La informació queda recollida en les fitxes d'acollida i de seguiment i es tramet, quan és necessari, via correu electrònic als professionals pertinents.
Documentació	» Es redacten informes interns de seguiment de cada usuari/a atès/a a l'oficina jove, si és necessari, sobretot en casos de joves atesos/es també per serveis socials, s'emeten puntualment certificats o faigs constar si s'escau.
Acreditació	» No
Valoració de risc	» No

11.8. MIGRACIÓ

11.8.1. Punt d'informació per a persones migrades i refugiades (PIO)

SERVEI: Punt d'Informació i Orientació per a persones migrades i refugiades (PIO)

Adreça: Plaça de la Vila, 1

Telèfon: 935657000 ext 2651 // 638334264

Correu electrònic: pio@santcugat.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

Servei d'informació i acompanyament per a persones migrades i refugiades en tràmits de protecció internacional i estrangeria.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenció	» En el moment de rebre les persones es fa una acollida on es genera un espai de confiança per a la persona per tal que pugui expressar les seves necessitats. » Pel que fa a les dones, en el cas que es detecti una situació de violència, al país d'origen, tant a l'acollida com en sessions posteriors, s'acompanya el relat i s'ofereix l'opció que hi ha per tal que pugui regularitzar la seva situació via protecció internacional. Proposta de derivació a altres serveis específics, i en cas que es faci derivació a serveis especialitzats com suport psicològic o servei jurídic, es fa un traspàs del cas per evitar que la dona hagi de tornar a explicar el seu relat.
Reparació	» Seguiment del cas i de l'expedient de protecció internacional si la dona decideix sol·licitar-ho.

RECURSOS

INTERNS	» Recursos humans: tècnica del Punt d'Informació i Orientació, formació en violència de gènere, protecció internacional i estrangeria. Experiència laboral en servei especialitzat per a dones víctimes de violència de gènere. » Serveis que oferim des del PIO: » Assessorament jurídic especialitzat en protecció internacional (CCAR) » Assessorament jurídic especialitzat en estrangeria (FICAT) » Suport psicològic per a persones que han patit vulneració de drets humans (EXIL) » Servei de Primera Acollida (formació lingüística i coneixements valors constitucionals).
EXTERNNS	» Des del servei es treballa en xarxa amb altres del municipi, per tant es pot fer derivació a Serveis Socials, Càrites, Creu Roja, SIAD.

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació/ derivació amb...	» Les persones poden arribar per accés directe, ja sigui a través de familiars/ coneguts al municipi, o bé perquè s'han adreçat a demanar informació a algun servei municipal (Ajuntament, OAC, Casa de Cultura...) escrivint un missatge de whatsapp o al correu del servei. » També rebem derivacions professionals que treballen en serveis i entitats del municipi a través de correu electrònic o a través de la fitxa de derivació que tenen a disposició.
--	---

Recollida d'informació	» Totes les intervencions amb les persones usuàries (entrevistes, derivacions, coordinacions...) queden recollides a la base de dades del servei. També recollim dades personals (passaport, NIE, proves documentals...)
Documentació	» Des del suport psicològic es poden emetre informes valoratius per tal d'aportar a l'expedient de protecció internacional si fos el cas.
Protecció dades	» Les persones usuàries signen document de protecció de dades.
Acreditació	» No
Valoració de risc	» No

11.9. UNITAT INTEGRADA D'ATENCIÓ A INFANTS I ADOLESCENTS VÍCTIMES DE VIOLÈNCIES SEXUALS. BARNAHUS

SERVEI: Barnahus

Adreça: Carrer dels Telers, 5. Terrassa

Telèfon: 667 214 531

Correu electrònic: terrassa.barnahus@gencat.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

El model Barnahus és un model d'intervenció amb infants i adolescents que han viscut una situació de victimització sexual, promogut per Save the Children amb l'objectiu de facilitar la integració dels serveis que en formen part.

La unitat integrada d'atenció especialitzada a infants i adolescents víctimes d'abusos sexuals, basada en el model Barnahus («casa dels infants», en islandès), representa una iniciativa que integra accions de cinc departaments de la Generalitat de Catalunya. El principal impulsor n'és el Departament de Drets Socials, mitjançant la Direcció General de Prevenció i protecció de la Infància i l'Adolescència (DGPPIA), en coordinació amb els departaments de Salut, Educació, Justícia i Interior i altres administracions que tenen competències en aquests àmbits.

Es tracta d'una proposta innovadora, en què tots els agents treballen en coordinació per reunir evidències de l'abús a un infant o adolescent de la manera menys intrusiva possible i proporciona una xarxa de suport sòlida i accessible a fi que l'infant pugui continuar la seva vida després d'un incident tan traumàtic.

El servei ofereix una resposta multidisciplinària i interinstitucional a tots els infants i adolescents víctimes d'abús sexual que es deriven a la Barnahus. En tots els casos, l'avaluació de la protecció infantil, la

investigació criminal, l'examen mèdic i de salut mental i, si escau, la intervenció en situació de crisi, es planifiquen i es duen a terme amb una cooperació estreta entre les persones professionals de les institucions competents en diverses matèries (social, salut, interior, justícia, forense i fiscalia).

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenió	» Educació i sensibilització: programes educatius dirigits a infants, famílies i comunitats sobre la identificació i la prevenció de l'abús sexual. » Formació per a professionals: formació especialitzada per a les persones que treballen amb infants, com ara mestres, psicòlogues, treballadores socials i policies per identificar senyals d'abús sexual. » Campanyes de sensibilització pública: iniciatives que busquen conscienciar la societat sobre la problemàtica de les violències sexuals a la infància.
Reparació	» Avaluació integral: quan una criatura arriba a Barnahus, se li fa una avaluació completa per identificar-ne les necessitats emocionals, físiques i legals. » Intervenció terapèutica: suport psicològic i teràpies especialitzades per ajudar l'infant a recuperar-se dels efectes traumàtics de l'abús. » Investigació judicial adaptada a l'infant: els interrogatoris es duen a terme en un entorn segur, evitant la revictimització i assegurant que es protegeixen els drets de l'infant. » Coordinació de serveis: Barnahus actua com a punt de trobada entre diferents institucions per evitar que l'infant hagi de passar per múltiples entrevistes i processos, assegurant així un enfocament coordinat en la seva protecció i recuperació.

RECURSOS

L'equip de professionals de Barnahus està format per un grup multidisciplinari que treballa conjuntament per donar una resposta integral a les necessitats dels infants víctimes de violències sexuals. Cada professional té un paper específic però complementari, a fi d'assegurar una atenció coordinada i especialitzada.

L'equip està format per:

INTERNS	» Psicòlogues. » Treballadores socials. » Metgesses i professionals sanitàries. » Forenses. » Juristes. » Policies i agents de protecció infantil. » Educadores socials i monitores.

L'equip multidisciplinari treballa de manera coordinada dins de Barnahus per garantir que l'infant no hagi de repetir la seva història diverses vegades i pugui rebre tota l'atenció que necessita en un mateix lloc, d'una manera segura i comprensiva.

11.10. ÀMBIT JUDICIAL

11.10.1. Fases judicials

FASE PREJUDICIAL

Fa referència a tot allò que té a veure amb la preparació de la denúncia: recollida d'informació, assessorament legal previ a la presentació de la denúncia, informes mèdics, recollida de dades de testimonis,... Aquesta fase és molt important perquè permetrà que la denúncia estigui ben argumentada i facilitarà, en el procés judicial, la prova dels fets denunciats.

INICI PROCÉS JUDICIAL PENAL

INICI DEL PROCEDIMENT

Formes d'inici	Denúncia presentada per la dona
	» D'ofici » Comunicació de terceres persones (sanitat, serveis socials, etc.)
Presentació de la denúncia. Opcions	Davant cossos policials (recomanable)
	» Tramitació més ràpida » Citació judicial en màxim 72 hores » Possibilitat de detenció del denunciat
Quan hi ha lesions. Passos recomanats:	Davant el jutjat de guàrdia
	» Tramitació possiblement més lenta
En cas de no tenir informe mèdic:	» Acudir primer als serveis mèdics. Obtenir informe mèdic acreditatiu » Obligacions dels serveis sanitaris: Enviar informes als jutjats si hi ha indicis de violència i Lliurar còpia a la dona per adjuntar a la denúncia
Importància de l'exploració mèdica	» La comissaria ha de derivar la dona als serveis sanitaris
	» Ha de ser precisa: Localització topogràfica de les lesions i Tipus i coloració de les lesions
	» Facilita la tasca del metge forense » Es recomana adjuntar fotografies, amb consentiment de la dona

FASE JUDICIAL

En la fase judicial pròpiament dita es distingeixen dues etapes clarament definides

FASE D'INSTRUCCIÓ

Òrgan competent

- » Jutjats de Violència vers la Dona (VIDO) - Creats per la LO 1/2004 (Mesures de protecció integral contra la violència de gènere)

Competència objectiva del VIDO

Instrucció de procediments penals per delictes de violència de gènere:

- Maltractament físic o psíquic
- Lesions
- Amenaces
- Coaccions
- Injúries
- Assetjament
- Agressió o abús sexual
- Delictes contra la intimitat
- Impagament de pensions
- Altres delictes comesos amb violència contra la dona per part de la parella o exparella de sexe masculí
- Instrucció de delictes connexos cap a altres membres de la família
- Si s'han comès en unitat d'acte amb un delicte de violència de gènere

Competència territorial

- » Procediments entre la víctima i el denunciat:
 - Separació o divorci
 - Guarda i aliments
 - Mesures provisionals
 - Filiació

Competència civil

- » Procediments entre la víctima i el denunciat:
 - Separació o divorci
 - Guarda i aliments
 - Mesures provisionals
 - Filiació

Actuacions en dies no laborables

- » Compareixença davant el Jutjat de Guàrdia
 - No es cita davant el VIDO
 - El Jutjat de Guàrdia resol només actuacions urgents:
 - Ordre de protecció
 - Situació personal del detingut
- » Posteriorment, trasllat d'actuacions al VIDO competent.

FASE D'ENJUDICIAMENT

Òrgans competents segons la pena del delictes:

- » **Jutjat Penal:** Si la pena de presó no excedeix de 5 anys
- » **Audiència Provincial:** Si la pena de presó és superior a 5 anys

Excepció: Competència del Jutjat de VIDO

- » Pot dictar sentència condemnatòria si:
 - El delictes està castigat amb presó no superior a 3 anys
 - L'acusat accepta l'escrit d'acusació del Fiscal
- » En aquest cas: Es dicta sentència de conformitat de manera immediata

11.10.2. Jutjats de violència contra la dona (VIDO)

SERVEI: VIDO

Adreça: Carrer de Pere Esmendia, 15. Rubí

Telèfon: 935 860 854

Correu electrònic: mixt5.rubi@xij.gencat.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

Els jutjats de violència sobre la dona (VIDO) són institucions judicials que tenen com a objectiu principal la protecció de les dones que han patit violència per part de la seva parella o exparella. Aquests jutjats combinen competències en els àmbits penal i civil per garantir una resposta integral als casos de violència de gènere.

La creació de jutjats especialitzats va esdevenir una de les novetats més destacables de la Llei orgànica 1/2004 de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, amb l'objectiu d'evitar la descoordinació jurisdiccional civil i penal centralitzant actuacions i millorant l'agilitat del procés per garantir la seguretat jurídica de la víctima.

Amb la reforma introduïda a través de la Llei Orgànica 1/2025, de mesures en matèria d'eficiència del Servei Públic de Justícia passen a anomenar-se Seccions de Violència Sobre la Dona, mantenint les competències en matèria penal i civil i, ampliant-les, en alguns casos.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenió	» Ordres de protecció: els jutjats poden dictar ordres de protecció immediates per garantir la seguretat de la víctima. Aquestes ordres poden incloure l'allunyament del maltractador, la prohibició de comunicar-se amb la víctima i altres mesures cautelars que protegeixin tant la dona com els seus infants. » Mesures cautelars: a més de les ordres de protecció, els jutjats poden adoptar altres mesures cautelars, com l'atribució de l'ús del domicili familiar a la víctima i l'allunyament del maltractador del lloc de treball o d'altres llocs freqüentats per la víctima. » Col·laboració amb els serveis socials i d'atenció a les víctimes: els jutjats treballen de manera coordinada amb els serveis d'assistència social, psicològica i legal per garantir que les víctimes rebin el suport necessari. Aquesta col·laboració contribueix a evitar la repetició de la violència i a facilitar la sortida de la situació de maltractament. » Derivació a programes de reinserció per a agressors: en alguns casos els jutjats poden ordenar la participació obligatòria de l'agressor en programes de reinserció i reeducació, amb l'objectiu de prevenir futures agressions.	
	Reparació	» Reparació emocional i psicològica: els jutjats tenen la capacitat de derivar les víctimes a programes de suport psicològic i emocional per facilitar la seva recuperació. Aquests programes són essencials per ajudar les víctimes a superar les seqüeles de la violència. » Reparació econòmica: en l'àmbit civil, els jutjats poden establir pensions alimentàries o compensacions econòmiques que ajudin les víctimes a fer front a la seva situació econòmica després de la separació del maltractador. Això és especialment rellevant en els casos en què la víctima ha quedat en situació de vulnerabilitat econòmica a causa de la violència patida. » Mesures de protecció dels infants: quan hi ha menors implicats, els jutjats poden adoptar mesures per protegir-los de la violència masclista. Això inclou la suspensió del règim de visites o la retirada de la pàtria potestat en casos greus, amb l'objectiu de garantir-ne el benestar. » Sentències reparadores: a més de les penes de presó o d'altres mesures punitives, els jutjats poden imposar sentències que incloguin mesures orientades a la reparació del dany causat a la víctima, com ara la prohibició de contacte permanent, la participació en programes formatius o la compensació pels danys materials i morals causats.

11.10.3. Servei d'Orientació Jurídica (SOJ)

SERVEI: SOJ

Adreça: Carrer Espoz i Mina, 2 baixos. Rubí

Telèfon: 935 881 157

Correu electrònic: secretaria@icater.org

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

El Servei d'Orientació Jurídica (SOJ) és un servei públic i gratuït d'atenció personalitzada subvencionat pel Departament de Justícia, Drets i Memòria, a través de la Secretaria per a l'Administració de Justícia.

Presten aquest servei els 14 col·legis d'advocats de Catalunya amb personal propi i professionals de l'advocacia en exercici d'entre els inscrits al col·legi d'advocats corresponent de la població on es presta el servei.

El Servei d'Orientació Jurídica de Sant Cugat del Vallès depèn del Col·legi d'Advocats de Terrassa, i atén als Jutjats de Rubí. És un òrgan que informa i gestiona temes judicials de manera gratuïta. Des del SOJ s'avaluen els requisits per tenir dret a l'assistència jurídica gratuïta.

En el cas de les víctimes de violència de gènere, l'article 2 de la Llei 1/1996, d'assistència jurídica gratuïta, reconeix el dret d'assistència jurídica gratuïta, amb independència dels recursos per litigar, en les víctimes de violència de gènere.

Per prestar aquesta assistència l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Terrassa disposa d'un torn d'ofici especialitzat. Aquest torn d'ofici està integrat per lletrats i lletrades amb formació específica en violència de gènere. La persona designada és qui representarà la víctima en tots els procediments que es derivin de la violència de gènere, ja sigui en l'àmbit penal, civil o laboral.

Aquest torn d'ofici especialitzat està disponible les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any. Són els cossos policials que l'activen quan la dona interposa una denúncia. Tot i que l'assistència lletrada no és preceptiva a l'hora de presentar la denúncia, sempre cal informar la dona de la necessitat d'exercir aquest dret.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenció

- » Cursos d'especialització per al personal lletrat que vol prestar servei al torn d'ofici d'assistència a les violències masclistes.
- » Sensibilització del personal lletrat.

Reparació

- » Seguiment de l'expedient judicial fins a la seva resolució.

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació/ derivació amb...

- » S'estableixen coordinacions amb altres escoles del partit judicial i amb la xarxa local per a l'abordatge de les violències masclistes.

11.10.4. Ministeri Fiscal

SERVEI: MINISTERI FISCAL

Adreça: Rambleta del Pare Alegre, 112. Terrassa

Telèfon: 936 932 928

Correu electrònic: fiscalia.area.terrassa@xij.gencat.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

El Ministeri Fiscal és l'òrgan encarregat de vetllar per la legalitat i la defensa dels interessos públics en diversos procediments judicials.

Es tracta d'un òrgan independent considerat per l'article 124 de la Constitució espanyola (CE) com a impulsor de la justícia i defensor de la legalitat, dels drets dels ciutadans i de l'interès públic tutelat per la llei.

El Ministeri Fiscal té un paper clau en els casos de violència masclista ja que és el responsable de protegir els drets de les víctimes i garantir la correcta aplicació de la llei.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenció	» Protecció de les víctimes. El Ministeri Fiscal pot actuar d'ofici en els casos de violència masclista, fins i tot quan la víctima no vol continuar amb el procés, per evitar que determinades situacions de violència quedin impunes.
	» Participació en programes de prevenció i sensibilització de les violències masclistes en l'àmbit judicial.
	» En determinats casos, el Ministeri Fiscal pot proposar la participació dels agressors en programes de reinserció i rehabilitació amb l'objectiu de prevenir la reincidència en la violència.
Reparació	» Sol·licitud de mesures de protecció de caire civil, com la suspensió de la pàtria potestat o del règim de visites en el cas que hi hagi menors implicats.
	» Petició als jutjats de mesures de seguretat per a les víctimes, des de mesures d'allunyament fins a presó provisional per a l'agressor.
	» Establiment d'entrevistes personals amb les persones que han patit violència masclista per al seguiment personalitzat de cada cas.
	» Peticions d'acumulació de denúncies per faltes, a fi d'incoar les diligències prèvies per perseguir el delictes de violència habitual en l'àmbit familiar de l'art. 153 del Codi penal (CP).
	» Presència del Ministeri Fiscal en tots els judicis de faltes i injúries, quan aquestes es donin entre cònjuges o parelles entre les quals hi hagi hagut algun tipus de relació afectiva.

Reparació

- » Presència del Ministeri Fiscal en tots els judicis ràpids i diligències urgents que es donin entre cònjuges o parelles entre les quals hi hagi hagut algun tipus de relació afectiva
- » El Ministeri Fiscal pot sol·licitar una indemnització econòmica per danys tant físics com psicològics (segons les condicions i amb els requisits que s'estableixin per reglament) com a part de la reparació del dany.
- » Seguiment de les mesures de protecció adoptades i supervisió de la seva aplicació per garantir que es compleixin de manera efectiva.
- » Sol·licitud de canvi de mesures si la situació ha canviat o si es detecta un augment del risc.

RECURSOS

Els fiscals que intervenen en casos de violència masclista estan formats i especialitzats en la matèria amb la finalitat de garantir un enfocament amb perspectiva de gènere i donar una resposta adient a les persones que pateixen situacions de violència masclista.

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació/ derivació amb...

- » El Ministeri Fiscal col·labora amb els cossos policials, jutjats de violència de gènere i altres organismes especialitzats en la protecció i l'atenció a les víctimes.
- » Alhora, estableix la coordinació amb els serveis socials i l'Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte.

11. 10.5. Unitat de Valoració Forense Integral. UVFI

SERVEI: INSTITUT DE MEDICINA LEGAL I CIÈNCIES FORENSES DE CATALUNYA

Adreça: Gran Via de les Corts Catalanes, 111. Barcelona

Telèfon: 627 480 217

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

Les professionals forenses duen a terme actuacions pericials medicoforenses a instàncies dels jutjats i les fiscalies en el context dels procediments judicials. No actuen de manera autònoma, sinó que ho fan a instàncies del personal de la judicatura i la fiscalia.

Les avaluacions forenses poden tenir lloc durant les funcions de guàrdia o de forma programada.

Les avaluacions forenses tracten la valoració de lesions i seqüeles físiques i/o psíquiques i la influència de trastorns mentals (o altres patologies) en la conducta delictiva. També poden comportar l'obtenció de mostres d'interès forense per a la seva posterior anàlisi, que pot dur a terme el Servei de Laboratori de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC), o bé el laboratori de l'Institut Nacional d'Estadística (INT).

Determinades avaluacions forenses poden ser complementades amb una avaluació psicològica i l'administració d'instruments de psicometria, efectuada per l'equip de psicologia que forma part de l'estructura de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC).

En els casos de violències masclistes les actuacions que s'han de seguir són:

- **Valoració (en funcions de guàrdia) de víctimes d'agressió sexual aguda o recents (menys de 7-10 dies).** Aquesta intervenció té lloc conjuntament amb els serveis hospitalaris de ginecologia i obstetrícia (i/o pediatria), a fi d'evitar la revictimització i seguint els protocols nacionals i catalans establerts a l'efecte. Inclou l'avaluació física i psicopatològica i la recollida de mostres d'interès medicoforense per a la seva anàlisi tant biològica com toxicològica. L'avaluació física està destinada a la identificació de lesions corporals, extragenitals i genitals. L'avaluació psicopatològica en aquest moment permet identificar i descriure la presència de símptomes o alteracions derivades de l'esdeveniment traumàtic. Aquest tipus de valoració s'efectua de manera ajustada a les necessitats del cas i es duu a terme amb dones, infants, adolescents i homes.
- Valoració de lesions en procediments de violència sobre la dona (en funcions de **guàrdia**). Aquesta avaluació pot incloure també una aproximació preliminar a la situació psicopatològica, inclosa la descripció de possible simptomatologia posttraumàtica.
- Valoració de lesions i seqüeles psíquiques en procediments de violència sobre la dona en víctimes d'agressió sexual i víctimes d'altres formes de violències masclistes (**tràfic d'éssers humans, mutilació genital femenina i coerció sexual**). Aquestes actuacions es fan de forma programada i coordinada, si escau, amb altres professionals de l'IMLCFC.

El febrer del 2024 s'han incorporat a l'estructura de l'IMLCFC professionals de la psicologia forense i del

treball social en el context del Programa de millora de les unitats de valoració forense integral. Aquest programa té com a objectiu principal evitar la revictimització i dur a terme pericials d'alta qualitat amb un enfocament multidisciplinari, des d'una perspectiva de gènere i interseccional, i s'aplica a víctimes de violències masclistes majors de 18 anys.

Pel que fa específicament a les víctimes del tràfic d'éssers humans (sigui quina sigui la forma d'explotació), des del 2022 l'IMLCFC compta amb un grup de quatre professionals (tres forenses i una psicòloga forense) per dur a terme aquest tipus de valoracions, amb una visió global que incorpora la perspectiva dels drets humans i de gènere, d'interseccionalitat i també una perspectiva transcultural.

Pel que fa a les víctimes de mutilació genital femenina, l'IMLCFC ha protocol·litzat la intervenció amb la finalitat de fer una valoració integral de cada cas, que no es limita a la lesió física, sinó que també té en compte les seqüeles presents (o previsibles, en el cas de les nenes) sobre la salut mental i sobre la salut sexual i reproductiva.

Pel que fa a nens, nenes i adolescents (NNA) que són víctimes de violències sexuals, el personal professional de la medicina forense està inclòs en el programa Barnahus, que actualment es troba en plena implementació, per ajustar les actuacions i coordinar-les a fi d'evitar la victimització secundària dels NNA derivada de la intervenció de múltiples operadors (sanitaris, jurídics, recursos socials, etc.) durant l'abordatge, el tractament i l'acompanyament del cas.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenició	» Activitats de formació i d'investigació continuada en l'àmbit de la prevenció de les violències masclistes adreçades al personal de l'IMLCFC. Aquesta formació s'executa, principalment, a través del Centre d'Estudis i Formació Jurídica Especialitzada (CEFJE), en el context del seu propi programa formatiu, però també compta amb persones professionals de les ciències forenses per a la promoció d'activitats de formació i investigació. » Els continguts d'actualització els facilita, de manera sistemàtica, la biblioteca de l'IMLCFC
Reparació	» Abordatge dels casos amb perspectiva victimocèntrica, incorporant la perspectiva feminista i interseccional. » Intervenció amb les víctimes des de la diligència deguda a fi de reduir al màxim la victimització i, alhora, proporcionar la màxima informació sobre les conseqüències de la violència viscuda per garantir que es faci efectiu el seu dret a la reparació.

RECURSOS

Pel que fa a les disciplines científiques pròpiament, es tracta de:

- Professionals de la medicina forense (cos especial de funcionariat de l'Administració de justícia), professionals de la psicologia forense (cos de funcionariat de la Generalitat de Catalunya) i

professionals del treball social (cos de funcionariat de la Generalitat de Catalunya).

- Professionals de l'Administració de justícia responsables de la tramitació i la gestió dels procediments dins l'IMLCFC.
- Professionals de la biblioteca de l'IMLCFC (Xarxa de Biblioteques Judicials de Catalunya, Departament de Justícia, Drets i Memòria).

11.10.6. Equips tècnics del Departament de Justícia

11.10.6.1 Equip d'assessorament tècnic penal

SERVEI: ASSESSORAMENT TÈCNIC PENAL DE BARCELONA COMARQUES

Adreça: Gran Via de les Corts Catalanes, 111 - Edifici P, 5a. planta (Ciutat de la Justícia)

Telèfon: 935 548 652

Correu electrònic: atp.bcn.dj@gencat.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

L'assessorament tècnic penal dona resposta a les demandes oficials pels òrgans judicials d'aquesta jurisdicció i els facilita la presa de decisions mitjançant l'elaboració d'informes, en els quals, a banda de la informació pertinent, es fan constar valoracions, conclusions i/o propostes tècniques en relació amb els encausats, les víctimes i els testimonis implicats en un procediment penal.

Els equips d'assessorament tècnic penal (EATP), distribuïts territorialment, estan formats per professionals de la psicologia i del treball social especialitzats en l'àmbit judicial, concretament en la realització de pericials psicològiques, socials i psicosocials.

L'EATP disposa d'aquests programes d'actuació:

- **Programa d'assessorament tècnic sobre persones encausades (ATPE)**
Aporta informació sobre les circumstàncies personals, socials i psicològiques de les persones investigades per tot tipus de delictes per tal de facilitar la presa de decisions judicials, sempre a demanda dels òrgans judicials. Com a objectius específics, permet fer diferents avaluacions, com ara d'antecedents toxicològics, psicopatològics o judicials, valorar el risc de reincidència i analitzar les possibles modificacions de la responsabilitat criminal.
- **Programa d'assessorament tècnic sobre la suspensió de les penes privatives de llibertat (ATSPPL)**
Aporta informació sobre les circumstàncies personals, socials i psicològiques de les persones condemnades per sentència ferma a una pena privativa de llibertat, a fi de valorar la viabilitat de la suspensió de la pena de presó per mesures penals alternatives i assessorar sobre una aplicació ajustada de les condicions d'aquesta suspensió, sempre a demanda dels òrgans judicials.

- **Programa de suport a l'exploració judicial (SEJ)**
Adreçat a infants i adolescents, i també a víctimes i testimonis especialment vulnerables, per les seves condicions físiques o psíquiques i/o sensorials, que requereixen el suport de personal professional especialitzat per efectuar la declaració judicial. Es pretén que la gravació de l'exploració esdevingui una prova preconstituïda perquè la persona no hagi de tornar a declarar en el moment del judici oral.
- **Programa d'assessorament tècnic sobre víctimes (ATV)**
Aporta informació sobre les circumstàncies personals, socials i psicològiques de les víctimes/ testimonis de tot tipus de delictes per tal de facilitar la presa de decisions judicials, sempre a demanda dels òrgans judicials. Com a objectius específics, permet fer l'anàlisi del testimoni, l'avaluació de l'afectació psicosocial, etc.
- **Programa d'assistència a judici oral (PAJ)**
Conjunt d'actuacions, tant administratives com tècniques, que porten a terme els equips de professionals d'assessorament tècnic penal per a la ratificació i/o l'ampliació dels informes en el marc del judici oral.
- **Programa d'assessorament tècnic en l'àmbit de la violència de gènere (ATVIGE)**
Aporta informació sobre les circumstàncies personals, socials i psicològiques de la relació entre víctima i agressor en situacions de violència de gènere. Els objectius són diversos: d'una banda, i en relació amb la víctima, permet fer l'avaluació de la credibilitat del testimoni i/o de les afectacions i seqüeles psicològiques i socials. D'altra banda, i en relació amb la persona investigada, avalua el risc de reincidència i les possibles modificacions de la responsabilitat criminal. Hi ha la possibilitat que l'òrgan judicial plantegi la demanda específica de fer l'estudi psicosocial del nucli familiar i, en aquest cas, s'hauran d'explorar aquells membres que es vegin involucrats en el conflicte, sempre a demanda dels òrgans judicials.
- **Programa d'assessorament tècnic sobre les llibertats vigilades (ATLLV)**
Aporta informació sobre les circumstàncies personals, socials i/o psicològiques de les persones condemnades per sentència ferma a una pena privativa de llibertat, però que ha estat suspesa. Per tant, com que no hi ha hagut compliment de la pena de presó, cal valorar i assessorar de manera ajustada sobre la proposta de contingut de la llibertat vigilada, sempre a demanda dels òrgans judicials.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenció

- » Organització de sessions formatives i de sensibilització adreçades a professionals de l'àmbit jurídic, policial i social per millorar la seva resposta davant les violències masclistes.

Reparació

- » Les actuacions de l'EATP tenen com a objectiu principal garantir una protecció eficaç a les víctimes, assegurant que el procés penal sigui una eina de justícia i de reparació i no una font de revictimització.

RECURSOS

Persones professionals del treball social i la psicologia especialitzades en l'àmbit penal.

Personal administratiu que dona suport a la tramitació de l'expedient judicial i a l'atenció al públic.

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació/ derivació amb...

- » Coordinació amb els departaments i serveis integrants de l'estratègia Barnahus.
- » Coordinació amb l'EATAF en casos de violència masclista en què calgui fer una valoració de mesures civils amb fills i filles.
- » Coordinació amb l'Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte (OAVD).
- » Coordinació amb els serveis socials.
- » Coordinació amb els serveis de protecció a la infància.
- » Coordinació amb els centres educatius.
- » Coordinació amb els serveis de protecció a la infància.
- » Coordinació amb els centres educatius.
- » Coordinació amb la xarxa de salut mental.
- » Coordinació amb el SIE i el SIAD.
- » Coordinació amb els cossos policials.
- » Coordinació amb l'IMLCFC.

Recollida d'informació

La documentació recollida és la inclosa en els procediments judicials i l'aportada per les persones usuàries.

11.10.6.2 Equip d'assessorament tècnic en l'àmbit de la família

SERVEI: EQUIP D'ASSESSORAMENT TÈCNIC EN L'ÀMBIT DE FAMÍLIA

Adreça: Gran Via de les Corts Catalanes, 111. Edifici C planta 5a. 08014 Barcelona

Telèfon: 935 549 591

Correu electrònic: etfamilia.bcncj.dj@gencat.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

L'Equip d'Assessorament Tècnic en l'Àmbit de la Família (EATAF) és un òrgan tècnic auxiliar de l'Administració de justícia, compost per professionals de la psicologia i el treball social. La seva missió és prestar assessorament tècnic als jutjats i tribunals de la jurisdicció civil, en l'àmbit del dret de família, amb l'objectiu de facilitar-los elements per a la seva presa de decisions. L'EATAF treballa per als jutjats de primera instància de família; primera instància i instrucció; violència sobre la dona (VIDO), i per a les audiències provincials d'arreu de Catalunya, des de les seus territorials de cada demarcació provincial (Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona).

Ofereix un espai on les famílies poden reflexionar sobre les dificultats que implica una reorganització familiar després de la separació. Així mateix, ofereix espais on les famílies poden optimitzar el seu funcionament pel que fa a les relacions familiars i el règim de visites.

L'equip professional planifica la intervenció tècnica d'acord amb el tipus de conflicte que manifesta la família i les preguntes que formula la jutgessa o jutge.

L'eina principal d'aquesta intervenció és l'entrevista psicosocial en el context judicial, tot i que disposen d'altres eines que poden aplicar segons els criteris establerts en els protocols d'actuacions interns.

Totes les intervencions es regeixen pels principis d'imparcialitat, objectivitat i equitat.

Quan les jutgesses o jutges sol·liciten un informe citen les famílies, les quals decideixen assistir al servei d'acord amb la seva responsabilitat. En el cas que no compareguin, s'informa el jutjat corresponent.

L'equip professional informa les famílies de les característiques de la intervenció tècnica que es durà a terme.

La informació que s'obté d'aquesta intervenció tècnica no està subjecta al secret professional, atès que té lloc dins d'un context judicial.

Les entrevistes que es duen a terme suposen la participació dels membres de la família que formen part del procediment judicial i, a criteri tècnic, d'aquells que es considera que són significatius en la vida de la persona menor.

Després s'elabora un informe, amb caràcter facultatiu i no vinculant, que dona resposta a la demanda de la jutgessa o jutge, que és qui pren l'última decisió.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

	» Orientar les famílies sobre temes relacionats amb l'àmbit familiar en els casos de violències masclistes.
Prevenció	» Proporcionar informes tècnics en processos judicials de família que ajudin a prendre decisions que prioritzen la seguretat i el benestar de les víctimes i de les persones menors.
	» Promoure actuacions que facilitin una recuperació i la no revictimització de les violències masclistes.
Reparació	» Fer el seguiment de les mesures judicials adoptades.
	» Fer l'acompanyament emocional i psicològic a les víctimes, inclòs l'acompanyament en el procés de separació o divorci, i també en la gestió de la relació amb els fills i filles en situacions de violència masclista

RECURSOS

Professionals de l'àmbit de la psicologia i del treball social.

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació/ derivació amb...	» Coordinacions amb els serveis socials, escoles, psicòlegs infantils i altres institucions involucrades
Documentació	Es recull la informació necessària per elaborar els informes.

11.10.7. Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte. (OAVD)

SERVEI: OFICINA D'ATENCIÓ A LA VÍCTIMA DEL DELICTE DE BARCELONA COMARQUES

Adreça: Rambleta del Pare Alegre, 112 (Jutjats de Terrassa)

Telèfon: 935 105 371 - 900 121 884

Correu electrònic: oavdbc.justicia@gencat.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

Les Oficines d'Atenció a la Víctima del Delicte són un servei gratuït que ofereix atenció, suport i orientació a les víctimes i persones perjudicades per un delicte, i punt de coordinació de les ordres de protecció de les víctimes de violència domèstica i de gènere que adopten els òrgans judicials a Catalunya.

Aquestes oficines depenen de la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil del Departament de Justícia.

Les OAVD tenen com a finalitat oferir a les víctimes informació i suport perquè puguin exercir els drets que els reconeix la legislació vigent, així com una atenció integral per potenciar la recuperació personal i reduir la victimització.

ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

Les actuacions en casos de violència masclista són les que oferim a les víctimes de qualsevol delicte.

En tot cas, amb el nostre servei es pretén:

- Promoure els drets de les víctimes i potenciar l'aplicació i desenvolupament del marc normatiu.
- Fer de pont entre les víctimes i les instàncies judicials que intervenen en el procés.
- Prestar una atenció integral que eviti la revictimització, minimitzi les seqüeles i potenciï la recuperació psicosocial.

A fi de complir amb aquestes finalitats i objectius, les professionals de l'OAVD exploren la situació de la víctima i dissenyen un pla de treball individualitzat. Fonamentalment, la intervenció és de caràcter social, psicològic i jurídic.

El territori d'intervenció abasta aquestes comarques: el Vallès Occidental, el Vallès Oriental, el Maresme, el Bages, el Berguedà, el Moianès, l'Anoia i Osona.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenció

- » Les OAVD informen les víctimes dels seus drets i vies legals. Aquesta informació és essencial per empoderar les víctimes i evitar que la violència es repeteixi.
- » Establir coordinacions amb altres serveis especialitzats, com ara centres de dones, serveis socials, cossos de seguretat i serveis sanitaris, per garantir un seguiment integral de la víctima i assegurar que rebi tota la informació necessària.

Prevenió

- » En relació amb el procés de reparació de les víctimes del delictes, cal destacar que l'atenció s'ofereix independentment de si han interposat o no denúncia, de l'estat del procediment judicial, de la situació de la persona agressora i de la seva edat, sexe, etc.
- » L'atenció és integral i s'adapta a les necessitats de la persona. A partir de l'exploració, s'elabora un pla de treball i es valora si cal fer alguna coordinació o derivació a altres serveis i si es manté el seguiment del cas (sempre procurant no revictimitzar, especialment en casos de violència masclista en què la xarxa de recursos especialitzats és més àmplia). D'altra banda, s'ofereix informació de la situació penitenciària de l'agressor, en el cas que estigui en situació penada o preventiva en un centre penitenciari de Catalunya.
- » En relació amb el procés judicial, l'OAVD és la competent per valorar les mesures de protecció que són necessàries en el moment de la compareixença o del judici oral, d'acord amb el que estableix la Llei de l'estatut de la víctima del delictes.

RECURSOS

Equip de professionals especialitzades en l'atenció a la víctima dins dels àmbits social, psicològic i jurídic

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació

- » L'OAVD es coordina amb els serveis de la xarxa social i/o assistencial i recursos especialitzats, d'acord amb les necessitats de la víctima.

Acreditació

- » És un servei habilitat per acreditar la situació de víctima de violència de gènere, d'acord amb la Resolució ministerial, de 2 de desembre de 2021, de la Secretaria d'Estat d'Igualtat i contra la Violència de Gènere

11.10.8. Servei d'acompanyament a les víctimes del delictes (SAVD)

SERVEI: SERVEI D'ACOMPANYAMENT VÍCTIMES DEL DELICTE (SAVD)

Adreça: Rambleta del Pare Alegre, 112. Terrassa

Telèfon: 696 901 276

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

Servei d'acompanyament víctimes del delictes (SAVD): és un servei gratuït que ofereix atenció, suport i orientació a víctimes de violència de gènere durant la compareixença al Jutjat de Violència sobre la Dona (o els jutjats d'Instrucció Especialitzats) i a víctimes de qualsevol delictes en el moment de l'acte de judici oral.

ACCIONS PER NIVELL D'ACTUACIÓ

Atenció » Atenció, suport i orientació a les víctimes de violència de gènere durant la compareixença al Jutjat de Violència sobre la Dona.

RECURSOS

A la província de Barcelona, hi ha 2 equips: el Barcelonès i el de Barcelona Comarques.

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació » Coordinació amb l'Oficina d'Atenció a la Víctima

Recollida d'informació » Treballem amb el SIEP (Sistema d'Informació d'Execució Penal)

11.10.9. Servei Tècnic Punt de Trobada

SERVEI: PUNT DE TROBADA

Correu electrònic: stptsantcugat.igualtat@gencat.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

El Servei Tècnic de Punt de Trobada (STPT) és un servei destinat a atendre i prevenir la problemàtica que sorgeix en els processos de conflictivitat familiar i, en concret, en el compliment del règim de visites i de comunicació dels infants i adolescents amb els seus pares i mares i/o familiars. En aquest sentit, s'ha de garantir el benestar emocional i físic de l'infant i adolescent, preservant-lo de la situació de conflictivitat per la qual ha estat derivat a aquest recurs, en un espai neutral i supervisat per professionals que els acompanyin durant el règim de visites, sempre que aquest es pugui realitzar, segons criteri tècnic.

El Servei Tècnic de Punt de Trobada ha d'assegurar la protecció tant de les dones com dels infants i adolescents que hagin estat o puguin ser víctimes de violència masclista, i que han de fer aquestes visites. Aquest servei disposa d'un equip multidisciplinari integrat per persones professionals titulades en psicologia, treball social o educació social, amb formació i experiència en família, infància i adolescència, així com en l'abordatge de situacions de violència masclista.

Les intervencions que s'hi desenvolupen són:

- **Estades:** visites que es duen a terme en les instal·lacions del Punt de Trobada amb supervisió professional sense que la persona adulta ni l'infant puguin sortir fora del servei.
- **Intercanvis:** es fa el lliurament i la recollida de la persona menor sota la supervisió del professional sense que es quedi en el servei.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenció » Formació adreçada a professionals.

A través del servei es duen a terme aquestes accions:

- Reparació**
- » Facilitar la trobada d'infants i adolescents amb el progenitor o progenitors no custodis, i/o la família extensa, en un espai adequat.
 - » Oferir un espai neutral i segur per a totes les persones implicades per a l'exercici dels drets de relació i de comunicació amb els infants i adolescents.
 - » Afavorir que les visites i/o el moment de lliurar i recollir els infants i adolescents es desenvolupi en un entorn de protecció.
 - » Preservar la vinculació dels infants i adolescents amb els seus progenitors o altres familiars.
 - » Evitar i/o minimitzar la conflictivitat familiar durant les visites o els intercanvis i, en el cas que n'hi hagi, pal·liar-ne les conseqüències negatives mentre duri la situació.

RECURSOS

Els recursos de què disposa el servei els estableix el Decret 357/2011, de 21 de juny, dels serveis tècnics de punts de trobada.

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació/ derivació amb...

- » Òrgans judicials.
- » Òrgans administratius competents en matèria de protecció a la infància i l'adolescència.

Documentació

- » L'STPT informa els òrgans judicials i/o administratius de l'evolució del règim de visites mitjançant informes tècnics elaborats per l'equip professional del servei.

12. RECURSOS D'INTERVENCIÓ AMB HOMES

12.1. PLURAL

SERVEI: PLURAL. CENTRE DE MASCULINITATS

Adreça: Avinguda Marquès d'Argentera, 22 (Barcelona)

Telèfon: 933 491 610

Correu electrònic: plural@bcn.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

Plural és un equipament municipal dirigit a la població masculina que vol fer canvis cap a models relacionals més oberts, respectuosos i saludables. És un espai proper pensat per acompanyar els homes en aquells dubtes que apareixen en els diferents moments de la vida. Precisament perquè els homes també tenen gènere, reflexionar sobre els impactes que tenen en les seves vides determinades maneres de ser homes els ajudarà a millorar les seves relacions socials i personals.

El Programa d'atenció a les violències de Plural s'adreça a aquelles persones que viuen, treballen o estudien a la ciutat de Barcelona i que tenen la voluntat de canviar i millorar les seves relacions personals per evitar l'ús de qualsevol tipus de violència.

A Plural hi ha professionals de l'atenció social que ofereixen:

- Atenció psicològica individual i grupal.
- Assessorament jurídic i tècnic.
- Activitats sobre masculinitats igualitàries.
- Formacions en masculinitat i gènere.
- Recursos i eines per a la ciutadania i els professionals.

Plural facilita el seu equipament a agents socials i associacions que vulguin fomentar i promoció el treball de masculinitats a la ciutat. I ofereix atenció a les persones que exerceixen o han exercit violència en qualsevol dels àmbits que preveu la llei.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenició

El Programa d'atenció a les violències treballa per:

- » identificar i reconèixer els comportaments i les actituds violentes.

- Prevenió**
- » Assumir la responsabilitat dels actes violents i les seves conseqüències.
 - » Conèixer el procés de la violència masclista.
 - » Buscar alternatives no violentes en les relacions.
 - » Proposar activitats sobre masculinitats igualitàries.
 - » Oferir formacions en masculinitat i gènere.
 - » Facilitar recursos i eines per a la ciutadania i els professionals.
 - » Facilitar el seu equipament a agents socials i associacions que vulguin fomentar i promocionar el treball de masculinitats a la ciutat.

El Programa d'atenció a les violències treballa per:

- Reparació**
- » Assumir la responsabilitat dels actes violents i les seves conseqüències.
 - » Buscar alternatives no violentes a les relacions.
 - » Oferir atenció psicològica individual i grupal.
 - » Prestar assessorament jurídic i tècnic.

ALTRES CONSIDERACIONS

Plural ofereix espais d'atenció psicològica individual, tractaments grupals i assessorament jurídic.

12.2. CONEXUS

SERVEI: CONEXUS

Adreça: Carrer Consell de Cent, 419 (Barcelona)

Telèfon: 932 171 646

Correu electrònic: info@conexus.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

L'associació Conexus, d'atenció, formació i investigació psicosocials, està formada per psicòlegs i psicòlogues amb una àmplia trajectòria i experiència en l'atenció a persones en els àmbits familiar, social i de la salut, així com en la formació d'equips professionals i en la recerca. L'objectiu de Conexus és la millora del benestar i de la salut de les persones, especialment d'aquelles persones en situació de dificultat, crisi, violència o desigualtat.

A través de l'atenció psicosocial a dones, homes, infants i adolescents, es vol promoure la millora de les relacions afectives i familiars i uns estils de vida saludables i igualitaris, així com l'erradicació de la violència.

També ofereix formació a professionals, empreses i institucions sobre aquestes matèries i elabora recerques, tant teòriques com aplicades, per tal de millorar la intervenció i ampliar coneixements.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenició	» Formació a professionals, empreses i institucions sobre violències masclistes.» Recerques, tant teòriques com aplicades, en l'àmbit de les violències masclistes, per tal de millorar la intervenció i ampliar coneixements.» Programa Puja-Masculinitats: aquest programa pretén enfocar els seus recursos d'atenció i de formació en els nois a fi de prevenir-ne les actituds i les conductes violentes, d'abús i de discriminació cap als altres, especialment cap a noies i nenes, però també comportaments i situacions que puguin ser factors de risc, com ara trastorns i problemes de salut mental no diagnosticats, addiccions o altres problemes psicosocials.
Reparació	» Programa d'atenció a homes que exerceixen violència masclista (PAI-H): es tracta d'un espai d'intervenció psicosocial en què els homes poden reconèixer, responsabilitzar-se i aturar la violència que han exercit sobre la seva parella, exparella, fills i filles.

ALTRES CONSIDERACIONS

L'associació Conexus està formada per psicòlegs i psicòlogues amb una àmplia trajectòria i experiència en l'atenció a les persones en els àmbits familiar, social i de la salut, així com en la formació d'equips professionals i en la recerca.

12.3. FUNDACIÓ AGI

SERVEI: FUNDACIÓ ASSISTÈNCIA I GESTIÓ INTEGRAL

Adreça: C/ Pau Clarís, 138 (Barcelona)

Telèfon: 934 880 845

Correu electrònic: info@fundacioagi.org

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

Fundació benèfica i assistencial, creada a Barcelona l'any 1994, que treballa en els àmbits de la prevenció, la intervenció, la formació, la sensibilització i la investigació per a tots aquells col·lectius i persones vulnerables o en risc d'exclusió social, a partir d'un model d'atenció integral i de qualitat.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenició

- » La Fundació Assistència i Gestió Integral (AGI) duu a terme programes en l'àmbit d'escoles, instituts i comunitats per prevenir les situacions d'abús, discriminació o violència en les relacions de parella i afectives, fomentant actituds i comportaments igualitaris, així com promovent la reflexió al voltant dels comportaments masclistes i abusius vinculats als rols de gènere i als models de feminitat i masculinitat.

Programa d'atenció i reinserció per a homes (ARHOM)

Reparació

- » Les conductes agressives dels homes envers les dones i els seus infants són, en la majoria dels casos, conseqüència d'unes circumstàncies i vivències fruit d'un sistema patriarcal que no ha permès el desenvolupament harmònic de la persona, de manera que l'han conduït a reproduir uns patrons de conducta propis d'aquest model, apresos durant el procés de socialització i reforçats durant el període de creixement.
- » Conscients d'aquesta problemàtica i amb l'objectiu d'oferir una intervenció integral per a tots aquells homes que fan servir la violència física, psíquica o de qualsevol altre caire en les seves relacions de parella, la Fundació Assistència i Gestió Integral l'any 1998 va crear el programa ARHOM, que ofereix suport i intervenció terapèutica amb la finalitat de treballar el desaprendre conductes i accions violentes per aconseguir una convivència familiar o de parella basada en la igualtat, el respecte i la no-violència.

ALTRES CONSIDERACIONS

Els perfils professionals de l'equip de la Fundació AGI, majoritàriament provenen dels camps social, jurídic i econòmic.

12.4. HOMES IGUALITARIS

SERVEI: HOMES IGUALITARIS - AHIGE CATALUNYA

Adreça: C/ Providència 42 (Barcelona)

Telèfon: 640 058 961

Correu electrònic: homesigualitaris@gmail.com

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

Homes Igualitaris és una associació d'homes, vinculada a l'Associació d'Homes per la Igualtat de Gènere (AHIGE), de caire estatal. Sorgida l'any 2009, entén que la transformació de les masculinitats és una tasca que han de dur a terme principalment els homes, sempre amb l'acompanyament i l'impuls del feminisme.

Els seus objectius principals són:

- Afavorir la igualtat real i efectiva entre homes i dones en les relacions personals i socials, partint del reconeixement de la discriminació tradicional patida per les dones.
- Fomentar i defensar el canvi dels homes cap a posicions més favorables a la igualtat i de ruptura amb el model tradicional masculí.

S'adreça a homes residents a Catalunya.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

- Prevenió**
- » **Formació, sensibilització i cura**
 - Organització d'activitats de formació que tenen com a objectiu generar un coneixement i un canvi en la població a la qual s'adrecen, al voltant de determinades temàtiques relacionades amb la masculinitat.
 - Organització de campanyes de sensibilització posant el focus sobre una temàtica o problemàtica determinada.
 - Espais de cura i reflexió.

Aquests serveis serveixen perquè els homes reflexionin sobre les seves vides, sobre les repercussions que tenen els comportaments i les actituds masclistes i de quina manera aquestes poden tenir conseqüències negatives per a les altres persones (començant per les dones), per al medi o per a ells mateixos.
 - » **Recerca:** les línies de recerca en estudis de masculinitats són:
 - Masculinitats presidiàries.
 - Violències.
 - Sexualitats.
 - Envel·liment.
 - Paternitats.

12.5. PROJECTE ETHOS (EL SAFAREIG)

SERVEI: EL SAFAREIG

Adreça: C/ de les Vinyes, 11C (Cerdanyola del Vallès)

Telèfon: 935 806 151

Correu electrònic: sagareig@safareig.org

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

Entitat feminista sense ànim de lucre que treballa per una societat en la qual les dones, i tot allò que associem amb l'àmbit femení, deixin de ser objecte de segregació i violència. Ofereix serveis d'atenció, d'acció comunitària i de formació i orientació laboral per a un abordatge integral de les violències envers les dones.

ACCIONS PER NIVELL D'INTERVENCIÓ

Prevenició	» Ethos és un espai de tractament per a homes des d'una orientació no sexista; un programa pioner, fonamentat en la psicoanàlisi lacaniana, per tractar els símptomes que poden sorgir respecte de la masculinitat, la paternitat, l'autoritarisme o l'abordatge de la feminitat.» Atén, de manera individual, homes i joves de més de 15 anys que volen trobar respostes pròpies i diferents als seus impulsos, frustracions i malestars, associats sovint a les dones del seu entorn, i que els poden portar a l'exercici de la violència masclista.
Reparació	» Ethos és un espai de tractament per a homes des d'una orientació no sexista; un programa pioner, fonamentat en la psicoanàlisi lacaniana, per tractar els símptomes que poden sorgir respecte de la masculinitat, la paternitat, l'autoritarisme o l'abordatge de la feminitat.» Atén joves de més de 18 anys que han patit violència masclista reiteradament per part del pare, el padrastre o d'algun altre home.

ALTRES CONSIDERACIONS

El programa Ethos proposa també reunions de coordinació i interconsulta amb professionals de la xarxa pública dels àmbits social, educatiu i de la salut.

13. GLOSSARI DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

A

ABÚS: Mofar-se o perjudicar alguna persona que ens ha donat afecte i/o confiança. Un denominador comú de totes les formes d'abús són el poder i l'autoritat. L'abús es dona quan una persona més forta i poderosa aprofita l'avantatge que té sobre una altra persona no tan forta o poderosa. La relació d'abús implica imposició i inducció ja sigui en l'aspecte físic, en l'emocional, en el sexual o en el moral.

ABÚS EN LA PARELLA: Conjunt de lesions físiques i/o psíquiques resultants de les agressions reiterades d'una persona vers la seva parella a la qual està o ha estat unit afectivament.

ACCIÓ POSITIVA: Estratègia destinada a establir la igualtat d'oportunitats de les dones mitjançant mesures concretes i puntuals, dirigides a un grup determinat, que permetin corregir les discriminacions que són el resultat de determinades pràctiques o sistemes socials.

ADDICCIÓ: Dependència de la persona a un producte o a una conducta de la qual no pot o no és capaç d'alliberar-se encara que la perjudiqui

AGRESSIÓ: Conjunt de patrons d'activitat que poden manifestar-se amb intensitat variable,

incloent-hi des de la baralla física fins als gestos o expressions verbals. És un atac a un altre per causar danys a la víctima. Pot ser física o psíquica. Suposa emprar intencionadament la violència per fer mal a una altra persona.

AGRESSIÓ SEXUAL: Tota relació no consentida, aconseguida per violació i intimidació. : ús de la violència física i sexual exercida sobre les dones majors d'edat o menors d'edat, determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per demostrar el poder i abusar-ne. L'agressió es considera una violació si hi ha un accés corporal per via vaginal, anal o bucal o introducció de membres corporals o objectes per les mateixes.

AMENÇA: Acció de donar a entendre a algú la intenció de fer-li mal o anunciar un perill, un càstig, etc., si fa allò concret.

ANDROCENTRISME: Conjunt de valors dominants basats en una percepció centrada en normes masculines.

ANSIETAT/ANGOIXA: L'ansietat o angoixa és una emoció que apareix per fer front a una situació que la persona percep com una amenaça per a la seva

seguretat, o la dels seus, i intenta reduir les conseqüències negatives que pot produir. Es caracteritza pel desconcert, la incertesa i la por, acompanyats de símptomes com ara: palpitations, pal·lidesa, dificultat respiratòria suor, tremolors, etc.

ASSERTIVITAT: Actitud d'autoafirmació i defensa dels nostres drets personals, que inclou l'expressió dels nostres sentiments, preferències, necessitats i opinions de forma adequada; respectant, al mateix temps, les dels demés.

AUTOESTIMA: És el sentiment subjectiu del propi jo que acompanya a la valoració global que una persona fa d'ella mateixa. Implica una actitud positiva que consisteix a habitar-se a pensar, sentir i actuar de la forma més sana i satisfactòria possible, tenint en compte el moment present i el futur.

ASSETJAMENT PER RAÓ DE SEXE: Comportament no desitjat, relacionat amb el sexe d'una persona, en ocasions com l'accés al treball remunerat, la promoció en el lloc de treball, la feina o la formació, que tingui com a propòsit o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat de les dones i crear un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant o ofensiu.

ASSETJAMENT LABORAL: L'assetjament o mobbing laboral és un comportament o conducta abusiva dirigida a degradar psicològicament a la persona treballadora, minvant-li l'autoestima i la moral mitjançant una fustigació i una situació de violència psicològica continuada. Aquesta violència arriba a produir una lesió de la dignitat i de la integritat.

ASSETJAMENT SEXUAL: Qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat i en contra de la pròpia voluntat, d'índole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una dona o de crear-li un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.

ASSETJAMENT PSICOLÒGIC: Forma de violència que inclou moltes modalitats d'agressió intel·lectual i moral i que consisteix en hostilitat reiterada, que pot ser verbal o no verbal, que perjudica directament o indirecta l'estabilitat emocional de la persona que la pateix.

ATENCIÓ: Atenció: accions destinades a una persona perquè pugui superar les situacions i les conseqüències generades per l'abús en els àmbits personal, familiar i social, tot garantint-ne la seguretat i facilitant-li la informació necessària sobre els recursos i els procediments necessaris perquè pugui resoldre la situació.

ATENCIÓ A LA VÍCTIMA: Servei d'informació i orientació a persones víctimes d'un delictes. L'objectiu d'aquest servei és informar, assessorar, orientar, derivar i, si escau, dur a terme un treball de contenció i suport emocional a les persones que es consideren víctima d'un delictes, tant abans com després del procés penal.

B

BRETXA SALARIAL: Diferència entre el salari laboral mitjà dels homes i de les dones.

C

COEDUCACIÓ: És l'acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de tot l'alumnat, independentment del seu sexe potenciant així la igualtat real d'oportunitats. Proporciona tant a l'alumnat, com al professorat i a tota la comunitat educativa, estratègies que poden modificar les relacions de poder, d'abús i de limitacions estereotipades per a cada gènere, esdevenint veritables agents de transformació.

CONCILIACIÓ DE LA VIDA PERSONAL I LABORAL:

Possibilitat d'una persona de fer compatibles l'espai personal amb el familiar, el laboral i el social, i de poder desenvolupar-se en els diferents àmbits. Exemple: flexibilitat de la jornada laboral, com ara tenir la possibilitat de combinar feina a distància (teletreball) i feina presencial. Una manera de treballar que facilita una gestió del temps adaptada a les necessitats individuals.

CONFLICTE: És una situació de desacord o no concordança entre dues o més idees, actituds o comportaments, d'una persona (conflicte intern) o de diferents persones o grups.

CONTROL: Domini sobre alguna cosa o alguna persona amb intenció de modificar algun aspecte o conducta de la persona dominada.

CORRESPONSABILITAT: Consisteix en la distribució equitativa de responsabilitats domèstiques entre les persones membres de la llar.

CULPA: És una emoció normal que experimentem quan hem actuat de manera incorrecta o hem dit alguna cosa que ha fet mal a un altre. Genera remordiments i apareix el penediment pel que s'ha fet, deixat de fer o s'ha dit. Pel fet de sentir-nos culpables reconeixem que no hem actuat d'una manera correcta i busquem la reparació d'aquesta actuació. D'altra banda, també pot ser una emoció induïda utilitzada com a xantatge emocional, creant submissió i dominació de la persona en qüestió.

D

DEMANDA EXPLÍCITA: Situacions en què la persona reconeix que alguna cosa no va bé i és conscient que pateix algun tipus d'abús o, demana ajuda obertament. És una situació de violència explícita i confirmada.

DEMANDA IMPLÍCITA: Davant d'una situació determinada hi ha sospita que la persona es trobi en situació de violència, abús o vulnerabilitat, però aquesta no ho reconeix o no ho explica obertament.

DENÚNCIA: Document en què es deixa constància d'un fet sancionable, que serveix per a notificar-ho a l'autor del fet i a l'autoritat.

DEPENDÈNCIA EMOCIONAL: Dependència interpersonal o relació genuïna i, definida com a dimensió disfuncional d'un tret de personalitat, que consisteix en la necessitat extrema d'afectivitat que una persona sent envers la seva parella.

Desigualtat de tracte: manca d'igualtat en el tracte entre diversos col·lectius de manera arbitrària i sistemàtica, tot afavorint un col·lectiu per damunt dels altres.

DETECCIÓ: Posada en funcionament de diferents instruments teòrics i tècnics que permetin identificar i fer visible el problema de la violència masclista, tant si apareix de manera precoç com si es tracta d'una violència crònica. La detecció permet conèixer les situacions en les quals s'ha d'intervenir per evitar-ne el desenvolupament i la cronicitat.

DISCRIMINACIÓ: Consisteix en la infravaloració d'una persona o col·lectiu per part d'un altre col·lectiu. La discriminació no és solament el fet de diferenciar sinó de donar un tracte d'inferioritat. Pot estar motivada per factors molt diversos com per exemple l'origen ètnic, el gènere, les creences culturals i religioses, la posició social o econòmica, la salut física i mental, etc.

DOBLE PRESÈNCIA: Suma de la jornada laboral remunerada i una jornada dedicada principalment a les tasques de la llar i a la cura de persones dependents que conviu en horari i que són portades a terme, majoritàriament, en més o menys mesura, segons la classe social i el suport familiar, per les dones.

E

EMPODERAMENT: El terme prové de l'anglès "Empowerment" i la seva traducció és apoderament. Porta implícit tot un procés de capacitat cap a l'emancipació. En un primer terme, aquest

concepte va ser utilitzat per a referir-se a l'augment de la participació de les dones en els processos de presa de decisions i accés al poder, però actualment aquesta expressió també té la dimensió de la presa de consciència del poder que individualment i col·lectiu tenen les dones i que, alhora té a veure amb la recuperació de la pròpia dignitat de les dones com a persones.

ESTEREOTIPS DE GÈNERE: Expectatives compartides socialment respecte a les idees, creences i opinions sobre com han de ser i de comportar-se tant els homes com les dones, que han sobreviscut al llarg dels anys i actuen com si es tractés d'una profecia que s'autocompleix.

EQUITAT DE GÈNERE: És un principi ètic i de justícia social fonamental per a la convivència entre homes i dones. El seu objectiu és proporcionar un tracte que faciliti la igualtat d'oportunitats a totes les persones independentment del seu sexe. Es diferencia de la igualtat perquè cerca garantir les condicions d'igualtat d'oportunitats per a tothom, siguin quines siguin les diferències.

F

FEMINISME: Moviment social i polític que promou, defensa i lluita per la igualtat de drets i deures entre homes i dones amb la finalitat d'eradicar tota la discriminació social per motius de gènere. El valor que guia aquest moviment social és la igualtat entre sexes i no la superioritat d'un respecte a l'altre.

G

GÈNERE: Construcció social i cultural basada en les diferències biològiques entre els sexes que assigna diferents característiques emocionals, intel·lectuals i comportamentals a dones i homes, variables segons la societat i l'època històrica. A partir d'aquestes diferències biològiques, el gènere configura les relacions socials i de poder entre homes i dones.

H

HABILITATS SOCIALS: Conjunt de conductes observables, però també de pensaments i emocions, que ens ajuden a mantenir relacions interpersonals satisfactòries, i a procurar que els demés respectin els nostres drets i no ens impedeixin aconseguir els nostres objectius.

I

IGUALTAT DE GÈNERE: Condició de ser iguals homes i dones en les possibilitats de desenvolupament personal i en la capacitat de prendre decisions, per la qual cosa els diferents comportaments, aspiracions i necessitats de dones i d'homes són igualment considerats, valorats i afavorits.

INDEFENSIÓ: Situació o estat de la persona que no té defensa, ajuda o protecció que necessita.

INDEFENSIÓ APRESA: Es dona quan una persona és exposada a una situació aversiva incontrolable,

a perills físics i no s'adverteix o ajuda a evitar-los. Provoca una sensació d'absència de control sobre les conseqüències de la pròpia conducta, derivada d'una experiència continuada de fracàs i afecta l'autoconcepte i l'autoestima.

INTEL·LIGÈNCIA EMOCIONAL: Habilitat per comprendre i abordar les pròpies emocions i les de qui ens rodeja, de la forma més convenient i satisfactòria. Es basa en la capacitat per comunicar-nos eficaçment amb nosaltres mateixos i amb els altres.

IRA: És una emoció primària negativa que es desencadena davant de situacions que són valorades com a injustes o que atempten contra els valors morals i la llibertat personal; situacions que exerceixen un control extern o coacció sobre el nostre comportament, persones que ens afecten amb abusos verbals o físics, i situacions en les quals considerem que es produeixen tractaments injustos i el bloqueig de metes.

M

MASCLISME: Actitud de prepotència dels homes respecte a les dones. Es tracta d'un conjunt de pràctiques i comportaments que resulten ofensius contra el gènere femení. Conjunt d'actituds i comportaments que atribueixen superioritat a l'home i que rebaixen la dignitat de les dones per raó de sexe i sense cap altra justificació.

MATRIMONIS FORÇATS: Aquell que es produeix sense el consentiment vàlid de com a mínim un dels contraents per la intervenció de terceres persones de l'entorn familiar (sovint els progenitors), que s'atorguen la facultat de decisió i pressionen perquè aquesta pràctica es produeixi.

MUTILACIÓ GENITAL FEMENINA: Compren tots els procediments que, de forma intencional i per motius no mèdics, alteren o lesionen els òrgans genitals femenins.

Mutilació genital femenina o risc de patir-la: inclou qualsevol procediment que impliqui una eliminació total o parcial dels genitals femenins o en produeixi lesions, encara que hi hagi consentiment exprés o tàcit de la dona.

MICRO MASCLISME: Tot comportament interpersonal, comentaris verbals i actituds exercides tant per homes com per dones que contribueixen a la dominació i violència contra les dones en la vida quotidiana. Pràctiques subtils que reflecteixen i fomenten la desigualtat entre homes i dones i que són legitimades generalment per l'entorn social.

N

NOVES MASCULINITATS ALTERNATIVES: Les noves masculinitats o masculinitats alternatives són totes aquelles que es mostren diferent del model de masculinitat tradicional hegemònica a les societats androcèntriques i patriarcales.

P

PACTE SOCIAL ENTRE HOMES I DONES: Proposta que reivindica un nou contracte social entre dones i homes que comporti un repartiment i una participació igualitària en el treball productiu, el treball reproductiu i el poder social.

PATRIARCAT: Forma d'organització política, econòmica, religiosa i social basada en la idea d'autoritat i lideratge de l'home, en la qual hi ha predomini dels homes sobre les dones, del marit sobre la muller, del pare sobre la mare i els fills i filles, i de la línia de descendència paterna sobre la materna.

PERSPECTIVA DE GÈNERE: Intenta aconseguir la igualtat d'oportunitats real i efectiva entre dones i homes en la societat, prenent en consideració de manera sistemàtica les diferències entre homes i dones en qualsevol activitat o àmbit, qüestionant el valor i els rols socialment atribuïts a cada sexe. Analitza sistemàticament les estructures i mecanismes que contribueixen a perpetuar aquestes relacions de desigualtat entre dones i homes per tal d'introduir canvis cap a una major equitat.

PLA D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES: conjunt d'estratègies destinades a assolir la igualtat real entre dones i homes, eliminant els estereotips, les actituds i els obstacles en qualsevol àmbit.

POLÍTIQUES DE GÈNERE: Busquen reconstruir els imaginaris col·lectius i individuals sobre la realitat, i contribuir a generar els canvis necessaris entre la població que permetin aconseguir una igualtat real

i efectiva entre dones i homes, en tots els àmbits de la seva vida.

POR: És una emoció primària negativa que s'activa per la percepció d'un perill present e imminent. És un senyal emocional d'advertència que s'aproxima a un dany físic o psicològic. La por també implica inseguretat respecte a la pròpia capacitat per suportar o abordar una situació d'amenaça. La intensitat de la resposta emocional de por depèn de la incertesa sobre els resultats. La por és una de les emocions més intenses i desagradables. Genera aprensió, desassossec i malestar. La seva característica principal és la sensació de tensió nerviosa, de preocupació i recel per la pròpia seguretat o per la salut seguit de la sensació de pèrdua de control. Genera tendència a l'acció comportamental evitativa.

PRECARIETAT ECONÒMICA: Consisteix en la situació de carestia de rendes econòmiques o de riquesa en general, pròpia d'un grup de convivència per satisfer les necessitats personals i les requerides per a una integració socialment acceptable.

PREVENCIÓ: Conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència del fenomen de la violència masclista mitjançant la reducció dels factors de risc i impedir-ne així la normalització, i les encaminades a sensibilitzar la ciutadania, especialment les dones, en el sentit que cap forma de violència no és justificable ni tolerable.

PROMOCIÓ A LA NO VIOLÈNCIA DE GÈNERE: Accions educatives per a la promoció de la igualtat i la prevenció de la violència de gènere. Promou l'adquisició de coneixements i el desenvolupament d'actituds i conductes envers igualtat de tracte

i d'oportunitats entre ambdós sexes, així com la conscienciació i el desenvolupament d'una actitud analítica enfront de la violència de gènere.

R

RÀBIA: La ràbia és un estat emocional primari que varia en intensitat i qualitat des de lleu passant per la irritació i l'enuig, arribant fins a la còlera i la ira. Aquesta resposta energitza i modifica al nostre organisme mobilitzant els propis recursos segons la situació ambiental en què hàgim de respondre. Instintivament, la ràbia es dona davant d'estímuls que l'organisme interpreta com una amenaça per a la supervivència psíquica o física, o per salvar obstacles que dificulten la satisfacció d'una necessitat.

RECUPERACIÓ: Etapa del cicle personal i social d'una dona que ha viscut situacions de violència, en què es produeix el restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda. Reparació: mesures preses pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència masclista (jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives, etc.) que contribueixen al restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda.

RESILIÈNCIA: Capacitat que té una persona o un grup per recuperar-se enfront de les adversitats per seguir projectant el futur.

RESPONSABILITAT: Capacitat de respondre d'alguna cosa, de garantir l'acompliment d'una tasca, el compliment d'un deure, de donar-ne raó, etc.

ROL DE GÈNERE: El model de comportament, normes, funcions, expectatives i espais socials que, en una societat determinada, s'assigna a les persones de manera diferenciada segons siguin homes o dones.

S

SENSIBILITZACIÓ: El conjunt d'accions pedagògiques i comunicatives que tenen per objectiu generar canvis i modificacions a l'imaginari social que permetin avançar cap a l'eradicació de la violència masclista.

SEXE: Conjunt de característiques biològiques, especialment de tipus genètic, orgànic i hormonal, sobre la base de les quals s'estableix la distinció entre homes i dones.

SEXISME: Una conducta sexista consisteix a valorar les persones segons el seu sexe. Es fonamenta en una cultura que diferencia els sexes i els jerarquitzava, discriminant negativament les nenes i les dones. Les conductes sexistes són difícils de detectar perquè encara ara estan molt arrelades en la societat i es donen "de manera natural" en la vida quotidiana. Evidenciar-les i treballar per eradicar-les no és fàcil. El primer pas en aquesta tasca és la identificació. Es pot donar sexisme a nivell individual o com a pràctica social, sexisme encobert, que es posa de manifest amb la sobreprotecció, o sexisme hostil i violent, el més fàcilment identificable.

T

TOLERAR: Actitud respectuosa cap a les opinions, sentiments o els actes d'altres persones encara que no coincideixin amb els propis.

TOLERÀNCIA ZERO: Rebuig absolut a qualsevol manifestació de violència vers les dones.

TRAUMA: És el resultat de l'exposició a un esdeveniment estressant inevitable, que sobrepassa els mecanismes d'afrontament de la persona. Quan això ocorre, les persones se senten massa sobrepassades per les seves emocions, de tal manera que els records no poden transformar-se en experiències narratives neutres i el procés d'assimilació resulta més llarg i costós, arribant a interferir en la vida de la persona qui ho pateix.

TRANSVERSALITZACIÓ DE GÈNERE: Estratègia a llarg termini que incorpora la perspectiva de gènere i la igualtat d'oportunitats de les dones en totes les polítiques i actuacions d'un govern. La transversalització de gènere implica incorporar la perspectiva de gènere en totes les polítiques i les actuacions per tenir en compte les necessitats i els interessos tant de les dones com dels homes.

V

VÍCTIMA: Tota aquella persona que individual o col·lectivament hagi patit algun dany, incloent-hi lesions físiques o mentals, patiment emocional, pèrdua financera o un detriment substancial de drets fonamentals a conseqüència d'accions u omissions

que no constitueixin una violació del dret penal nacional, però que no violin normes internacionalment reconegudes referents als drets humans.

VICTIMITZACIÓ: Procés d'utilització de la violència física i/o psicològica en un individu per causar dolor o lesions.

VICTIMITZACIÓ PRIMÀRIA: Procés pel qual una persona pateix de manera directa o indirecta, danys físics, econòmics, psicològics o socials derivats d'un fet delictiu o esdeveniment traumàtic.

VICTIMITZACIÓ SECUNDÀRIA: Inadequada atenció que rep la víctima per part del sistema penal, i institucions de la salut, degut a les repetides situacions per les quals ha de passar després d'haver estat afectada per maltractament i que la perjudiquen psicològicament i emocionalment de manera més profunda i traumàtica.

VIOLÈNCIA: Acte d'abús d'una persona cap a una altra. Tot acte que comporta un atemptat per a la vida, la integritat física i psíquica o la llibertat d'una persona, o que compromet greument el desenvolupament de la seva personalitat.

VIOLÈNCIA MASCLISTA: Violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

VIOLÈNCIA FÍSICA: Comprèn qualsevol acte o omisió de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany.

VIOLÈNCIA SEXUAL: Comprèn qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones, inclosa l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de violència, intimidació, prevalença o manipulació emocional, de relacions sexuals, amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.

VIOLÈNCIA ECONÒMICA: Consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i, si escau, de les seves filles o fills, i la limitació en la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella.

VIOLÈNCIA DOMÈSTICA: És aquella que fa referència als actes de maltractament físic, psíquic, sexual i/o d'altres tractes vexatoris que es realitzen per part d'una determinada persona sobre un o més membres del seu nucli familiar i/o de convivència. El concepte de violència domèstica està determinat pel lloc on succeeixen els fets delictius, en el si de la família o espai domèstic com és la llar.

VIOLÈNCIA SIMBÒLICA: Mecanismes d'imposició i de manteniment de poder que operen i emanen de les estructures i les disposicions socials asimètriques i que es manifesten a través dels actes de simbolització per a ser reconeguts com a tals mecanismes. Aquesta violència és inseparable de la idea de poder simbòlic.

VIOLÈNCIA PSICOLÒGICA I VERBAL: Comprèn tota conducta o omisió intencional que produeixi en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaces, humiliacions, vexacions, exigència, obediència o submissió coerció verbal, insults, aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat.

14. GLOSSARI D'ACRÒNIMS

ABS: Àrea Bàsica de Salut.

AHIGE: Associació d'homes per la igualtat de gènere.

AHROM: Programa d'Atenció i reinserció per a homes.

ASSIR: Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva.

ATEMPRO: Servei Telefònic d'atenció i protecció per a les víctimes de VM.

CAP: Centre d'Atenció Primària.

CAS: Centre d'atenció i seguiment de drogodependències.

CDIAP-DAPSI: Centre de desenvolupament infantil i d'atenció precoç.

CUAP: Centre d'Urgències d'Atenció Primària.

CSMA: Centre de Salut Mental d'Adults.

CSMIJ: Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil.

DGPPIA: Direcció General de Prevenció i Protecció a la Infància i Adolescència.

EAIA: Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència.

EAP: Equip d'Assessorament i Orientació Psicopedagògica.

EATAF: Equip d'assessorament tècnic de família.

EATP: Equip d'assessorament tècnic penal.

EVAMI: Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència.

GAV: Grup d'atenció a les víctimes (Mossos d'Esquadra).

HUMT: Hospital Universitari Mútua de Terrassa.

ICA: Il·lustre Col·legi de l'Advocacia.

IMLCFC: Institut de medicina legal i ciències forenses de Catalunya.

ME: Mossos d'Esquadra.

OAVD: Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte

PL: Policia Local.

REBEC: Referent de Benestar Emocional i Salut Comunitària.

RGPD: Reglament General de Protecció de Dades.

RVD-BCN: Risc de Violència contra la dona.

SAI: Servei d'atenció integral LGTBI+.

SEPE: Servei Públic d'Ocupació Estatal.

SS: Serveis Socials.

SEM: Servei d'emergències mèdiques.

SIAD: Servei d'Informació i Atenció a les dones.

SIC: Servei d'intervenció en crisis.

SIE: Servei d'intervenció especialitzada.

SOC: Servei públic d'Ocupació de Catalunya.

SOJ: Servei d'Orientació Jurídica.

SOM: Servei d'Ocupació municipal.

STPT: Servei tècnic de Punt de Trobada.

UDEPMI: Unitat de Detecció i Prevenció del Maltractament Infantil.

UVFI: Unitat de Valoració Forense Integral.

USAV: Unitat de suport a l'alumnat en situació de violència.

VIDO: Jutjat de violència contra la dona.

15. ANNEXES

15.1. PROTECCIÓ DE DADES

L'actuació dels serveis públics en l'àmbit de la violència masclista s'emmarca, principalment, dins del context normatiu següent:

La Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, disposa en l'article 11.1 que «totes les persones professionals, especialment les professionals de la salut, dels serveis socials i de l'educació, han d'intervenir obligatòriament quan tinguin coneixement d'una situació de risc o d'una evidència fonamentada de violència masclista, d'acord amb els protocols específics i en coordinació amb els serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral».

L'article 78 de la mateixa llei regula que «les administracions públiques competents s'han de cedir mútuament les dades de caràcter personal necessàries, amb la finalitat de gestionar adequadament els serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral i les prestacions econòmiques previstes per aquesta llei, i també d'altres que s'estableixin per llei i que estiguin relacionades amb la violència masclista».

També l'article 85, que regula els protocols per a una intervenció coordinada contra la violència masclista, i concretament el punt 2.b, recull l'obligació d'establir els mecanismes de coordinació i cooperació que permetin una transmissió d'informació continuada i fluida entre els organismes implicats.

S'observa que un dels principis d'actuació en matèria de violència masclista és la coordinació entre els diversos sistemes de benestar social de les administracions públiques –que inclouen serveis socials, educació, salut, serveis policials, justícia, treball i habitatge–, amb la finalitat d'establir programes d'actuació conjunts.

En relació amb el tractament de dades personals que es dugui a terme en el context del protocol marc i dels circuits territorials, cal que s'emmarqui en el que disposa el Reglament (UE) del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades, i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades, d'ara endavant RGPD). Aquesta norma modifica alguns aspectes del règim actual i conté noves obligacions que cada organització ha d'analitzar i aplicar tenint en compte les seves pròpies circumstàncies. L'adaptació de l'ordenament jurídic espanyol a l'RGPD s'ha dut a terme mitjançant la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

Cal tenir en compte que el protocol marc i els circuits territorials es refereixen a diferents serveis de les administracions públiques –serveis socials, cossos policials, salut, educació i altres– que tenen atribuïdes per la normativa sectorial aplicable unes competències i capacitats d'actuació, i serà en funció d'aquestes –i no d'altres– que es podran tractar determinades dades personals de dones en situació de violència masclista o de terceres persones que hi estan relacionades.

En qualsevol cas, cada servei ha de portar un registre de les activitats de tractament efectuades sota la seva responsabilitat i determinar les categories de destinataris als quals es comunicaran les dades personals en el marc de les actuacions que preveu el protocol marc.

Comunicació de dades

La comunicació de dades, que recull l'article 78 de la Llei 5/2008, de 24 d'abril, quant a la part que intervé i que està implicada en la prestació de serveis a les dones en situació de violència masclista, ha de servir per complir les seves competències i les funcions determinades per la normativa sectorial corresponent, com a premissa per analitzar la resta de variables. Aquest precepte preveu l'habilitació legal necessària per a la cessió de dades sense requerir el consentiment de la persona titular només si es justifica que és per a la «gestió adequada» dels serveis de la xarxa; és a dir, sempre que el cedent i el cessionari estiguin habilitats per tractar aquella informació personal i necessitin tractar-la ateses les funcions que duen a terme. A més, l'article 78 especifica que les dades que se cedeixen hauran de ser només les «necessàries» en cada cas.

El model de comunicació de dades per als circuits territorials requereix la definició dels criteris que han de regir la cessió que esmenta l'article 78 de la Llei 5/2008:

-
- Agents (persones físiques i jurídiques) que intervenen en la comunicació de dades en els circuits.
-
- Persones destinatàries d'aquestes dades.
-
- Finalitats i funcions d'aquestes comunicacions de dades.
-
- Dades concretes que es comunicaran.
-
- En relació amb les persones que en el seu exercici professional obtenen dades que han de ser sotmeses al secret professional, d'acord amb els respectius codis deontològics, l'RGPD autoritza el tractament de dades si és necessari per a la gestió dels sistemes i serveis d'assistència sanitària i social.
-
- Tal com indiquen la Llei 5/2008 i aquest document, cal entendre que la pràctica professional que s'empra

en abordar la violència masclista se situa en el marc d'una perspectiva de gènere i d'empoderament. Això implica reconèixer que la dona, com a persona adulta de ple dret, és la propietària de la seva informació i que, per tant, sempre que sigui possible, s'ha de vetllar perquè sigui ella la persona que controlï la informació relativa al seu cas i la transmeti als serveis

-
- La taula de cessió de dades que configura els criteris per comunicar les dades dins de la mateixa xarxa està pensada per identificar les dades que es poden cedir en funció de la finalitat de la comunicació, els agents i les persones destinatàries, i es recomana, sempre que sigui possible, comunicar a les dones la decisió de la cessió de dades abans de fer-ho.
-
- És necessari identificar les comunicacions segons la seva finalitat:
-
- Informar: transmetre uns coneixements, una determinada situació.
-
- Derivar: establir el contacte entre un servei i un altre, amb traspàs d'informació o no.
-
- Coordinar: crear un determinat saber o coneixement compartit sobre el cas o la situació.
-
- Per poder fer una bona gestió i un bon ús de la taula explicativa de cessió de dades, s'aconsella que la persona professional es pregunti en primer lloc: «Amb quina finalitat sol·licito/comunico les dades?» I, a partir d'aquí, cercar-la en els quadres.
-
- Cal que els canals que s'utilitzin per comunicar les dades (en qualsevol dels mitjans) siguin segurs i compleixin tots els requeriments exigits per l'RGPD. Així mateix, s'ha d'assegurar que la persona destinatària és la correcta i l'única, així com comprovar que és qui diu ser.
-
- S'ha d'actuar d'acord amb els protocols establerts, siguin municipals, comarcals o territorials, com també amb els propis de cada departament, servei o organisme.
-
- El procediment per comunicar o demanar dades a la xarxa ha de seguir aquests quatre passos:
 1. Cal seguir el Fluxograma de recomanacions (vegeu-ne la figura 1). Cal assegurar-se que s'hagin esgotat totes les possibilitats perquè sigui la dona la que cedeixi les dades i, sobretot, que els canals, les mediacions necessàries, etc., siguin segurs i adequats
 2. S'ha de consultar la taula d'agents i destinataris. Cal trobar els dos serveis –tant el cedent de les dades com el receptor–, que hauran de ser de dos àmbits diferents.
 3. Cal tenir clar amb quina finalitat i amb quina funció se cediran les dades, ja que, depenent d'aquestes, en podem cedir unes o altres. Cal, doncs, seguir el Fluxograma de cessió de dades

(vegeu-ne la figura 2) i determinar la finalitat i la funció amb què es farà la cessió i en quin espai es durà a terme (entre dos serveis o en comissió).

4. Tot seguit se n'obindrà un codi, que ens remetrà a les Taules de dades a cedir, on s'indiquen les dades que són necessàries i pertinents per a aquell cas concret.

Els agents emissors i receptors responsables de la cessió de dades pertanyen als recursos i serveis públics, tant de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral (que defineix l'art. 54 de la Llei 5/2008) com d'altres recursos implicats en la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació de les diferents administracions públiques. Les persones que faciliten o reben les dades han de ser sempre les referents de cada cas i han d'estar degudament identificades. Aquestes persones treballen en recursos que pertanyen a diferents serveis de diversos àmbits funcionals. Els recursos concrets s'han de recollir en els diversos protocols territorials. Els serveis són:

- Serveis específics d'atenció a les dones.
- Serveis de l'àmbit social.
- Serveis sanitaris.
- Serveis de seguretat.
- Serveis d'execució penal.
- Serveis judicials.
- Serveis de l'àmbit educatiu.
- Serveis ocupacionals.
-

Un cop identificades les recomanacions i els agents emissors i destinataris, cal tenir molt clar amb quina finalitat i funció se cediran les dades (ja que en funció d'aquests criteris se'n podran cedir unes o altres) i en quin espai (entre dos serveis o en comissió). Cal, doncs, seguir el Fluxograma de cessió de dades i determinar-ho.

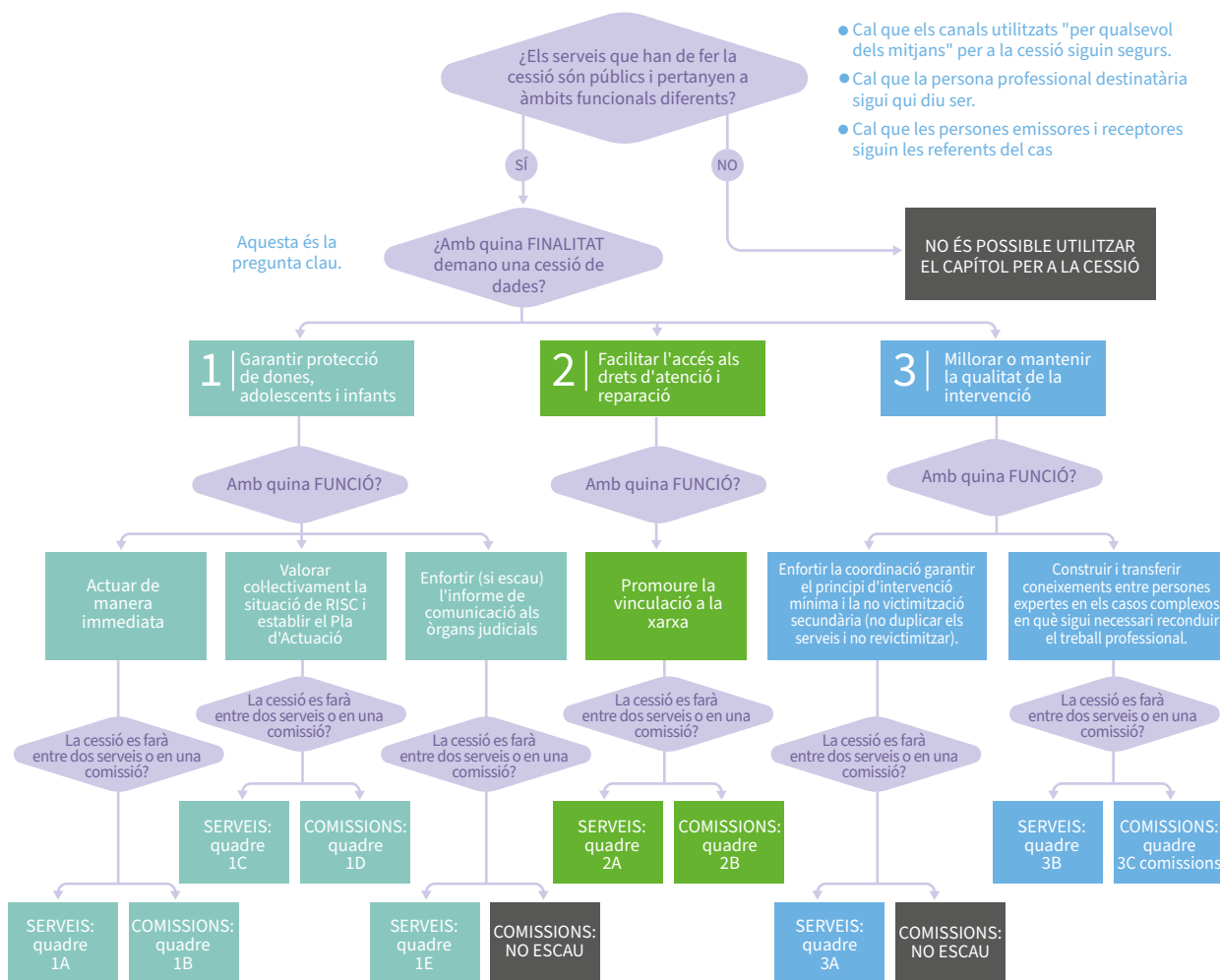
Al final s'obté un codi que ens remet als quadres de dades que cal cedir, on es concreten quines són les dades necessàries i pertinents per a aquell cas.

Figura 2

ENTRE DOS SERVEIS O RECURSOS D'ÀMBITS FUNCIONALS DIFERENTS		EN LES COMISSIONS DE TREBALL DE CASOS O ENTRE TOTES LES PERSONES PARTICIPANTS	
Dades a cedir vinculades a la finalitat “Garantir la protecció de dones, adolescents i infants”			
1A	Les que calguin per garantir la integritat de les dones i les seves filles i fills.* La comunicació es farà com a mínim als cossos i forces de segur etat i a l'òrgan judicial. Es recomana: nom i cognoms, adreça, telèfon, valoració de la urgència, demanda de la dona, valoració de risc, intervenció feta, derivació, si s'ha interposat denúncia i si hi ha ordre de protecció.	1B	Les que calguin per garantir la integritat de les dones i les seves filles i fills. Es recomana: nom i cognoms, adreça, telèfon, valoració de la urgència, demanda de la dona, valoració del risc, intervenció feta, derivació, si s'ha interposat denúncia i si hi ha ordre de protecció.
1C	Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o infant. Nom i cognoms del presumpte maltractador. La valoració global del risc. Assistència o vinculació al recurs. Només la valoració d'aquells indicadors de risc que siguin rellevants per al cas tractat	1D	Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o infant. Nom i cognoms del presumpte maltractador. La valoració global del risc. Assistència o vinculació al recurs. Només la valoració d'aquells indicadors de risc que siguin rellevants per al cas tractat
1E	Dades contingudes en el model d'informe de comunicació a Fiscalia del mateix centre/servei/protocol. En cas que no n'hi hagi, es proposen unes dades mínimes S'ha d'informar la dona, l'adolescent o l'infant de la comunicació als òrgans judicials.		No s'escau.
Dades a cedir vinculades a la finalitat “Facilitar l'accés als drets d'atenció i reparació”			
2A	Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o infant. Telèfon de contacte Motiu de la derivació Intervenció feta Si ha arribat al recurs o no.	2B	Nom i cognoms de la dona, adolescent o infant. Si ha arribat el recurs o no.
Dades a cedir vinculades a la finalitat “Millorar o mantenir la qualitat de la intervenció”			
3A	Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o nen/a. Telèfon de contacte. Filles/fills a càrrec. Demanda. Motiu de derivació. Intervenció feta. Professional/s de referència del servei derivador. Si caldrà fer un seguiment o coordinacions posteriors.		No s'escau.
3A	Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o infant. Intervenció feta per cada un dels serveis.	3B	Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o infant. Intervenció feta per cada un dels serveis.

Finalitats i funcions per la cessió de dades

FLUXOGRAMA DE CESSIÓ DE DADES

15.2. VALORACIÓ DEL RISC RVD- BCN

El RVD-BCN és l'eina que ajuda els i les professionals que atenen dones que viuen situacions de violència de gènere a valorar el risc que a curt termini es produeixin actes violents greus per part de la seva parella o exparella.

Perquè es necessita un instrument de valoració del risc que:

- Sigui compartit entre els diferents serveis que intervenen en un cas determinat, de manera que a igual informació igual valoració.
- Elimini la subjectivitat professional per valorar el risc, però al mateix temps permeti adequar aquesta valoració a la singularitat de determinats casos.
- La reavaluació sigui una de les seves característiques definitòries.
- Incorpori factors de vulnerabilitat i de percepció de la dona.
- Incorpori la funció d'alerta davant circumstàncies previsible que poden augmentar el nivell de risc en el futur.

1. Objectiu

Proporcionar als i les professionals que atenen dones que viuen situacions de violència masclista una eina que els ajudi a valorar el risc que a curt termini es produeixin actes violents greus per part de la seva parella o exparella.

2. Característiques

- Incorpora factors de risc contrastats i vàlids per valorar la probabilitat i immediatesa del risc que es produeixin actes violents.
- Té un caràcter indicatiu i no pas probatori. Ajuda el o la professional a valorar el risc que es produeixin actes violents.

3. Funcions

- Valorar el risc.
- Registrar quina actuació es du a terme en funció de la valoració del risc actual existent.
- Alertar sobre possibles circumstàncies previsible que poden augmentar el nivell de risc en el futur.

4. Quan cal utilitzar l'RVD-BCN

- Quan el o la professional té coneixement que la dona viu una situació de violència o ella mateixa ho expressa.

- Sempre que es modifiquin les circumstàncies de la situació en què es troba la dona i que puguin fer variar el risc de violència.
- Preventivament cada 3 mesos.

5. Quan no cal utilitzar l'RVD-BCN

- Quan ja hi ha una valoració actual del risc i no disposem d'informació addicional.
(Per exemple: la dona té protecció policial les 24 hores per mandat judicial; quan ja hi ha un altre servei que ha aplicat el protocol en l'últim mes i les circumstàncies no han canviat des d'aleshores, etc.).
- L'agressor es troba ingressat a presó sense permisos, llevat que:
 - Hi hagi la possibilitat que pugui induir l'agressió a través de tercers (família o d'altres).
 - Estigui prevista la sortida de la presó (permisos o sortida definitiva) i calgui activar la funció d'alerta de l'RVD-BCN.

6. Estructura

6.1 Valoració del risc

- **Llista de factors de risc:** s'han seleccionat un total de 16 factors de risc amb tres opcions de resposta ("sí", "no" i "es desconeix"). Estan agrupats en cinc categories:
 1. Història de conducta violenta del presumpte maltractador.
 2. Amenaces i/o abusos greus contra la dona.
 3. Circumstàncies agreujants.
 4. Factors de vulnerabilitat de la dona.
 5. Percepció de la situació de risc per part de la dona.

La suma de respostes afirmatives indica un nivell de risc segons els intervals definits a l'RVD-BCN:

1. Risc baix (d'1 a 7 punts).
 2. Risc mitjà (8 o 9 punts).
 3. Alt risc (de 10 a 16 punts).
- **Quantitat de factors de risc sobre els quals es disposa d'informació:** aquest protocol és útil si es disposa d'informació de 7 factors de risc o més. En el cas contrari es recomana no fer valoracions definitives fins a completar el nombre mínim de factors de risc esmentats.
 - **Presència d'altres factors de risc clau** per valorar el risc que el o la professional troba a faltar a la llista anterior: hi ha factors de risc que, tot i ser importants, es donen solament en alguns casos,

motiu pel qual s'ha desestimat incorporar-los a la llista, però sí que cal tenir-los en compte a l'hora de fer la valoració final del risc existent. Per exemple:

- Està embarassada en el moment de fer aquesta valoració.
- Hi ha indicis que la parella o exparella té intenció de matar-la.

6.2 Descripció de l'actuació realitzada en funció del risc

Breu descripció de la intervenció duta a terme directament vinculada a la valoració del risc.

6.3 Circumstàncies previsible que poden augmentar el nivell de risc en el futur (alerta)

Per exemple: l'agressor surt de la presó (per permisos o sortida definitiva), l'agressor torna del país d'origen o d'altres destinacions, etc.

7. Metodologia

- Ha d'emplenar el formulari el o la professional que està atenent la dona.
- Ho ha de fer a partir de la informació que li proporciona la mateixa dona i, si hi té accés, també a partir de la informació que li proporcionen altres serveis i la documentació disponible (sentències judicials, etc.).
- Les preguntes no s'han de formular com si es tractés de l'administració d'un qüestionari. Sovint la dona proporciona informació útil de manera espontània, o bé és el o la professional qui pregunta a la dona d'una manera flexible i en el moment oportú en el context d'una entrevista, o, segons el tipus de servei que es tracti i com es trobi la dona, en el decurs de diferents entrevistes.
- No està dissenyat com un qüestionari que la dona pugui emplenar directament.

CIRCUIT BARCELONA
CONTRA LA VIOLÈNCIA
VERS LES DONES

RVD-BCN

Protocol de valoració del risc de violència de parella contra la dona

Núm. d'expedient / Núm. d'història: _____ Data de la valoració: ____ / ____ / ____

Nom i cognoms de la dona: _____

DNI / NIE / Passaport: _____

Data de naixement: ____ / ____ / ____

Història de conducta violenta de la parella o exparella

	SÍ	NO	ES DESCONeix
1 Agressions o violència física i/o sexual en els últims 18 mesos cap a la dona o cap a parelles anteriors.	☐	☐	☐
2 Agressions o violència vers terceres persones siguin familiars (fills/filles o d'altres) o no.	☐	☐	☐
3 Agressions a la dona quan estava embarassada.	☐	☐	☐
4 Antecedents policials/judicials de violència vers la parella/exparella (parella actual o altres parelles en episodis anteriors).	☐	☐	☐
5 L'agressor ha trencat mesures judicials de protecció de la dona.	☐	☐	☐

Amenaces i/o abusos greus contra la dona

	SÍ	NO	ES DESCONeix
6 La dona ha rebut amenaces greus i creïbles, i/o amb ús d'armes respecte la seva integritat física.	☐	☐	☐
7 La dona ha patit un abús emocional i verbal greu en els últims 6 mesos.	☐	☐	☐

Circumstàncies agreujants

	SÍ	NO	ES DESCONeix
8 La dona comunica al presumpte agressor la voluntat de separar-se o fa menys de sis mesos que s'ha produït la separació.	☐	☐	☐
9 Increment en els últims sis mesos en la freqüència o gravetat dels episodis de violència.	☐	☐	☐
10 El presumpte agressor abusa de drogues i/o alcohol.	☐	☐	☐
11 Diagnòstic o història de trastorn mental sever del presumpte agressor.	☐	☐	☐
12 Tinença o fàcil accés a armes per part del presumpte agressor.	☐	☐	☐
13 Intents o idees de suïcidi per part del presumpte agressor.	☐	☐	☐
14 Control extrem dels actes de la dona per gelosia o similar.	☐	☐	☐

Factors de vulnerabilitat de la dona

	SÍ	NO	ES DESCONeix
15 Aïllament social i/o manca de recursos personals de la dona, i/o la dona justifica la violència exercida del presumpte agressor, i/o presència de fills/filles menors i/o dependents de la dona.	☐	☐	☐

Percepció de la situació de risc per part de la dona

	SÍ	NO	ES DESCONeix
16 La dona creu que el presumpte agressor és capaç de matar-la personalment o a través de terceres persones.	☐	☐	☐

SUMA DE RESPOTES AFIRMATIVES / VALORACIÓ DEL RISC		TOTAL ES DESCONeix	
RISC BAIX (d'1 a 7 respostes afirmatives)			
RISC MITJÀ (de 8 a 9 respostes afirmatives)			
RISC ALT (de 10 a 16 respostes afirmatives)			

L'RVD-BCN és útil si es disposa d'informació de 7 o més factors de risc. En cas contrari es recomana no fer valoracions definitives fins a completar el nombre mínim de factors de risc esmentats.

En qualsevol explotació de l'obra autoritzada per la licència es farà constar l'autoria.

Altres factors clau per valorar el risc que viu aquesta dona i que es troben a faltar a la llista anterior (enumerar però no puntuar)

Està embarassada en el moment de fer aquesta valoració.

☐

Hi ha indicis que la parella o exparella té intenció de matar-la.

☐

Altres (especificar-los):

☐☐☐

VALORACIÓ DEL RISC PER PART DEL O DE LA PROFESSIONAL

La valoració del risc per part del o de la professional es fa a partir dels apartats anteriors (puntuació obtinguda, quantitat de factors de risc sense informació i presència d'altres factors de risc importants per aquesta valoració).

RISC BAIX

☐

RISC MITJÀ

☐

RISC ALT

☐

Observacions d'interès

ACTUACIÓ EN FUNCIÓ DE LA VALORACIÓ DEL RISC ACTUALMENT EXISTENT

CIRCUMSTÀNCIES PREVISIBLES QUE PODEN AUGMENTAR EL NIVELL DE RISC EN EL FUTUR (ALERTA)

(Per exemple: l'agressor surt de la presó, l'agressor torna del país d'origen o d'altres destinacions, etc.)

Professional que fa la valoració:

Nom i cognoms o núm. d'identificació:

Adreça electrònica:

Telèfon/s:

Fax:

DNI / NIE / Passaport:

Adreça:

15.3. ACREDITACIÓ DE LA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

SOL·LICITUD DE MODEL COMÚ ACREDITATIU DE LA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE, ADOPTAT EN COMPLIMENT DEL PREVIST EN EL PARÀGRAF SEGON DE L'ARTICLE 23 DE LA L.O 1/2004, DE 28 DE DESEMBRE DE MESURES DE PROTECCIÓ INTEGRAL CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE.

1. DADES DE LA SOL·LICITANT

Nom:

Cognoms:

Data de naixement:

NIF/NIE/passaport:

Adreça:

Telèfon:

Correu electrònic:

En nom propi

En representació de

Nom:

Cognoms:

Data de naixement:

NIF/NIE/passaport:

Adreça:

Telèfon:

Correu electrònic:

2. SITUACIÓ DE LA SOL·LICITANT

Es troba vinculada a algun dels següents recursos:

Oficines d'Informació i Atenció de l'Institut Català de les Dones Serveis Socials

Serveis Socials

Recursos públics d'acollida residencial de la Direcció General per a l'erradicació de les violències masclistes (SSLL, SAR, SAAU)

Serveis d'Intervenció Especialitzada (SIE).

Serveis d'Informació i Atenció a les dones (SIAD).

Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte.

Recursos públics d'acollida i entitats subvencionades per la Generalitat de Catalunya per a l'atenció a dones víctimes de violència de gènere En procés de presa de decisió per denunciar.

Situació judicial en la que es troba:

En procés de presa de decisió per denunciar.

Procediment judicial arxivat o amb sobreseïment.

Denúncia i procediment penal en fase d'instrucció.

Sentència condemnatòria ferma amb penes ja extingides o ordre de protecció ja inactiva, per sentència absolutòria o qualsevol altra causa que no declari provada l'existència de la violència.

Denegació de l'ordre de protecció, però amb diligències penals obertes.

Antecedents de denúncia i retirada de la mateixa.

3. EFECTES PELS QUALS SOL·LICITA L'ACREDITACIÓ

Drets laborals (Especificar)

Drets de la seguretat Social (Especificar)

Altres (Especificar)

4. DOCUMENTACIÓ A APORTAR

Còpia del DNI/NIE/PASSAPORT

Còpia de la Sentència, Interlocutòria o resolució judicial, en els casos en que les penes imposades no estiguin en vigor o que les mesures no estiguin en vigor

5. PROTECCIÓ DE DADES

Us informem que les vostres dades seran incorporades a un tractament responsabilitat de l'Ajuntament de Sant de Cugat de Vallès per a portar a terme l'autorització indicada. Les vostres dades seran conservades com a part dels procediments administratius de l'Ajuntament. Les vostres dades no seran cedides a tercers excepte que sigui necessari per portar a terme el tràmit sol·licitat, d'acord amb la legislació vigent. Així mateix s'informa de la possibilitat d'exercir els seus drets d'accés, rectificació, supressió, oposició, portabilitat i limitació de les dades mitjançant la remissió d'un escrit dirigit a Ajuntament de Sant Cugat del Vallès, Atenció Ciutadana, Plaça de la Vila, 1, 08172 Sant Cugat del Vallès, indicant "Ref. Protecció de dades" o bé exercir el seu dret a través de la Seu Electrònica. Per a més informació consulteu la pàgina web: <https://www.santcugat.cat/web/proteccio-de-dades>

Amb la vostra signatura, autoritzeu explícitament la unitat responsable per al tractament de categories especials de dades amb les finalitats indicades.

Declaro que abans de signar la sol·licitud he llegit la informació bàsica sobre protecció de dades que consta en l'apartat de "Comunicació del Departament a la persona sol·licitant".

Lloc i data

Signatura

INFORMACIÓ A LA VÍCTIMA DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE DELS DRETS RECONEGUTS EN LA LLEI ORGÀNICA 1/2004, DE 28 DE DESEMBRE, DE MESURES DE PROTECCIÓ INTEGRAL CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE I ALTRES NORMES APLICABLES

A les _____ (Inseriu hora) del dia _____ (Inseriu, el dia, el mes i l'any), a _____ (Inseriu localitat), i en virtut del previst a l'article 18 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere, s'informa _____ (Inseriu el nom els cognoms de la víctima), amb DNI/NIE/PASSAPORT _____ (Inseriu el DNI/NIE/passaport), dels drets que es poden reconèixer les víctimes de violència de gènere, d'acord amb l'esmentada Llei Orgànica i altres normes que siguin aplicables:

1. Dret a la informació i a l'assessorament jurídic.

Té dret a rebre plena informació i assessorament adequat a la seva situació personal, a través dels serveis, organismes o oficines que disposin les Administracions Públiques. Aquesta informació comprèn les mesures recollides a la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre (podeu consultar la versió catalana d'aquesta Llei al [Portal Jurídic de Catalunya](#)) relatives a la seva protecció i seguretat, i els drets i ajuts previstos en la mateixa, així com el referent al lloc de prestació dels serveis d'atenció, emergència, suport i recuperació integral.

El servei 016 d'informació i d'assessorament jurídic és un servei estatal gratuït i confidencial que ofereix informació, assessorament jurídic i atenció psicossocial immediata en totes les formes de violència contra les dones incloses al Conveni d'Istanbul, inclosa, per tant, la violència de gènere de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre. El servei és accessible a través de tres canals: per un número de telèfon curt: 016; per correu electrònic: 016-online@igualdad.gob.es; per whatsapp: número 600 000 016, exclusiu per a whatsapp perquè no admet trucades de telèfon.

El telèfon de la Línia d'Atenció contra la Violència Masclista a Catalunya és el 900 900 120, actiu 24 hores i 365 dies a l'any.

La informació sobre els serveis d'atenció i informació a les violències masclistes més propers al seu domicili es pot consultar a la secció [Violències Masclistes](#) de l'apartat Àmbits d'actuació del web del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya.

2. Dret a l'assistència jurídica.

En virtut de l'article 20 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre i de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta, les dones víctimes de violència de gènere tenen dret a l'assistència jurídica gratuïta, amb independència de l'existència de recursos per litigar, que se'ls deixarà immediatament, en aquells processos judicials i procediments administratius que tinguin causa directa o indirecta en la violència patida. Aquest dret assistirà també els drethavents en cas de mort de la víctima, sempre que no fossin participants en els fets.

A l'efecte de la concessió del benefici de justícia gratuïta, la condició de víctima s'adquirirà quan es formuli denúncia o querella, o s'iniciï el procediment penal, i es mantindrà mentre romangui en vigor el procediment penal o quan, després del seu acabament, es dicti sentència condemnatòria. El benefici de justícia gratuïta es perd en cas de sentència absolutòria ferma o arxiu ferm del procediment penal, sense l'obligació d'abonar el cost de les prestacions gaudides gratuïtament fins aquell moment.

3. Dret a l'assistència social integral.

En virtut de l'article 19 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, les víctimes tenen dret l'assistència social integral que inclou serveis socials d'atenció, d'emergència, de suport i acollida i de recuperació in-

tegral, que han de respondre als principis d'atenció permanent, actuació urgent, especialització de prestacions i multidisciplinarietat professional. La finalitat d'aquests serveis és donar cobertura a les necessitats derivades de la situació de violència, restaurar la situació en què es trobava la víctima abans de patir-la o, almenys, pal·liar els seus efectes.

A través dels mateixos es fa possible que les dones:

- Tinguin assessorament sobre les actuacions que poden emprendre i els seus drets.
- Coneguin els serveis als quals poden dirigir-se per obtenir assistència material, mèdica, psicològica i social.
- Accedeixin als recursos d'allotjament (emergència, acollida temporal, centres tutelats, etc.) en els quals està garantida la seva seguretat i cobertes les seves necessitats bàsiques.
- Recuperin la seva salut física i/o psicològica.
- Aconsegueixin la seva formació, inserció o reinserció laboral, i rebin suport psicosocial al llarg de tot l'itinerari de recuperació integral amb la finalitat d'evitar la doble victimització.

L'organització dels serveis per fer efectiu aquest dret correspon a les Comunitats Autònomes i Ciutats de Ceuta i Melilla.

A Catalunya aquests serveis els ofereix la Generalitat (vegeu la secció [Violències Masclistes](#) de l'apartat Àmbits d'actuació del web del Departament d'Igualtat i Feminismes).

4. Drets laborals i de la Seguretat Social.

En virtut de l'article 21 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, del Text Refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors, aprovat per Reial Decret Legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, del Text Refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat per Reial Decret Legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, les dones víctimes de violència de gènere treballadores per compte aliena o per compte propi tenen els següents drets en funció de la modalitat de treball que es realitzi, per compte d'altri o per compte propi:

- Dret a la reducció de la jornada de treball amb disminució proporcional del salari o a la reordenació del temps de treball, a través de l'adaptació de l'horari, de l'aplicació de l'horari flexible o d'altres formes d'ordenació del temps de treball que s'utilitzin en l'empresa, perquè la dona faci efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral.
- Dret a la mobilitat geogràfica quan es vegi obligada a abandonar el seu lloc de treball a la localitat on venia prestant els seus serveis, per fer efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral.
- Dret a la suspensió del contracte de treball per decisió de la treballadora que es vegi obligada a abandonar el seu lloc de treball com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere, amb reserva del lloc de treball.
- Dret a l'extinció del contracte de treball per decisió de la treballadora que es vegi obligada a abandonar definitivament el seu lloc de treball com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere.
- Dret a realitzar el seu treball total o parcialment a distància o a deixar de fer-ho si aquest fos el sistema establert.
- Les absències o faltes de puntualitat al treball motivades per la situació física o psicològica derivada de violència de gènere, acreditada pels serveis socials d'atenció o serveis de Salut, segons procedeixi, es consideraran justificades.
- Nul·litat de la decisió extintiva del contracte en el supòsit de les treballadores víctimes de violència de gènere per l'exercici dels drets de reducció o reordenació del seu temps de treball, de mobilitat geogràfica, de canvi de centre de treball o de suspensió de la relació laboral en els termes i condicions

reconeguts a l'Estatut dels Treballadors.

- Nul·litat de l'acomiadament disciplinari en el supòsit de les treballadores víctimes de violència de gènere per l'exercici dels drets de reducció o reordenació del seu temps de treball, de mobilitat geogràfica, de canvi de centre de treball o de suspensió de la relació laboral en els termes i condicions reconeguts a l'Estatut dels Treballadors.
- Dret a la pensió de jubilació anticipada per causa no imputable a la treballadora quan les dones extingeixin el seu contracte de treball com a conseqüència de ser víctimes de violència de gènere, i reuneixin els requisits exigits.
- Dret a la pensió de viduitat en els supòsits de separació, divorci o nul·litat matrimonial de les dones víctimes de violència de gènere que, encara que no siguin creditors de la pensió compensatòria, acreditin els requisits exigits.
- Per a tenir dret a la prestació d'atur, a més de reunir els requisits exigits, es considera que la treballadora per compte aliena es troba en situació legal d'atur quan extingeixi o suspengui el seu contracte de treball de manera voluntària com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere.
- Per a tenir dret a la protecció per cessament d'activitat, a més de reunir els requisits exigits, es considera que la treballadora autònoma es troba en situació legal de cessament d'activitat, quan cessi en l'exercici de la seva activitat, de manera temporal o definitiva, a causa de la violència de gènere.

5. Dret a la percepció d'ajuts socials.

D'acord amb l'article 27 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, les dones víctimes de violència de gènere que reuneixin els següents requisits tenen dret a un ajut econòmic:

- No tenir rendes que, en còmput mensual, superin el 75 per cent del salari mínim interprofessional vigent exclosa la part proporcional de dues pagues extraordinàries.
- Tenir especials dificultats per obtenir una ocupació, atesa la seva edat, falta de preparació general o especialitzada o les seves circumstàncies socials, el que s'acredita mitjançant l'informe emès pel Servei Públic d'Ocupació corresponent.

D'acord amb el Reial Decret 1369/2006, de 24 de novembre, pel qual es regula el programa de Renda Activa d'Inserció per a aturats amb especials necessitats econòmiques i dificultat per trobar feina, les dones víctimes de violència de gènere que compleixi els següents requisits pot tenir dret a aquest ajut econòmic (només règim transitori: per expedient sol·licitats/reconeguts/suspesos abans de l'1/11/2024, fins a extinció):

- Estar inscrita com a demandant d'ocupació, però no se li exigeix portar 12 mesos inscrita ininterrompudament com a demandant d'ocupació.
- No conviure amb el seu agressor.
- Ésser menor de 65 anys, però no se li exigeix tenir 45 o més anys d'edat.
- No tenir rendes pròpies, de qualsevol naturalesa, superiors en còmput mensual al 75 per cent del salari mínim interprofessional vigent, exclosa la part proporcional de dues pagues extraordinàries.
- Pot ser beneficiària d'un nou programa de renda activa d'inserció, encara que hagués estat beneficiària d'un altre programa dins dels 365 dies anteriors a la data de la sol·licitud. Per per a noves situacions posteriors a 1/11/2024, segons l'establerts a D.A. 58a de la Llei General de la Seguretat Social.

D'acord amb l'article 47 de la Llei 5/2008, del 24 d'abril del dret a els dons a erradicar les violències masclistes, les dones que com conseqüència de les formes de violència masclista especificades en aquesta llei, pateixin lesions seqüeles lesions corporals o danys en la seva salut física o psíquica de caràcter greu, tenen de dret a percebre una indemnització de pagament únic, si reuneixen els següents requisits:

- Residir o treballar a Catalunya

- Aportar una sentència definitiva que acrediti que ha estat víctima de qualsevol de les formes de violència masclista especificades en la Llei 5/2008 i que li ha generat seqüeles, lesions corporals o danys en la salut física o psíquica.
- Si la sentència no concreta l'abast de la seqüeles haurà d'aportar abast de les seqüeles: Informe forense, Informe mèdic o d'alta mèdica de la xarxa pública de salut o informe de Servei Especialitzat en violències masclistes.

6. Accés a l'habitatge i residències públiques per a majors.

Les dones víctimes de violència de gènere tenen dret a protecció preferent en l'accés a l'habitatge:

- Possibilitat d'acollir-se a la suspensió dels llançaments sobre habitatges habituals, acordats en un procés judicial o extrajudicial d'execució hipotecària.
- Possibilitat d'accedir al Fons Social d'Habitatges de Lloguer de l'Institut de Majors i Serveis Socials.
- Tenen la consideració de «sector preferent» als efectes dels ajuts previstos en el Pla Estatal d'Habitatge (entre altres, Programa de subsidiació de préstecs convinguts, Programa d'ajuda al lloguer d'habitatge, Programa d'ajuda a les persones en situació de desnonament o llançament del seu habitatge habitual)
- Programa d'ajuts a les víctimes de violència de gènere, per facilitar-los una solució habitacional immediata. Les Comunitats Autònomes i les ciutats de Ceuta i de Melilla posaran a disposició de la persona beneficiària un habitatge de titularitat pública, o que hagi estat cedida per al seu ús a una administració pública, encara que mantingui la titularitat privada, adequada a les seves circumstàncies en termes de mida, serveis i localització, per ser ocupada en règim de lloguer, de cessió d'ús, o en qualsevol règim d'ocupació temporal admès en dret. Quan no es disposi d'aquest tipus d'habitatge, l'ajuda podrà aplicar-se sobre un habitatge adequat, de titularitat privada o sobre qualsevol allotjament o dotació residencial susceptible de ser ocupada per les persones beneficiàries, en els mateixos règims.

7. Dret a denunciar i a sol·licitar una ordre de protecció.

En virtut dels articles 259 i següents de la Llei d'Enjudiciament Criminal, les dones tenen dret a denunciar les situacions de violència de gènere sofertes per posar en coneixement de les autoritats corresponents la comissió de fets que poden ser constitutius d'un delicte.

D'acord amb l'article 544 ter de la Llei d'Enjudiciament Criminal, les dones víctimes de violència de gènere poden sol·licitar que s'adopti una ordre de protecció. L'ordre de protecció és una resolució judicial que dicta l'òrgan judicial competent en els casos en què, existint indicis fundats de la comissió d'un delicte, aprecia l'existència d'una situació objectiva de risc per a la víctima que requereix l'adopció de mesures de protecció durant la tramitació del procés penal. L'ordre de protecció contemplan una única resolució mesures cautelars de naturalesa penal i civil a favor de la dona víctima de violència de gènere i, si s'escau, dels seus fills i filles.

Per obtenir l'atenció i orientació concreta i detallada sobre els serveis i drets esmentats cal dirigir-se als serveis d'atenció i informació a les violències masclistes més propers al domicili, que es poden consultar a la secció [Violències Masclistes](#) de l'apartat Àmbits d'actuació del web del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya.

He estat informada dels drets reconeguts en la legislació aplicable i dels serveis, atenció i orientació que presten els organismes públics de Catalunya i se m'ha lliurat una còpia d'aquesta informació en el lloc i data assenyalats.

INFORME PER A LA VALORACIÓ DE LA CONCESSIÓ DEL MODEL COMÚ ACREDITATIU DE LA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE, ADOPTAT EN COMPLIMENT DEL PREVIST EN EL PARÀGRAF SEGON DE L'ARTICLE 23 DE LA L.O 1/2004, DE 28 DE DESEMBRE DE MESURES DE PROTECCIÓ INTEGRAL CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE.

1. DADES DE LA SOL·LICITANT

Nom:

Cognoms:

Data de naixement:

NIF/NIE/passaport:

Adreça:

Telèfon:

Correu electrònic:

2. DADES DEL SERVEI

Denominació:

Professional referent:

3. DATES DE LA VALORACIÓ

4. SITUACIÓ JUDICIAL EN QUE ES TROBA LA SOL·LICITANT

En procés de presa de decisió per denunciar.

Procediment judicial arxivat o amb sobreseïment.

Denúncia i procediment penal en fase d'instrucció.

Sentència condemnatòria ferma amb penes ja extingides o ordre de protecció ja inactiva, per sentència absolutòria o qualsevol altra causa que no declari provada l'existència de la violència.

Denegació de l'ordre de protecció, però amb diligències penals obertes.

Antecedents de denúncia i retirada de la mateixa.

En fase de ruptura de la relació amb el presumpte agressor.

En cas de que es tracti de relació conjugal, en tràmits per obtenir divorci/separació.

Si es tenen fills o filles menors en comú, si existeixen mesures relatives a la guarda, custòdia, règim de visites i aliments.

Observacions o ampliacions:

5. VALORACIÓ DE LA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA

5.1. Durada

- Menys d'1 any
- Entre 1 i 2 anys
- Entre 2 i 5 anys
- Entre 5 i 10 anys
- Més de 10 anys

5.2. Formes de les violències

- Física
- Psicològica
- Sexual
- Altres:

Observacions o ampliacions:

5.3. Gravetat de la violència soferta existència de violència verbal, ambiental i agressions físiques; progressió en la violència.

5.4. Seqüeles psicològiques derivades de la situació de violència de gènere, com, per exemple: existència de simptomatologia relacionada amb baixa autoestima; possible simptomatologia depressiva; ansietat; estrès posttraumàtic; problemes de la son, sentiment de culpa; reexperimentació (veure simptomatologia en el Protocol Comú per a l'actuació sanitària davant de la Violència de Gènere aprovat pel Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut el 2012).

5. 5. Situacions especials de vulnerabilitat, per les que està travessant la dona i que puguin dificultar el procés de recuperació.

Edat	Dona migrant
Discapacitat	Desconeixement dels idiomes
Problemes de salut	Altres
Embaràs	

5.6. Antecedents de violència de gènere amb altres parelles.

5.7. Si la sol·licitant és o ha estat usuària de serveis assistencials es valorarà la consecució d'objectius socials traçats en actitud d'intervenció i la seva participació en el mateix.

5.8. Quant a la relació de parella o exparella:

5.8.1 Dinàmica d'interacció que ha existit amb la seva parella o exparella (relació asimètrica de poder, existència de control, relació caracteritzada per imposició, maltractament verbal).

5.8.2 El maltractament econòmic, entès com la privació intencionada i no justificada legalment de recursos per al benestar físic o psicològic de la víctima i de les seves filles i fills, així com la discriminació en la disposició dels recursos compartits en l'àmbit familiar o de parella.

5.8.3 Quant a l'esfera d'independència de la sol·licitant: existència de dependència econòmica i/o emocional (per aïllament o dependència relacional), manca o insuficiència de recursos, feta servir o a l'atur, dificultats d'inserir-se laboralment.

5.8.4 Si ha pogut treballar lliurement durant la seva relació o ha trobat en la seva exparella barreres.

5.8.5 El grau de formació que té la sol·licitant i si ha pogut optar a una millora de la seva formació o qualificació durant la seva relació de parella.

6. VALORACIÓ FINAL

Amb la informació recollida al present informe s'acredita que la Sra.
és víctima de violència de gènere als efectes del lliurament de l'acreditació de la situació de violència de gènere, adoptat en compliment del previst en el paràgraf segon de l'article 23 de la LO 1/2004, de 28 de desembre de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

SIGNATURA I DATA

Només serà necessària l'emissió de l'informe si una vegada analitzats aquests aspectes l'equip valora que la sol·licitant és víctima de violència de gènere i sobre aquesta base s'emetrà l'acreditació administrativa.

**MODEL COMÚ PER A L'ACREDITACIÓ DE LA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE,
ADOPTAT EN COMPLIMENT DEL PREVIST EN EL PARÀGRAF SEGON DE L'ARTICLE
23 DE LA L.O. 1/2004 DE 28 DE DESEMBRE DE MESURES DE PROTECCIÓ INTEGRAL
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE**

, en qualitat de _____ inclòs a aquest efecte en el llistat
adoptat per Acord de la Conferència Sectorial d'Igualtat celebrada el dia 11 de novembre de 2021 i per això,
amb capacitat per a acreditar situacions de violència de gènere a l'empara del qual es preveu en l'article 23 de
la Llei orgànica 1/2004 de 28 de desembre de Mesures de Protecció Integral contra de la Violència de Gènere.

ACREDITO

Que la Sra. _____ amb DNI/NIE _____ té la condició de víctima
de violència de gènere, a l'efecte dels drets laborals i prestacions de la Seguretat Social regulats en el Capítol II
del Títol II de la Llei Orgànica 1/2004 de 28 de desembre de mesures de protecció integral enfront de la violència
de gènere), i de conformitat amb l'article 23 d'aquesta Llei.

I, perquè consti en la presentació davant el Servicio Público de Empleo Estatal per a la sol·licitud del Subsidi
d'atur per a persones víctimes de violència de gènere, s'expedeix aquesta acreditació en el lloc i la data indicats.

Lloc, data

15.4. FITXA DERIVACIÓ A SIE

**Direcció General per a l'Erradicació de les Violències Masclistes
Servei d'Intervenció Especialitzada de Terrassa – Vallès Occidental**

FULL DE DERIVACIÓ AL SIE DE TERRASSA – VALLÈS OCCIDENTAL

Nom del Servei:

Adreça del Servei:

Telèfon:

Nom de la/del professional i càrrec:

Dades de contacte (mail/tf):

Data:

Dades personals de la dona/infant/adolescent

Nom i cognoms:

Data de naixement:

NIF/NIE/passaport:

Adreça:

Telèfon:

Nom i cognoms filla/fill:

Data de naixement:

Resum de la situació/indicadors de violència masclista

Intervencions realitzades

Demanda

De la persona:

De la/del professional:

Observacions/Informació important

15.5 FITXA DERIVACIÓ ENTRE SERVEIS

FITXA DE DERIVACIÓ EN SITUACIONS DE VIOLÈNCIES MASCLISTES ENTRE SERVEIS

SERVEI DERIVANT

Professional derivant:

Càrrec del derivant:

Data de derivació:

Telèfon de contacte:

Correu electrònic:

SERVEI AL QUAL ES DERIVA

CAP

SSB

SIAD

ALTRES

DADES DE LA PERSONA QUE ES DERIVA

Nom i cognoms:

Nom i cognoms dels infants i/o adolescents (si n'hi ha) i edats:

Adreça postal (que consti al padró):

DNI/NIE/Passaport:

Lloc i data de naixement:

Telèfon de contacte:

Correu electrònic:

Capacitats diverses, problemes de salut mental:

Grau de discapacitat reconegut:

Necessitat d'interpret (*indicar idioma*):

MOTIU DE LA DERIVACIÓ:

(Indicar el motiu de la derivació, si la dona està informada de la derivació, i quina proposta d'atenció s'espera del servei al qual es deriva)

VALORACIÓ DEL RISC

Indicar si es tracta de risc baix, mig, o alt, i l'eina de valoració utilitzada (RVD-BCN, MMEE, etc.)

Risc Baix

Risc Mig

Risc Alt

Eina de valoració

3. BREU DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ SOCIOFAMILIAR:

4. INFORMACIÓ SOBRE LES VM

	Psicològica	Física	Sexual	Econòmica	Obstètrica	Digital	2n Ordre	Vicària	Altres
PARELLA									
FAMILIAR									
LABORAL									
COMUNITARI									
ALTRES									

Vincle de la dona amb la persona que exerceix o ha exercit la VM:

Vincle dels fills/es amb la persona que exerceix o ha exercit la VM:

Hi ha Ordre de protecció de la dona?

Data de caducitat:

Hi ha Ordre de protecció dels fills/es?

Data de caducitat:

Necessita una acreditació de violència?

5. INTERVENCIONS REALITZADES PER PART DEL SERVEI DERIVANT:

(Indicar si hi ha altres serveis del circuit intervenint)

6. ACORDS DEL SERVEI DERIVANT AMB LA DONA:

7. RETORN D'INFORMACIÓ:

Requereix informació de l'arribada de la persona al servei

Enviar a: siad@santcugat.cat

serveissocials@santcugat.cat

msalvador@mutuaterrassa.cat

15.6. GUIA DONES

L'Institut Català de les Dones presenta la Guia d'ajuts per a dones en situació de violència masclista amb la voluntat de ser un recurs pràctic que estigui a l'abast de totes les dones del territori de Catalunya, per tal que aquestes puguin conèixer, reconèixer i sol·licitar els ajuts que considerin oportuns per garantir els seus drets.

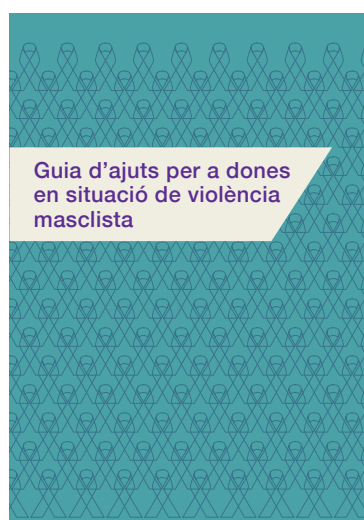
Aquests ajuts es configuren en un intent de garantir la prevenció d'aquestes violències i l'erradicació de les mateixes i volen garantir l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació integral de les dones.

En aquesta guia, els ajuts s'organitzen per temes fàcilment identificables i que formen part del dia a dia de les dones tals com l'habitatge, l'economia, l'ocupació i la formació, entre d'altres. S'ha utilitzat un format accessible per a que totes les usuàries, independentment del context d'ús i de la diversitat funcional puguin tenir accés.

Cada fitxa ofereix un breu resum de les característiques principals de cada prestació, ajut o servei.

S'ha decidit utilitzar la nomenclatura de la Llei catalana 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, tot i que és necessari considerar que el tractament penal fa referència exclusivament a la Llei 1/2004 de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

La finalitat d'aquesta guia és recollir en un únic document els ajuts disponibles per a dones en situació de violència masclista per tal de contribuir a la millora de la seva autonomia i avançar en garanties respecte al dret bàsic de les dones a viure una vida lliure de violències.

15.7. MESURES D'AUTOPROTECCIÓ

Les mesures d'autoprotecció són estratègies perquè les víctimes potencials de violència masclista en l'àmbit de la parella puguin minimitzar el risc. Aquesta eina de prevenció pretén evidenciar els perills que corren les víctimes d'aquests delictes.

El Departament d'Interior ha editat un opuscle amb un recull de mesures d'autoprotecció per a dones víctimes de violència masclista. Inclou recomanacions per afrontar una situació de violència masclista en l'àmbit de la parella en qualsevol de les seves fases: des d'aprendre a detectar-la fins a saber com actuar quan ja s'ha produït l'agressió o quan ja s'han dictat mesures judicials de protecció.

Dubtes i orientació:

- Correu electrònic: mossos.atenciovictimes@gencat.cat
- WhatsApp: 601 00 11 22 per rebre assessorament policial i resoldre dubtes i preguntes, les 24 h del dia, els 365 dies de l'any.

https://interior.gencat.cat/ca/arees_dactuacio/seguretat/violencia_masclista/que_puc_fer_si_pateixo_violencia_masclista/mesures-autoproteccio-dones-violencia-masclista/index.html

15.8. VIOLÈNCIES MASCLISTES DIGITALS

Violències masclistes digitals: Quines són i què hi podem fer?

Els articles 4 i 5 de la Llei Catalana 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista, descriuen les violències masclistes digitals com a aquelles agressions perpetrades a través d'internet, els ordinadors, els mòbils, les xarxes socials, webs o fòrums, correus electrònics i sistemes de missatgeria instantània o altres mitjans semblants. Sovint tenen lloc combinades amb violències masclistes presencials.

Actes que podem identificar com a violències masclistes digitals:

- Violències masclistes digitals en general: actes que comporten discursos altament masclistes i per raó de sexe i/o gènere. Els agressors masclistes que les exerceixen busquen menystenir les dones, sobretot les seves parelles i exparelles, així com els seus èxits. Busquen aïllar-les, silenciar-les, controlar-les, menystenir-les, amargar-les i deprimir-les amb comportaments com els següents:
 - Insults, injúries per raó de sexe, gènere i/o orientació sexual.
 - Discursos d'odi contra les dones.
 - Desprestigi o difamació en línia per perjudicar la reputació, la fama o l'honor.
 - Ciberassetjament (enviar missatges de manera repetitiva, fins i tot, compulsiva a fi de controlar o aconseguir que es faci alguna acció com a conseqüència de l'esgotament).
 - Amenaces.
 - Prohibició d'accés, ús i publicació a internet, aplicacions i/o dispositius i tecnologies de la informació i comunicació.
- Violències masclistes digitals de caràcter sexual: l'agressor vol danyar, abusar i agredir sexualment les dones, a més de controlar-ne els cossos, la sexualitat i el gaudi:
 - Amenaces de violació, agressió sexual o/i abús sexual.
 - Assetjament sexual (contactar i molestar repetidament amb continguts sexuals o fer que altres contactin amb la persona per a actes sexuals).
 - Pornografia no consentida (distribuir vídeos i imatges íntims sense consentiment).
 - Comentaris de contingut sexual amb voluntat despectiva.
 - Grooming (captar menors per abusar sexualment o fer-los víctimes de tràfic de persones per explotació sexual).
 - Exhibicionisme digital (enviar comentaris i imatges de caràcter sexual sense haver-ho demanat ni haver-ne obtingut consentiment).

- Registre i difusió de violacions en directe (compartir-les en xarxes o en grups).
- Violències masclistes digitals d'alt component tecnològic: requereixen coneixements tècnics més o menys sofisticats, com per exemple:
 - Crackeig de comptes (entrar en els comptes i perfils digital de manera fraudulenta amb la intenció de fer mal).
 - Silenciament (atacar sovint i de manera sistemàtica, servidors, llocs web o perfils de dones, així com dur a terme un bombardeig per silenciar o invisibilitzar aquests perfils).
 - Control remot (programes o dispositius espia o de vigilància per controlar els moviments).
 - Suplantació i robatori d'identitats en les xarxes o perfils socials.

Totes aquestes conductes es poden denunciar, si els fets que esteu patint són altres, la policia us assessorarà sobre el procediment a seguir.

En quins àmbits es poden donar les violències masclistes digitals?

- Àmbit sexoafectiu: quan són exercides per parelles, exparelles, marits, amants o similars.
- Àmbit familiar: l'agressor pot ser un home de l'entorn familiar com el pare, el germà, el tiet, el fill, etc.
- Àmbit laboral: l'agressor pot ser un company de feina, el cap, un client, etc.
- Àmbit sociocomunitari: l'agressor és un amic, examic, un company de classe, persona coneguda o desconeguda per la víctima, etc.

Perfil dels agressors masclistes digitals

Gran part de les violències digitals són exercides per persones conegudes o amb qui la dona ha mantingut una relació sexoafectiva. La gran majoria dels agressors solen ser homes, sovint parelles i exparelles de les dones agredides, per tant, parlem de violència íntima de parella.

Tanmateix, una particularitat de les violències masclistes digitals és que permeten un grau més alt d'anonimat. Són persones que de cara no s'atrevirien a dir certes coses o a tenir certs comportaments, no es reprimeixen tant a l'hora d'atacar i violentar les dones en l'àmbit digital. No obstant, pot passar que aquests agressors desconeguts resultin ser molt coneguts, com ara parelles o exparelles de les agredides.

Consells de seguretat i estratègies d'autodefensa per a dones:

- No es necessari que abandoneu les xarxes socials i aïllar-vos, millor centreu-vos en minimitzar riscos en les vostres pràctiques digitals, amb algunes de les següents accions:

- Busqueu informació i suport.
- Valoreu si cal que descanseu de certes xarxes socials, endreceu el vostre espai digital o bé a la inversa si és el moment de reactivar-vos en el camp digital d'una manera més segura.
- Feu anàlisi de riscos: reviseu quina informació personal identificable esteu compartint en línia, així com informació personal sensible i fotografies íntimes.
- Revisar què diu internet sobre vosaltres us permet veure la vostra ombra digital.
- Netegeu la vostra identitat en línia.
- Esborreu les apps que no utilitzeu.
- Netegeu l'historial de navegació i galetes.
- Instal·leu antivirus i mantingueu-los actualitzats.

Més informació:

https://mossos.gencat.cat/web/.content/home/10_Temes/Dones/Violencies-digitals-/Guia_Violencies_Masclistes_Digitals.pdf

Línia feminista d'atenció i suport davant les violències digitals: <https://fembloc.cat/>

15.9. TELÈFONS D'INTERÈS

- **Línia d'atenció a les dones en situacions de VM a Catalunya:** 900 900 120
- **Línia d'atenció a les dones en situacions de VM del Ministeri d'Igualtat:** 016
- **WhatsApp:** 600 000 016
- **Telèfon Infància Respon** 116 111
- **Telèfon d'Emergències:** 112
- **Mossos d'Esquadra:** 935 835 050
- **Polícia local:** 935 657 092
- **Salut Respon:** 061
- **Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD):** 935 657 000
- **Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE) - Vallès Occidental- Terrassa:** 931 190 693
- **CUAP Sant Cugat:** 935 891 122
- **Hospital Mútua Terrassa:** 937 365 050
- **Centre d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR):** 935 837 400 - Ext. 4
- **Servei d'Orientació Jurídica Rubí:** 935 881 157
- **Creu Roja Sant Cugat-Rubí:** 936 742 383
- **SAI (Servei d'atenció integral a la diversitat sexual i gènere):** 935 657 000

15.10. REFERÈNCIES ESTADÍSTIQUES

Per consultar les dades actualitzades es poden consultar diferents bases de dades:

- **Línia 900 900 120 d'atenció a les dones en situació de violència masclista**
<https://igualtat.gencat.cat/ca/ambits-dactuacio/violencies-masclistes/linia-datencio-contr-la-violencia-masclista-900-900-120-/>
- **Departament d'Interior**
https://interior.gencat.cat/ca/arees_dactuacio/seguretat/violencia_masclista/estadistica-sobre-violencia-masclista-domestica/
- **Ministerio de Igualdad**
<https://violenciagenero.igualdad.gob.es/violenciaEnCifras/home.htm>
- **Poder Judicial**
<https://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Estadistica-Judicial/Estadistica-por-temas/Datos-penales--civiles-y-laborales/Violencia-domestica-y-Violencia-de-genero/Datos-sobre-Violencia-sobre-la-mujer-en-la-estadistica-del-CGPJ/>
- **Observatori Català de la Justícia en Violència Masclista**
<http://cejfe.gencat.cat/ca/observatori/>
- **Feminicidio.net**
<https://feminicidio.net/>

Plaça de la Vila, 1
08172 Sant Cugat del Vallès
T. 935 657 000
santcugat.cat

